

କୈଳାଶ ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା - କିଛି ସ୍ମୃତି, କିଛି ଅନୁଭୂତି

ଧୂଷରିତ ବୈଶାଖ ର ଏକ ନିଦାଘ-ସ୍ନାତ କାନ୍ତି ଅପରାହ୍ନ । ୨୦୧୦ ।

"ଅବସର ଗ୍ରହଣ ପରେ ଘରେ ବସି ଖୁବ ଅଶ୍ଵପ୍ରି ଲାଗୁଛି", ମୋ ସାନ ସମୁଦ୍ର କହିଲେ । ମୋ ସାନ ସମୁଦ୍ର - ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ - ଡିନ୍ ଥିଲେ ଓ.ୟୁ.୬.ଟି. ରେ । ଜୀବନ ଥିଲା ବ୍ୟପ୍ତ ବହୁଳ । ଅବସର ପରେ ବି ଅଧାପକ, ରିସର୍ ସ୍କଲାର ତଥା ଛାତ୍ର ମାନଙ୍କ ଲମ୍ବା ଧାତି ଲାଗି ରହୁଥିଲା ଗୋପବନ୍ଧୁ ଛକ ପ୍ରିତ ତାଙ୍କ ସରକାରୀ ବାସ ଉବନରେ । ସେ ବୋଧହୃଦୟ ବ୍ୟାକୁଳ ଥିଲେ ଏ ବ୍ୟପ୍ତତାରୁ କିଛି ଦିନ ଅବ୍ୟାହତି ସକାଶେ - ଏବଂ ସେ ବୋଧହୃଦୟ ଶୁଣିପାରୁଥିଲେ ଅନନ୍ତ ଅନାହତ ଶବ୍ଦ ।

"ଚାଲନ୍ତୁ ଯିବା କୈଳାଶ-ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରାରେ", ମୁଁ ଆଗ୍ରହର ସହ କହିଲି । ପ୍ରସ୍ତାବଟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୋଚକ ଥିଲା - କାରଣ ଆଖିରେ ତାଙ୍କର ଖେଳି ବୁଲୁଥିଲା ଏକ ବାଲକ-ସୁଲଭ ଚପଳତା ।

"କିନ୍ତୁ ଆପଣ ତ ଏ ବର୍ଷ ଆମେରିକା ଯାଉଛୁ ! ଆମେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଗଲେ କେମିତି ହେବ ?", ତାଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ଦେଖି ମୁଁ ପ୍ରବୃତ୍ତି ।

"ସେମିତି ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଆମେ ଏ ବର୍ଷ ଯାଇ ପାରିବନି । କାରଣ କୈଳାଶ-ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଜାନୁଆରୀ ମାସରୁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଏ ।"

"ଠିକ୍ ଅଛି, ଆମେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଯିବା ।"

ମୁଁ ଆମେରିକାରେ ଥିବା ସମୟରେ ହିଁ ସେ ଚାଲିଗଲେ କୈଳାଶ-ମାନସରୋବର ରୁ ଆହୁରି ଉର୍ଧ୍ଵକୁ । ସେଠାକୁ ନା ମୁଁ ନା ଆଉ କେହି ତାଙ୍କ ସହ ଯାଇ ପାରିଲୁ । କିନ୍ତୁ ମୋ ମନରେ ଅଙ୍ଗୁରିତ ହୋଇ ସାରିଥିଲା କୈଳାଶ-ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ର ଅଭିପ୍ରାୟ । ମୋ ସମୁଦ୍ରଙ୍କୁ ଅନ୍ତରରେ ଧାରଣ କରି ମୁଁ ସେହି ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ କୃତିଶ୍ଵର ଥିଲା । ୨୦୧୭ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ଆମେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଫେରିଲୁ । ୨୦୧୯ ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ବୈଦେଶୀକ ମଞ୍ଚାଳୟ ଚରଫ୍ରେ କୈଳାଶ-ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଆହୁତି ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ମୋର ଏହି ଐତିହାସିକ ଯାତ୍ରା ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ।

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ (କୈଳାଶ-ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାଧାରଣ ଜାଣିବା କଥା)。

ପ୍ରଥମତେ ଜନ୍ମକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖିବା ଉଚିତ ଶାରିରାକ ଓ ମାନସିକ ପ୍ରର୍ତ୍ତରୁ ପ୍ରତ୍ୟହାରିବା କାଲିବା ଦରକାର ୧୦/୧୭ କିଲୋ ମିଟର (କିମ୍ବା ସାଇକେଲ୍ ଚଲାଇବା ଉଚିତ ୨୦/୨୪ କିଲୋ ମିଟର). ତତ୍ସହ ନିଯମିତ ଆସନ-ପ୍ରାଶାୟ ମା କରିବା ଦରକାର ଅନ୍ତରେ ଏକ ଘଣ୍ଟା । ଚାଲିଲା ବେଳେ ସେହି ଯୋତା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ ଯାହା ପାତ୍ର ସମୟରେ ପିନ୍ଧିବେ ।

ସାଧରଣତଃ କେଳାଶ-ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଜାନୁଆରୀ ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ବୈଦେଶିକ ମଞ୍ଚାଳୟ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାରିଥାଏ ସମୟ ପ୍ରମୁଖ ଖବର କାଗଜରେ ତଥା ଇଣ୍ଡରନେଟ୍ ରେ । ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ ଇଣ୍ଡରନେଟ୍ ଯୁ.ଆର୍.୪୬.୩୬. ହେଲା :—

<http://kmyatra.webstarts.com>

<http://www.mea.gov.in>

<http://facebook.com/KMYatra>

<http://facebook.com/KMYatras>

ପ୍ରଥମତଃ ଜାଣି ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଏହି ଯାତ୍ରା ଖୁବ୍ କଠିନ । କିନ୍ତୁ ସମୁଚ୍ଛିତ ଭାବେ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରିଥିଲେ ଏହି ଯାତ୍ରା ସୁ-ଉପରୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ୨୦୧୩ ମସିହାରେ ବିଦେଶ ମଞ୍ଚାଳୟ ତରଫରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ସଂକଷିପ୍ତ ରେ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

— ୨୦୧୩ ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆ ଯାଇଥିଲା ୬୦ ଯାତ୍ରି ବିଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କି ଯୁଥ (batch) ନିଆ ଯିବା ପାଇଁ । ଯାତ୍ରା ଜୁନ୍ ୯ ତାରିଖ ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୯ ସୁରା ଶେଷ ହେବାର ଥିଲା । ପ୍ରାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କ ଚଷ୍ଟନ ପ୍ରକିଳ୍ପା କମ୍ପ୍ୟୁଟରିକରଣ ହୋଇଥିଲା ।

— ଯାତ୍ରା ର ପ୍ରକୃତ ଅବଧି ଥିଲା ୨୨ ଦିନର । କିନ୍ତୁ ଏତଦ୍ ଭିନ୍ନ, ତାକୁରୀ ପରୀକ୍ଷା, ଚୀନୀ ଭିନ୍ନା, ଯାତ୍ରା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବରଣ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପ ପାଇଁ ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆ ଯାଇଥାଏ ଗ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଦିଲ୍ଲି ଆସିବାକୁ । ସେମାନଙ୍କ ରହିବା-ଖାଇବା ର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ ଦିଲ୍ଲି ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଗୁଜରାଟୀ ସମାଜ ସଦନ ରେ ।

— ଏହି ଯାତ୍ରା ବିଖ୍ୟାତ ଏହାର ଧାର୍ମିକ ମୂଲ୍ୟ ନିମନ୍ତ୍ରେ । ଏହାହତା ଅନବଦ୍ୟ ପ୍ରାକୃତିକ ଘୋଷର୍ୟ, ଅତୁଳନୀୟ ହିମାଳୟ, ମହାଭାରତୀୟ ଯୁଗରୁ ଗଛିତ ଐତିହାସିକ ସ୍ଥାରକୀ, ଆଧୁନିକତାର ଛାପରୁ ଉର୍ଧ୍ଵରେ ଛାଇ ପାହାତୀ ଜନ ଜୀବନ ଏବଂ, ସର୍ବୋପରି, ଭଗବାନ ଶଙ୍କରଙ୍କ ଆବାସ ସ୍ଥଳ (କେଳାଶ ପର୍ବତ) ଓ ପୁଣ୍ୟତୋୟା ମାନସରୋବର ଯେ କେବଳ ହିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରେ, ତା ନୁହେ, ଏହା ସମପରିମାଣରେ ବୌଦ୍ଧ ଓ ଜୈନ ମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବା ସହ ଅନେକ ବିଦେଶୀ ନାଗରିକ ମାନଙ୍କୁ ବି ଗାଣି ଆଣି ଥାଏ ଏହାର କୋଳକୁ । କିନ୍ତୁ ବିଦେଶ ମଞ୍ଚାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଏହି ଯାତ୍ରା ପାଇଁ କେବଳ ଭାରତୀୟ ନାଗରିକ ମାନେ ହିଁ ଆବେଦନ କରି ପାରିବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଦେଶୀ ନାଗରିକ ମାନେ ଯାତ୍ରା କରିଥାନ୍ତି କାଠମାଣୁ ଦେଇ କିମ୍ବା ଚୀନ ଦେଇ ।

— ଏହି ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଚଢିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ୧୫,୪୦୦ ଫୁଟ ପାଇଁ । ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ପଢିଥାଏ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ନ ଥିବା ବରଫାରୁ ଦୁର୍ଗମ ମାଳଭୂମି ଦେଇ । ତେଣୁ ଶାରିରାକ ଓ ମାନସିକ ପ୍ରରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ହିଁ ଏହି ଯାତ୍ରା କରିବା ବିଧେୟ । କୌଣସି ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ଶାରିରାକ ବା ଆୟକ କ୍ଷୟ କ୍ଷତି ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ଦାୟୀ ନ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ସେହିପରି, ଯଦି କୌଣସି ଯାତ୍ରୀ ଚୀନ ରେ ପ୍ରାଣ ବିଷକ୍ତିନ କରନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଶାରିରିକ ଅବଶେଷ ଭାରତକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାକୁ ସରକାର ବାଧ ନୁହନ୍ତି ।

ଯୋଗ୍ୟତା :—

ଭାରତୀୟ ନାଗରିକ । ଜାନୁଆରୀ ସୁଦ୍ଧା ବୟସ ୧୮ ରୁ ୨୦ । BMI ୨୭ ରୁ କମ୍ । ରକ୍ତ ଚାପ,

ମଧୁମେହ, ଶ୍ଵାସ, ହୃଦ୍ୟଗୁଡ଼, ମୃଣା ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗ ରୁ ମୁକ୍ତ ଥିବା ଉଚିତ । ଏଥିପାଇଁ ବିଲ୍ଲି ରେ ଦୁଇ ଥର (ଥରେ ବିଲ୍ଲି ହାର୍ଟ୍ ଏଣ୍ ଲଙ୍ଘ ଇନ୍ଡିଗ୍ରୂପ ରେ ଓ ତା ପରେ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ତାକ୍ରରଖାନା ରେ) ଓ ଗୁଡ଼ି ରେ ଥରେ ପରାମା କରାଯାଇ ଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ତାକ୍ରରୀ ପରାମା ରେ ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଯାତ୍ରୀଙ୍କର ସମସ୍ତ ଦେଇଁ ବ୍ୟାଜ୍ୟାସ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

ନିମ୍ନସ୍ତ ପରାମା ବିଲ୍ଲି ରେ କରାଯାଇ ଥାଏ:-

1. Hb
2. TLC
3. DLC
4. BLOOD SUGAR (F & PP)
5. BLOOD UREA
6. CREATININE
7. SERUM BILURUBIN, SGOT, SGPT
8. BLOOD GROUP WITH Rh TYPING
9. LIPID PROFILE
10. URINE RE
11. CHEST X-RAY
12. TMT
13. E.C.G.
14. PFT
15. HbA1C
16. STRESS ECHO TEST (if recommended by doctor)

ଯେଉଁ ରକ୍ତକ ଯାତ୍ରୀ ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରୁଥାଅନ୍ତି, ସେମାନେ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ଅନ୍ତାଇନ୍ ବିଦେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ କୁ । ଉପରେ, ତାହାର ଏକିତା ନଳଳ ପ୍ରିୟ କରି ତୁମ୍ହ ନିଜର ଛତି ଫଳୋ, ପାସପୋର୍ଟ ର ଫଳୋକପି ସହ ପ୍ରଦତ୍ତ ଠିକଣାରେ ପଠାଇବା ଦରକାର । (ସ୍ଥାନୀୟ ହୋଇଥିଲେ, ଦୁଇଟି ଯାକ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଗୋଟିଏ କରଇ ରେ ରଖି ପଠାଇବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ) । ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚଷ୍ଟନ ସାଧାରଣତଃ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥାଏ । ଚଷ୍ଟନ ହୋଇଥାରିବା ପରେ ଭାଗ୍ୟବାନ ଯାତ୍ରୀ ବିଦେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ରୁ ପାଇଥିବା ବିଠି ଉପରେ ଦସ୍ତଖତ କରି ୪୦୦୦ ଟଙ୍କାର ଦ୍ରାଷ୍ଟ ସଂଲଗ୍ନ କରି ବିଦେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ କୁ ପଠାଇ ଥାଆନ୍ତି । ସ୍ଥାନୀୟ ଜଣେ ଚଷ୍ଟନ ହୋଇଥିଲେ, ଅନ୍ୟ ଜଣେ

ସାଧାରଣ ଜାଣିବା କଥା :—

୧. ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ସାଧାରଣ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ଥିବା ବିଧେୟ ଯାହାର ବୈଧତା ଥିବ ଯାତ୍ରାର ଶେଷ ତାରିଖ ଠାରୁ ଗ ମାସ ଯାଏଁ ।
୨. ଆବେଦନ ପଡ଼ ନିର୍ଭୂଲ ହେବା ବିଧେୟ । ଗୃହୀତ ହେବ ନାହିଁ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବେଦନ ।
୩. ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ଅସତ୍ୟ ତଥ୍ୟ ସକାଶେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ (୪ପରିକି ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ପରେ ବି) ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଯାତ୍ରା ଅସିବ ଘୋଷିତ କରିଦିଆ ଯାଇପାରେ । ୪ପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାଜ୍ୟାପ୍ତ କରିଦିଆ ଯାଇଥାଏ ଯାତ୍ରୀ ଦେଇଥିବା ସମସ୍ତ ରାଶି ।
୪. ପ୍ରାଥମିକ ଚନ୍ଦ୍ର ପରେ ଯାତ୍ରୀ ଲିଖିତ ଭାବେ ସେମାନଙ୍କ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଇହା ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ ବିଦେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟକୁ । ଅନ୍ୟଥା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦିଷ୍ଟ ପ୍ଲାନ ବିଆପାଇପାରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିକିତ ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ।
୫. ଯାତ୍ରା ତାରିଖ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ।

ଯାତ୍ରୀ ବିଲ୍ ଆସିଲା ବେଳକୁ ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଥିବେ :—

- କ). ଚନ୍ଦ୍ର ଜନିତ ବିଦେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ର ଚିଠି ।
- ଖ). ସାଧାରଣ ଭାରତୀୟ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ଯାହା ବୈଧ ଥିବ ଯାତ୍ରାର ଶେଷ ତାରିଖଠାରୁ ଛ ମାସ ଯାଏଁ ।
- ଘ). ୧୦ ଟଙ୍କାର ଛାମ ପେପରରେ ଏକ ଇଣ୍ଡିମ୍ବିଟି ବଣ୍ଣ (ଯାହା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ମାକିଷ୍ଟ୍ରେଟ / ନୋଗାରୀ ଦ୍ଵାରା ଅଥେଷ୍ଟିକେଟ୍ କରାଯାଇଥିବ) । ଯାତ୍ରୀ ମାନେ ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ବିଧେୟ ଯେ ସେମାନେ ଏହି ଯାତ୍ରା କରୁ ଅଛନ୍ତି ନିଜ ରିଷ୍ଟ୍ ରେ । (ଫର୍ମ – ୧)
- ଘ). ଝରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତି ବେଳେ ହେଲିକପ୍ଲଟ୍ ଯୋଗେ ପ୍ଲାନାକ୍ରିତ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥୀକୃତି (ଫର୍ମ – ୨) ।
- ଡ). ଜୀବ ରେ ମୃଦୁୟ ହେଲେ ଅନ୍ତ୍ରେସ୍ଟ ସୋରେ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥୀକୃତି (ଫର୍ମ – ୩) ।

ଏହି ଯାତ୍ରା ଶକାସେ ହେଉଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ :—

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚ ନୂଆ କରି ଅଟକଳ କରା ଯାଇଥାଏ । ତେବେ ୨୦୧୩ ବର୍ଷ ର ମୋଟାମୋଟି ଖର୍ଚ୍ଚ ଥିଲା ଏହିପରି :—

୧.	କେ.୪୮୩.୭.୭୯ ର ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଟି	₹. ୭୨,୦୦୦.୦୦
୨.	ଚୀନ ଭିଷା	₹. ୯,୪୦୦.୦୦
୩.	ଡି.୪୭.୪୯୯.ଆଇ	₹. ୭,୧୦୦.୦୦
୪.	ଷ୍ଟେସ ଇକୋ ଗେଷ୍ଟ	₹. ୯,୮୦୦.୦୦
୫.	ବୀନ ରେ ରହିବା ପାଇଁ ଦେଇୟ (\$୮୦୧)	₹. ୪୮,୦୦୦.୦୦
୬.	ଭାରତୀୟ ପୋର୍ଟର	₹. ୮,୪୭୭.୦୦
୭.	ଭାରତୀୟ ପନ୍ଥ (ଘୋଟା)	₹. ୧୦,୨୪୮.୦୦
୮.	ଭାରତୀୟ ପନ୍ଥ (୦୭ ୭୨୦)	₹. ୮,୭୦୦.୦୦
୯.	ଭାରତୀୟ ପନ୍ଥ (ଘୋଟା) (୦୭ ୧୦୮୦)	₹. ୧୦,୮୦୦.୦୦
୧୦.	ସାଧାରଣ ଖର୍ଚ୍	₹. ୭,୦୦୦.୦୦
୧୧.	ବିଲ୍ଲି ସିବା ଆସିବା ଖର୍ଚ୍	₹. ୭,୦୦୦.୦୦
୧୨.	ଓଷଧ	₹. ୭,୦୦୦.୦୦
୧୩.	ଜ୍ୟାକେଟ	₹. ୭,୦୦୦.୦୦
୧୪.	ଲୁଗା	₹. ୮,୦୦୦.୦୦
୧୫.	ଟ୍ରେକିଙ୍ ସ୍ଲୁ (୨ ହଳ) ସକ୍ତ ସହ	₹. ୮,୦୦୦.୦୦
୧୬.	ବିଶ୍ୱାସ, ଡ୍ରାଇ ଫ୍ଲୂଗ୍	₹. ୧,୦୦୦.୦୦
୧୭.	ବେଲୁ ପାଉର, ପ୍ୟାକିଙ୍ ରସି, ଅଖା ଆଦି	₹. ୧,୦୦୦.୦୦

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟାଚସନ୍ଦ ଜଣେ ଏଲ୍.ଓ. (Liason Officer) ପିବେ । ସେ ହୋଇଥିବେ ଅନୁଭବ ଅଣ୍ଟର ସେକ୍ରେଟାରୀ ପାହ୍ୟା ର ।

କେଳାଶ-ମାନସରୋବର ଯିବାର ଛା ମୋ ଅନ୍ତରେ ଥାଏ ଅନେକ ଦିନରୁ । ସେଇ ପାଇଁ ମୁ ଉକୁଣ୍ଡିତ ବିଭିନ୍ନ ଅପେକ୍ଷମାନ ଥିଲି ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି । ଯଥାସମ୍ବୂଦ୍ଧ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ ନିଜକୁ ହିଁ ପରିସ୍ଥିତି ର ସମ୍ମୁଖୀନ କରାଇବା ପାଇଁ । ଅଭ୍ୟାସ ରଖିଥାଏ ପ୍ରତ୍ୟେହ ଭୋର ଣଟା ରୁ ଶୟାମ ତ୍ୟାଗ କରି ସ୍ଵାନାନ୍ତ୍ରେ ଅନ୍ତରେ ୫ ରୁ ୧୭ କିଲୋମିଟର ଚାଲିଲା ପରେ ଏକ ଘଣ୍ଟା ଆସନ ଓ ଏକ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରାଣୀମାନ ର । ଚାଲିଲା ବେଳେ ବ୍ୟାକ-ପ୍ୟାକ-ରେ ୮ ରୁ ୧୦ କିଲୋଗ୍ରାମ ଓଜନ ବୋହି ଚାଲୁଥାଏ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ୨ କି.ମି. ଦେଗରେ । ଶାରିରୀକ ବ୍ୟାଯାମ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଆସନ (କିଛିଟା ଜଗିଙ୍ଗ, ମୁଣ୍ଡରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗର ସନ୍ତୋଷ ଆସନ, ତାତାସନ, ତ୍ରିକୋଣାସନ, ଅର୍ଦ୍ଧ ମଣ୍ଡ୍ରାସନ, ଜାନୁଶିରାସନ, ପଞ୍ଚମୀଶାନାସନ, ୧୨ ଥର ସୂର୍ଯ୍ୟ ନମସ୍କାର, ଶଳଭାସନ, ମକରାସନ, ମର୍କଟାସନ, ବିପରିତ ଶଳଭାସନ, ଧନୁରାସନ, ସର୍ବାଙ୍ଗ ପାନ, ହଲାସନ, ମଣ୍ଡୁକାସନ, ଶଶକାସନ ଇତ୍ୟାଦି) ଓ ପ୍ରାଣୀମାନ (ଭ୍ରମିକା, କପାଳଭାତି ୪୦୦ ଥର, ଅନୁଲୋମ-ବିଲୋମ ୧୧ ଥର, ଭ୍ରାମରା ୪ ଥର ତଥା ଉଦୟାୟୀ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ନିୟମିତ ଭାବେ ଚାଲିଥାଏ । ଆସନ-ପ୍ରାଣୀମାନ ର ନିୟମିତତା ସକାଶେ ମଧ୍ୟସବ୍ଦନ ପାର୍କ (୩

ପେଠାକୁ ଆସୁଥିବା ମୋର ସମସ୍ତ ବନ୍ଧୁ ମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ମୁଁ ରଖୀ ।

ମୋର ଚଳ—ବଞ୍ଚିଲତା ଆସିଗଲା ଜାନୁଆରୀ ୪ ତାରିଖରେ କୈଳାଶ—ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଉଣ୍ଡନେର୍ଦ୍ଦରେ ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାରିବା ପରଠାରୁ । ନିଜକୁ ଏହି ଯାତ୍ରା ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲି ବିଭିନ୍ନ ଭୁଗ୍ର ଓ ସାଇଂ ରୁ ଲୋକମାନଙ୍କ ଅନୁଭୂତି ପଛି । ମୁଁ ଜାଣୁଥିଲି ଯେ ସମସ୍ତ ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକୁ ମୋତେ ଅଭୀବ ଯତ୍ନ ଓ ମନୋଯୋଗ ସହକାରେ ପଢ଼ିବାକୁ ହେବ — କୌଣସି ଗୋଟିଏକୁ ହେଷ୍ଟ ଭାବେ ଦେଖି ହେବ ନାହିଁ । ମୋ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପଥରେ ବନ୍ଧୁତ ସହାୟକ ହୋଇଛି ଉଣ୍ଡନେର୍ଦ୍ଦର ରେ ଥିବା ରାଜୀବ ଶ୍ରୀବାସ୍ତବଙ୍କ ଭୁଗ୍ର (ରାଜୀବ ୨୦୧୨ ରେ ଏଲ.ଓ. ଭାବେ ଯାଇଥିଲେ), କୁମାୟୁସ୍ନ ମଣ୍ଡଳ ବିକାଶ ନିଗମ ର ସାଇଂ (<http://www.kmvn.gov.in>) ଓ ସର୍ବୋପରି ଫେସ୍‌ବୁକ୍ (<http://facebook.com/KMYatra>) ।

ମୋର ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ପାସ୍‌ପୋର୍ଟର ନବୀକରଣ । ମୋ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟର ଅବଧି ଶେଷ ହେବାର ଥାଏ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୧୩ ରେ । ଯାତ୍ରା ଯଦିଓ ପେଣ୍ଟମ୍ବର ମାସରେ ଶେଷ ହେବ, ବିଦେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁପାରେ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟର ବୈଧତା ରହିବା ଦରକାର ଯାତ୍ରା ଶେଷ ତାରିଖଠାରୁ ଛି ମାସ ଯାଏଁ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟର ବୈଧତା ରହିବା ଉଚିତ ମାର୍ତ୍ତ, ୨୦୧୩ ଯାଏଁ । ସାଧାରଣ ଉପାୟରେ ଆବେଦନ କଲେ ଏ ରୁ ଗୁଣ ମାସ ଲାଗି ଯାଇ ପାରେ । ତା ପରେ ପୁଣି ଖମେଲା ଅଛି ପୋଲିସ୍ ଭେରିଟିକେସନ୍ ର । ତେଣୁ ତକ୍କାଳ ରେ ନବୀକରଣ କରାଇବା ହିଁ ବିକର୍ଷିତ ପ୍ରଥମ ଅନ୍ତାରି ଆବେଦନ କଲାପରେ ତତ୍ତ୍ଵ ପରଦିନ ଗଲି ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ଅଫିସ କୁ । ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ଅଫିସର କାର୍ଯ୍ୟ କଲାପ ନେଇଥାଏ ଟି.ସି.୬ୱ୍. । ସୁଚାରୁ ରୂପେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇଗଲା ସମସ୍ତ କାମ । ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାର ନ ଥିଲା କୌଣସି ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ବା ବ୍ୟକ୍ତି ର । ଖୁସି ଲାଗିଲା । ୨ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲା ଘରେ । କିଛି ଦିନ ପରେ ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନ୍ ରୁ ଗେଲିଫେନ୍ ଆସିଲା — ପାସ୍‌ପୋର୍ଟର ନକଳ ସହ ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନ୍ ଆସିବାକୁ । ଗଲି । ବୈଧତା ଏକ ବର୍ଷ ଥିବା ସତ୍ରେ ଏତେ ଶାସ୍ତ୍ର ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ କରାଇବାର କାରଣ ପଚାରିଲେ ମୋତେ । ମୁଁ କୈଳାଶ ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ବିଷୟରେ କହିଲି । ବାସ୍ । ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ପାଇଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆବେଦନ କରିଦେଲି ବିଦେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ର ସାଇଂ ରେ କୈଳାଶ ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଓ ପରଦିନ ଆବେଦନ ଫର୍ମ ର ପ୍ରିଣ୍ଟ ଆଉଟ ସହ ୪ ଟି ଫର୍ମ୍ ସଂଲଗ୍ନ କରି ପଠେଇ ଦେଲି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ କୁ । ଆବେଦନ ସକାଶେ ଶେଷ ତାରିଖ ଥିଲା ୧୧.୦୩.୨୦୧୩ ।

ତୁମରେ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲି ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଆନୁସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରସ୍ତୁତି । ମୋ ବଡ଼ିଆ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ ରୁ ଓ ମଝିଆ ଝିଆ ଆମେରିକା ରୁ ଏ ବର୍ଷ ସ୍ଵିଜରଲାଣ୍ଡ ବୁଲିବାକୁ ପାଇଥାଅନ୍ତି ସାନିଝିଆ ପାଖକୁ । ସ୍ଵିଜରଲାଣ୍ଡ ରୁ ସ୍ଥିଷ୍ଟ ନାଇପ୍ ଓ ଖାକିଙ୍ଗ ଷ୍ଟିକ୍ ଆଶିବା ପାଇଁ ବରାଦ କରିଦେଲି । ଅଗଣ୍ଧ ମାସରେ ଆମେରିକାରୁ ଫେରିଲା ସମୟରେ ମୁଁ ଆଶିଥିଲି ୪ ହଲ ମୋଟା ଶାତବିନିଆ ପଶମ ମୋଜା ଓ ଗୋଟିଏ ଭଲ ତବଳ ଜ୍ୟାକେଟ । ଆଉ ଦୁଇ ହଲ ଭଲ ହାଇକିଙ୍ଗ ଜୋତା ଓ ୪ହଲ ନାଇଲନ୍ ମୋଜା ଦରକାର । ଜୋତା ଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ପାଇଜ୍ ଠାରୁ ଦେଇ କିମ୍ବା ଦୁଇ ଇଞ୍ଚ ବଢ଼ ହେବା ଦରକାର — କାରଣ ହିମାଳୟ ରେ ଚାଲିବା ସମୟରେ ଦରକାର ହୁଏ ୨ / ୩ ପରପ୍ର ମୋଜା । ଭୁଗ୍ର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଅନୁଭବରୁ ଏଇପ୍ରାପ୍ତି ପ୍ରିଣ୍ଟ କଲି ଯେ କେବୁଆ (QUECHUA FORCLAZ 500) ପୋତା ସର୍ବୋତ୍ତମ — ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ହିଁ ହେଲା — ଜୋତା ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବାକୁ ଯେମିତି ସୁନ୍ଦର, କାମରେ ଠିକ୍ ସେମିତି ଉପାଦେୟ । ଭିଜେ ନାହିଁ ସହଜରେ । ପାଦ ପାଇଁ ଖୁବ୍ ମୁଲାଷ୍ଟମ୍ ଓ ଆରାମପ୍ରଦ । ପେତେ କଠିନ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେତୁ ଅଥବା ବରଫ ବା ପଙ୍କୁଆ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେତୁ, ଏହି ଯୋତା ସର୍ବଦା ସୁଖ—ଦୁଖ ର ସାଥୀ । ଯୋତା କିଣିବା ପାଇଁ ଅନ୍ତାରି ଅର୍ତ୍ତର କରିଦେବ । ଦାମ୍ ଟ. ୩,୯୯୯.୦୦ । ଫିଲିପ୍‌କାର୍ଟ ରୁ କିଣିଲେ ପ୍ରାୟ ଟ. ୩,୮୦୦.୦୦ ଓ ପ୍ଲେଗ୍ରାଟଣ୍ ଅନ୍ତାରି ରୁ କିଣିଲେ ଟ. ୩,୯୦୦.୦୦ । ପାର୍ଶ୍ଵର ଖର୍ଚ୍ ନାହିଁ । ଆମାଜନ ବି ଅନ୍ତାରି କାରବାର ଆରମ୍ଭ କଲାଶି, କିନ୍ତୁ ଏ ଯୋତା ରଖିନି । ଅର୍ତ୍ତର କରିବାର ଏକ ସପ୍ରାହ ସୁରା ଯୋତା ଆସି ଘରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । କ୍ୟାସ୍ ଅନ୍ ତେଲିଭେରେ । ଯୋତା ପିନ୍ଧି ଚାଲିବା ଓ ଦୋତିବା ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ନିହାତି ଦରକାର । ଯୋତା ଦେଖି ମୁଁ ଖୁସି ଥିଲି । ପାଇବା ପର ଦିନ ଠାରୁ ପିଠିରେ ୮ / ୧୦ କି.ଗ୍ରା. ଜିନିଷ ନେଇ ମୁଁ ୧୦ ରୁ ୧୭ କି.ମି. ଚାଲିବା / ଦୋତିବା ଅଭ୍ୟାସ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲି । କେବୁଆ ର ଫୋର୍କାଇ ୭୦୦ ଓ ୭୦୦ ଯୋତା ବି ଅଛି

। ସେଗୁଡ଼ିକ ର ଦାମ୍ ବେଶୀ ଓ ତତ୍ତ୍ଵ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଓଜନ ବି ବେଶୀ (ଫୋର୍କାଇ ୪୦୦ ର ଓଜନ ୫୦୦ ରୁ ୧୦୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ୭୦୦ ର ଓଜନ ୧୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍) । ତେଣୁ କୈଳାଶ ମାନସରୋବର ପରି ଯାତ୍ରା (ସେଇଥିରେ ୨୦୦ କି.ମି. ରୁ ବି ବେଶୀ ଚାଲିବାକୁ ହୋଇଥାଏ) ପାଇଁ ସୁଖପ୍ରଦ ନୁହେଁ ଏତେବେଳେ ।

ବନ୍ଧୁ ସମୟ ବିତାଇବାରେ ଲାଗିଲି ଫେସ୍‌ବୁକ୍ ରେ । ଏଠି କଥା ବାର୍ତ୍ତା ଓ ଭାବର ଆବାନ ପ୍ରଦାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ପୂର୍ବରୁ ଯାଇଥିବା ଯାତ୍ରା ମାନଙ୍କ ସହ । ଚିହ୍ନା ପରିଚୟ ହେଲା ରବି ଗୁପ୍ତ, ପ୍ରକାଶ କୁଳକର୍ଣ୍ଣ, ରାଜୀବ ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଆଦି ମହାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ତଥା ବୀପାଶ୍ରୀ, ଚାରୁଲତା,

ଉମାଶଙ୍କର, ସରବରୀତିର ଗଜ୍ଞାନୀ ଭଲି ସହଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ସହ ଫେସବୁଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ । ସମସ୍ତେ ଚାଲିବା ଓ ଦୌଡ଼ିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇ ଥାଆନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଚାକିରୀ କରୁଥାଆନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମୟ ବାହାର କରି ୧୦ / ୧୭ କି.ମି. ଚାଲିବା କଷ୍ଟକର । ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ରେ ଲିଫ୍ଟ୍ ବ୍ୟବହାର ନକରି ଚାଲିବା ଅଭ୍ୟାସ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ – ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ଅଫିସରୁ ଫେରିଲା ପରେ ୮ / ୧୦ ମହିଳା ବିଶିଷ୍ଟ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ରେ ୨ / ୩ ଥର ତଳ ଉପର ହେବା ଅଭ୍ୟାସ କଲେ । ଅଫିସକୁ ଗାଢ଼ିରେ ନ ଯାଇ ଚାଲି ଯିବା ଅଭ୍ୟାସ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା ଅପରିସାମ ।

ଫେବୃଆରୀ ଶେଷ ବେଳକୁ ପହୁଞ୍ଚି ଗଲା ସ୍ଵିଜରଲାଣ୍ଡ ରୁ ଡ୍ରାଇଙ୍ଗ୍ରିଟ୍ ଓ ସ୍ଵିସ୍ ନାଇଫ୍ । ବିଦେଶ ମହାଲଘୁ କୁ ଆବେଦନ ର ଶେଷ ତାରିଖ ଥିଲା ୧୦.୦୩.୨୦୧୩ । ଏବର୍ଷ ସମ୍ବାଦପ୍ତ ଆବେଦନକାରୀ ଥିଲେ ୨୪୮ । ଏମାନେ ଯିବାର ଥାଏ ୧୮ ଟି ୨୦ ଜଣିଆ ଯୁଥରେ । ଏହି ୨୦ ଜଣ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ଲେଖାଁ ସମ୍ବର୍କ ଅଧିକାରୀ (୪୯.୩.) ସମ୍ମନ୍ତର । ତେଣୁ ଏ ବର୍ଷ କୌଲାଶ ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ରେ ସାମିଲ୍ ହୋଇପାରିବେ ମୋଟ ୧୦୨୭ ଜଣ ଯାତ୍ରୀ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଉଚ୍ଚକଷିତ ହୋଇ ଚାହିଁରହିଲୁ ଚନ୍ଦ୍ରନ ର ଫଳାଫଳ ଜଣିବା ପାଇଁ । ଚାଲିଗଲା ମାର୍କ ମାସ । ମହାଲଘୁ ତରଫରୁ ସ୍ଵୀକୃତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ଏପ୍ରିଲ ୯ ତାରିଖରେ ଓ ବଳଗତଭାବେ ସ୍ଵୀକୃତ ଯାତ୍ରୀ ଓ ଅପେକ୍ଷମାଣ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଏପ୍ରିଲ ୧୫ ତାରିଖରେ । ମୋ ନା ଥାଏ ପ୍ରଥମ ଦଳରେ । ମୁ ଯେ କିପରି ଏତେ ନିଷ୍ଠିତ ଥିଲି ଯାତ୍ରା ବିଷୟରେ ଓ ମୁ କିପରି ପୂର୍ବରୁ ସବୁ ଜିନିଷ କିଣି ନେଇଥିଲି, ସେ କଥା ଭାବି ନିଜେ ଆଷ୍ଟ୍ର୍ସ୍‌ୱ୍ୟ ହେଲି । ଏହା ମୋର ଧୃଷ୍ଟତା ଛତା ଆଉ କିଛି ନ ଥିଲା । ସେ ପାହାହେଉ, ମୁ ମୋର ବୟନ ଯୋଗୁ ପରମପିତାଙ୍କ ସମୀପରେ ଝାପନ କଲି କୃତଜ୍ଜତା; କ୍ଷମା ମାଗିଲି ମୋର ଅହମିକା ସକାଶେ । ଏପ୍ରିଲ ୨୬ ତାରିଖରେ ସମସ୍ତ କାଗଜ ପତ୍ର ଚିଆର କରି ମହାଲଘୁ କୁ ପଠାଇ ଦେଲି ₹. ୫,୦୦୦.୦୦ ର ହ୍ରାୟ ସହ ଓ ଦିଲ୍ଲି ଯିବା ଆସିବା ପାଇଁ ଚିକେଟ କରିଦେଲି ରେଳ ଯୋଗେ । କୁନ୍ତ ମାସ ୧୭ ତାରିଖରେ ଦିଲ୍ଲିରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଜୁଲାଇ ୩ ତାରିଖରେ ଦିଲ୍ଲି ରେ ଶେଷ ହେବାର ଥାଏ ଆମ ଯାତ୍ରା । ଯାତ୍ରାର ୩ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଦିଲ୍ଲି ପହୁଞ୍ଚିବା କଥା । ଏଣୁ କୁନ୍ତ ୮ ତାରିଖରେ ମୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ରୁ ବାହାରି ଜୁଲାଇ ୧୧ ତାରିଖରେ ଫେରିବା ପାଇଁ ଚିକେଟ କଲି (ଇନ୍ଦ୍ରା ଥିଲା ଫେରିଲା ବେଳକୁ ରଣିକେଶ ରେ ଏକ ସପ୍ତାହ ରହିବା ପାଇଁ) ।

ଏ ଦେଇ ମାସ ଉତ୍ତରାତ୍ମିକା, ଆଶା ଓ ଆବେଗ ର ସମୟ । ଶୁଣିପାରୁ ଥାଏ ଅନ୍ତରରୁ ଚାପା ଗୁଞ୍ଜରଣ । ମୋର ଶାରୀରିକ ସତ୍ରା ମିଳେଇ ପାରଥାଏ ଅନୁଭୂତ ବାୟବୀଷ୍ଟ ସତ୍ରା ମଧ୍ୟରେ । ମୋର ଅହମିକା, ଦମ୍ପତ୍ତି, ଗର୍ଭ, ଲୋକ ଦେଖାଣିଆ ପକୃତି ଦବିତୁତ ହୋଇ ବହିପାରୁ ଥାଏ ଧୂଳିଧୂଷରିତ ରାଜରାସ୍ତାରେ । କି ମୂଲ୍ୟ ଅଛି ସତରେ ମୋର ଆଶା-ଆକାଞ୍ଚକା-ଆଶଙ୍କାର ! କି ମୂଲ୍ୟ ଅଛି ମୋ ଯାତ୍ରା ର, ମୋ ପୂଜାର, ମୋ ପ୍ରାର୍ଥନାର, ମୋ ହସର, ମୋ କାନ୍ଦର ! କି ନଗଣ୍ୟ ଛାର କର୍ଦମ ବିନ୍ଦୁଚିଟ ମୁଁ ! ଲୁହ ହୋଇ ବହି ଯାଉଛି ଦିଲ୍ଲି ରୁ ଆଲମୋତା ଦେଇ ଦୁର୍ଗମ ପାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ରାସ୍ତାରେ କେଉଁ ଅନାଦି ସମୟରୁ ଅପେକ୍ଷିତ ସେଇ ଆକାର-ବିହୀନ, ମନ୍ତ୍ର-ତତ୍ତ୍ଵ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ରେ ହିତ, ସମୟର ସାମା ସେପାରର ହିତ ନଥିବା ଏକ ପର୍ବତ ଆତକୁ ! ଅନେକ ସମୟରେ ଅନୁଭବ କରିଛି ମୁ ମୋ ଝାତସାରର ସମସ୍ତ ପରଲୋକଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପମ୍ଲିତ ମୋ ପାଖ-ଆଖରେ; ଶୁଣିଛି ସେମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧ – ସେମାନଙ୍କୁ ମୋ ସହ ମାନସରୋବର ସ୍ନାନ ପାଇଁ ନେଇଯିବାପାଇଁ ।

କୁନ୍ତ ୩ ତାରିଖ ଦିନ ଅଚାନକ୍ ଦିଲ୍ଲିରୁ ଆସିଲା ଏକ ଟେଲିଫୋନ୍ କଲ । ଆରପଣେ ଥିଲେ ଆମ ଦଳର ସମ୍ବର୍କ ଅଧିକାରୀ – ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରନ ସିଂ ଭଣ୍ଟାରୀ । ଶ୍ରୀ ଭଣ୍ଟାରୀ ଇଣ୍ଡିଆ ଟିକ୍ଟର୍ ପୋଲିସ୍ (I.T.B.P.) ର ଜଣେ ପଦମ୍ବ ଅଧିକାରୀ । ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବା ସହ ସେ ପଚାରିଲେ ମୁ ଏବେବି ଯିବାପାଇଁ ମନସ୍ତ କି ନା । କହିବା ନିଷ୍ଠୁର୍ୟେଜନ ଯେ ମୁ ଆଗ୍ରହର ସହ ହିଁ ଭରିଲି । ତାପରେ ସେ କହିଲେ ଯେ ଆମେ ଚାନ୍ଦ୍ର ଭିପ୍ରା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଫି (₹. ୨୦୦୦.୦୦) ଶାସ୍ତ୍ର ଜମା କରିବାକୁ ହେବ K.M.V.N ର ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ରେ ଓ ଜମା କରିଥିବା ରସିଦ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ ଦିଲ୍ଲି ରେ । ସେ କହିଲେ ଯେ ସମୟ ଅଭାବ ଯୋଗୁ କେବଳ ପ୍ରଥମ ଦଳ ପାଇଁ କରାଯାଇଛି ଏହି ପ୍ରାବଧାନ । ମୁ ତପ୍ତର ଦିନ ହିଁ ଦାଖଲ କରିଦେଲି ଚଙ୍ଗା ବ୍ୟାଙ୍କରେ ।

୦୯.୦୩.୨୦୧୩.

ଭୁବନେଶ୍ୱର-ଦିଲ୍ଲିୟ ରାଜଧନୀ ଟ୍ରେନ୍ ନେଇ ମୁଁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲି ୦୮.୦୩.୨୦୧୩ ଦିନ ଏଗାରଟା ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ରୁ ଦିଲ୍ଲି ଅଭିମୁଖେ । ଦିଲ୍ଲି ରେ ପହଞ୍ଚି ଗଲି ୦୯.୦୩.୨୦୧୩ ତାରିକ ଟିକ୍ଟ ୧୦ ସମୟରେ ଓ ସେଠାରୁ ପ୍ରି-ପେଡ୍ ଟାକ୍ତୁ ନେଇ ପହଞ୍ଚି ଗଲି ଗୁଜରାଟୀ ସମାଜ ସଦନ ରେ । ଦିଲ୍ଲି ରେ ଆମମାନଙ୍କ ରହିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ଥାଏ ଗୁଜରାଟୀ ସମାଜ ସଦନ ରେ । ଏଠାକାର ଟିକ୍ଟରୀ ହେଲା : -

ଦୂରତା:-

- ଇଣ୍ଡ଼ର-ଷେଟ୍ ବସ୍ ଟର୍ମିନେସ୍ (କାଶ୍ତିର ଗେଟ୍) ୦୧୨ ୧ କି.ମି.
- ପୁରୁଣା ଦିଲ୍ଲି ରେଳ ଷେସନ୍ ୦୧୨ ୩.୪ କି.ମି.
- ନୂଆ ଦିଲ୍ଲି ରେଳ ଷେସନ୍ ୦୧୨ ୮ କି.ମି.
- ହଙ୍ଗରତ ନିଜାମୁଦିନ ରେଳ ଷେସନ୍ (ଉଥା ସରାଇ କାଲେ ଖା ଆଇ.୬ସ୍.ବି.ଟି) ୦୧୨ ୧୭ କି.ମି.
- ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧି ଆନ୍ଦ୍ରପ୍ରଦୀପ ବିମାନ ବନ୍ଦର ୦୧୨ ୨୨ କି.ମି.

ଏହା ଘେଲୋ ଲାଇନ୍ (ବାହାଙ୍ଗିର ପୁର ଠାରୁ ହୁତା ସିଚି ସେଣ୍ଟର ମଧ୍ୟରେ ଚାଲୁଥିବା ମେଟ୍ରୋ) ରେ ଥିବା "ସିରିଲ୍ ଲାଇନ୍ ମେଟ୍ରୋ ଷେସନ୍" ୦୧୨ ମାତ୍ର ୧୦୦ ମିନିଟ ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ନୂଆ ଦିଲ୍ଲି, ପୁରୁଣା ଦିଲ୍ଲି ରେଳ ଷେସନ୍ ଓ ଚାନ୍ଦିନି ଚୌକ ମେଟ୍ରୋ ଷେସନ୍ ସହ ସଂଲଗ୍ନ ।

ଉତ୍ତାଜାହାଜ ରେ ଆସିଥିବା ପାତ୍ରୀ ମାନେ ବନ୍ଦରରୁ ମେଟ୍ରୋ ଯୋଗେ ନୂଆ ଦିଲ୍ଲି ରେଳ ଷେସନ୍ ଆସି ସେଠାରୁ "ଘେଲୋ ଲାଇନ୍" ମେଟ୍ରୋ ଯୋଗେ ସିରିଲ୍ ଲାଇନ୍ ଆସି ପାରିବେ । ୪୦ାକାର କର୍ମଚାରୀ ବୃଦ୍ଧ ନିରଳସ, ହାସ୍ୟମୁଖ ଓ ବନ୍ଦୁପ୍ରିୟ । ପହଞ୍ଚ ପହଞ୍ଚ ମୋ ଚିଠି ଦେଖି ମୋ ପାଇଁ ରହିବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କରିଦେଲେ । ଦୁଇଟି ବଢ଼ କୋଠରୀରେ କରାଯାଇ ଥାଏ ଆମମାନଙ୍କ ରହିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଶ୍ୟାମ ଗୁଡ଼ିକ ତଳ ଉପର ହୋଇ ସଜା ଯାଇଥାଏ – ରେଳ ର ୨-ଗାୟାର ପରି । ଦୁଇଟି ଯାକ କୋଠରୀ ଶାତତାପ ନିୟମିତ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଠରୀରେ ସୁବିଧା ଥାଏ ୪୦ ଜଣ ରହିବା ଶକାପେ । ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ଏକାଠି ରହିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଗାଧୁଆ ଘର ଓ ପାଇଖାନା ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଥତକ୍ରୁତି । ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଇଟି ପାଇଖାନା ଓ ଦୁଇଟି ଗାଧୁଆ ଘର । ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବି ସେଇଯା । ଦେଖା ହେଲା ଅନ୍ୟ ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ସହ । ମୋ ପାଖରେ ଥାଆନ୍ତି ଗୁଜରାଟ ରୁ ୩ ଜଣ, ପୁନା ରୁ ଜଣେ, ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରୁ ୨ ଜଣ, ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ ରୁ ୩ ଜଣ । ଗୁଜରାଟ ରୁ ଆସିଥିବା ସମସ୍ତ ପାତ୍ରୀ ଆସିଥାନ୍ତି ଠିକ୍ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ । ସେଠାରେ ପାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିଥାନ୍ତି ଅନେକ ସଂପ୍ରାଦୀ ଓ ସେମାନେ ପାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଦେଇଥା'ନ୍ତି ପ୍ୟାକିଙ୍ଗ ପଲିଥିନ୍, ବରତି, ବ୍ୟାଗ୍, ଆଦି ତଥା ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ଜିନିଷ ପ୍ୟାକ୍ କରିବାରେ । ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲି ମୋ ନିଜ ଆତକୁ । ମୋ ପ୍ୟାକିଙ୍ଗ ଏ ପାତ୍ରା ପାଇଁ ନ ଥିଲା । ସେ ଯାହା ହେଉ, ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ ସାରି ଖାଇ ଦେଲି । ଖାଇବା ଭଲ ଥିଲା । ତା'ପରେ ମୋ କ୍ରିପ୍ କେଶ୍ ଖାଲି କରି ଖାଲି କ୍ରିପ୍ କେଶ୍ଟିକୁ ରଖିବା ପାଇଁ ଚାଲିଗଲି ମେଟ୍ରୋ ଯୋଗେ ଅର୍ଜନ୍ ଗଢ଼ ।

ଅର୍ଜନ୍ ଗଢ଼ ରୁ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ତେରି ହୋଇଗଲାଣି । ଲକ୍ଷିତ ହେଲି । ଉଦୟ କୌଣସିକ ଅଧିକତାରେ ଆମ ରହିବା କୋଠରୀ ଭିତରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇ ଥାଏ ଏକ ସାଧାରଣ ସଭା । ଉଦୟ କୌଣସିକ ଜଣେ ଧାର୍ମିକ ବ୍ୟକ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ନିୟମିତ ଦିଆ ଯାଇଛି ଦିଲ୍ଲି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଧାର୍ମିକ ଯାତ୍ରା ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟାରମ୍ୟାନ୍ ରୂପେ । ଗୁଜରାଟ ସମାଜ ସଦନ ରେ ଆମ ରହିବା ଶ୍ଵାନ କୁ ସଂଲଗ୍ନ ତାଙ୍କ ଅଫିସ୍ । ଅଫିସ୍ କହିଲେ ଭୁଲ ହେବ – ସେଟା ଏକ ମନ୍ଦିର । ତାଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଅସୀମ । ତୁଳସୀ ଦାସ ଙ୍କ ରାମାୟଣ ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ । ସେ ମୁଣ୍ଡର ଥାଆନ୍ତି ସମସ୍ତ କେଳାଶ-ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ର ଭାର । ଉପସ୍ଥିତ ଥାଆନ୍ତି ଆମ ସର୍ବକ ଅଧିକାରୀ – ଶ୍ରୀ ଉନ୍ନନ୍ଦ ସିଂ ଉତ୍ସାର ବି । କି ଉଳି ପ୍ୟାକିଙ୍ଗ କରାଯିବ, ଜଣ ନେବେ, କଣ ନ ନେବେ, ଜିନିଷ କେଉଁଠି ରଖିବେ, ତଥା ପରବର୍ତ୍ତ ଦୁଇ ବିନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ହେଲା ପୁଞ୍ଜାନୁପୁଞ୍ଜ ଆଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲା ପରଦିନ ସକାଳ ୭୩ ପୂର୍ବରୁ ଖାଲିପେଟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିବାକୁ । ବସ୍ ଆସି ଆମକୁ ଦିଲ୍ଲି ହାର୍ଟ୍ ଏଣ୍ ଲଙ୍ଘ ଜନ୍ମିତ୍ଯୁଗ୍ କୁ ନେଇଯିବ ଶାରୀରିକ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ । ସଭା ପରେ ପ୍ରାର୍ଥନା । ତାପରେ ଖିଆ – ପିଆ । ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହର ଲୁଗା ପଟା ସଫା କରି ଶୋଇଲା ବେଳକୁ ରାତି ସାରେ ଏଗାର ।

ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା ରାତି ଟଙ୍ଗା ରୁ । ଯାତ୍ରୀମାନେ ଉଠି ଲାଗିପଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଯାହାର ନିତ୍ୟ କର୍ମରେ । ମାତ୍ର ଦୁଇଟି ପାଇଖାନା ଓ ଗାଧୁଆ ସର । ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଆମ ରହିବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଢୁଟେଇଁ ମହିଳାରେ । ମୁଁ ସମସ୍ତ ଗାଧୁଆ ସରଙ୍ଗାମ ନେଇ ଚାଲିଗଲି ଦ୍ଵିତୀୟ ମହିଳାକୁ । ପୂରା ଖାଲି ଥାଏ । ମୋର ସମସ୍ତ କାମ ଶେଷ କରି ଟଙ୍ଗ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲି । ସହ୍ୟାତ୍ରୀମାନେ ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ ସାରି ଲାଗି ପଢ଼ିଥାନ୍ତି ପ୍ରାଣସ୍ଥାମ, ଭଜନ ଉତ୍ସାହ କରିବାରେ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ କରିପାରିଲିନି କିଛି ବି । ତାକୁରୀ ପରୀକ୍ଷା ହେଉ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥାଏ ଖାଲି ପେଟରେ ରହିବା ପାଇଁ । ଏଣୁ ପାଣି ବି ପିଇ ନଥାଏ । ଠିକ ଟଙ୍ଗ ସମସ୍ତରେ ଉଦୟ କୌଣସିକ ଙ୍କ ପୂଜା ଆରମ୍ଭ । ଗଣେଶ ବନ୍ଦନା, ଶିବ ସ୍ତୁତି, ତା ପରେ ହନୁମାନ ଚାଳିଶା । ଶ୍ରୀ କୌଣସିକ ଆଜିର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ପୁନରାୟ କହିଲେ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଟଙ୍ଗ ସମସ୍ତରେ ବସ୍ତ ରେ ଚରି ଯାତ୍ରା କଲୁ ଦିଲ୍ଲି ହାର୍ଟ୍ ଏଣ୍ଟୁ ଲଙ୍କ୍ ଇନ୍ଡିର୍ୟୁସ୍ଟ୍, ଗ-୪ମ୍ ଏମ୍ ॥, ପଞ୍ଚକୁଣ୍ଡା ରୋଡ୍, ଦିଲ୍ଲି – ୧୧୦୦୪୫

ଠିକଣା :-

ଦିଲ୍ଲି ହାର୍ଟ୍ ଏଣ୍ଟୁ ଲଙ୍କ୍ ଇନ୍ଡିର୍ୟୁସ୍ଟ୍, ଗ-୪ମ୍ ଏମ୍ ॥, ପଞ୍ଚକୁଣ୍ଡା ରୋଡ୍, ଦିଲ୍ଲି – ୧୧୦୦୪୫

ଟେଲିଫୋନ୍ : - +୯୧ ୧୧ ୪୭୯୯-୯୯୯୯, +୯୧ ୧୧ ୨୩୪୩ ୮୩୪୧-୮, +୯୧ ୧୧ ୨୩୪୧ ୪୪୮୯.

ଦୂରତା :-

- ପୁରୁଣା ଦିଲ୍ଲି ରେଲ ଷ୍ଟେସନ୍ ଠାରୁ ୧୦ କି.ମି.
- ନୂଆ ଦିଲ୍ଲି ରେଲ ଷ୍ଟେସନ୍ ଠାରୁ ୨ କି.ମି.
- ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିମାନ ବନ୍ଦର ଠାରୁ ୧୫ କି.ମି.

ଯେଉଁ ଯାତ୍ରୀମାନେ ନିଜେ ଯିବାପାଇଁ ବାହିଁବେ, ସେମାନେ ଯାଇ ପାରିବେ ଗାନ୍ଧୀ, ଅଶୋ, ଟି.ଚି.ସି. ବସ୍ କିମ୍ବା ମେଟ୍ରୋ ଦ୍ୱାରା । ନିକଟମ ମେଟ୍ରୋ ଷ୍ଟେସନ୍ ହେଲା କ୍ଲୁ ଲାଇନ୍ ପ୍ଲଟ ଝାଣ୍ଝାଲାନ୍ ମେଟ୍ରୋ ଷ୍ଟେସନ ଯାହା ଦ୍ୱାରକା ସେକ୍ଟର – ୨୧ ଠାରୁ ନଇତା ସିଟି ସେଣ୍ଟ୍ (ବୈଶାଳୀ) ମଧ୍ୟରେ ଚାଲୁଥିବା ମେଟ୍ରୋ ରାସ୍ତାରେ ପଢ଼ିବ ।

ଦିଲ୍ଲି ହାର୍ଟ୍ ଏଣ୍ଟୁ ଲଙ୍କ୍ ଇନ୍ଡିର୍ୟୁସ୍ଟ୍ ଦିଲ୍ଲିର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ଆମମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ କରି ଦିଆଗଲା ଦୁଇଟି ଦଳରେ । ପ୍ରଥମ ଦଳକୁ ପିନ୍ଧାଇ ଦିଆଗଲା ଲାଲ୍ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦଳକୁ ସବୁ କରିବାକୁ ରିବନ୍ । KMVN ର ଅଧିକାରୀ ଦୃଷ୍ଟି ଆମଠାରୁ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ଓ ଭିପା ଫି ର ରସିଦ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଲେ । ତାପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଆମର ତାକୁରୀ ପରୀକ୍ଷା । ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା, X-ray, PFT ପରେ ଆମକୁ ଜଳଖିଆ ଦିଆଗଲା ଓ ତା ପରେ TMT (ଗ୍ରେଡ୍ ମିଲ୍ ଟେସ୍ଟ) । ପ୍ରାୟ ୧:୩୦ ଦେଲକୁ ଆମକୁ ତାକିଲେ ତାକୁର ମାନଙ୍କ ଏକ ଦଳ – ଉଦ୍ବୋଧନ ଦେବାପାଇଁ – ବୁଝାଇଲେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ଲାନେ କଣ କରାଯିବ ଓ ଅଛି ଉଚ୍ଚ ପ୍ଲାନରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ଖାଇବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥାଏ ଲଞ୍ଚ ପ୍ରାକେର୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଖାଇବା ପରେ ଆମେ ବସ୍ତ୍ୟାଗେ ଫେରିଆସିଲୁ ଗୁଜରାଟୀ ସମାଜ ସଦନ କୁ ।

ପୁଣି ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ପ୍ରାର୍ଥନା, ପୂଜା । ତାପରେ ବଜାର ରୁ କିଛି ବ୍ୟବହାର୍ୟ ଜିନିଷ କିଣିବା ପରେ ଖାଇ ପିଇ ପରସ୍ତ ସହ ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ । ଗୋଇଲା ବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ମଧ୍ୟାତ୍ରୀ ।

સકાલુ જલખીઆ કરિ પ્રાયુ ટગા વેલકુ આમે બસ્ યોગે ચાલિલુ ITBP ઢાકુર ખાના અભિમુખે । એઠારે પૂર્વ દિન કરાયાઇથિબા ઢાકુરી પરાષાર કાગજ પત્ર યાંશ કરાયિબા સહ કરાયાઇથાએ નિર્ણયાંક ઢાકુરી પરાષા । એઠાકાર ટિકણ હેલા : -

ITBP Base Hospital, Tigri Camp

P.O. Madangir, Opposite Batra Hospital, New Delhi

Tel:- +91 11 2604-4941/2604-2291, Fax: 2604-6337

આમમાનઙ્કુ ઘોઠકર ઢાકુર માને એહી પાત્રારે સમૃદ્ધિ અસુબિધા ઓ ચક્કનિત રોગ તથા તાર પ્રતિકાર બિષયાં રે સબિશેષ બિબરણ પ્રદાન કલે । ચારિગોટિ કોઠરિ રે બસ્ થાથાન્ત્ર ચારિ દલ ઢાકુર । ગોટિએ ગોટિએ દલરે થાથાન્ત્ર ણ જણ ઢાકુર । આમમાનઙ્કુ જણ જણ કરિ યિબાકુ હેલા ગોટિએ ગોટિએ ઢાકુર દલ પાખકુ । ઘેમાને આમ ચેષ્ટે રિપોર્ટ દેખિલો આમ રક્તચાપ ઓ નાની પરાષા કલે । પરિશેષરે ૪૪ જણ પાત્રી મધરુ ૪૩ જણઙ્કુ યિબાપાછુ અનુમતિ દેલે । આમર ઢાકુરા યાંશ કાગજ સરુ આમકુ મિલિલા । મોર ગ્રાનિયેબાકૃત માત્રા ચિકિએ બેશી થાએ । (પૂર્વરુ એહા ૪૪૪ થિલા યાંહાકિ બર્તમાન ૧૫૯ । તોથાપિ એહુ બેશી । ૧૫૦ રુ કમ્ રહિબા ઉચ્ચિભ ।) યાંહાઙ્કુ અનુમતિ મિલિલા નાહીં, એ થિલે આન્ત્ર પ્રદેશ ર જણે ઓકિલ । તાઙ્ બિષયાં રે ઢાકુરજી અભિમત હેલા : "એ યદિ એ યાત્રા કરન્તુ, તેબે એહા તાઙ્ પાછુ આમહરયા સદૃશ હેબ ।" કિન્તુ એ ઉત્ત્ર લોક જણક જમા નિરાશ હેલેનાહીં । " દેહ ટિક કરિ મું આસત્રા બર્ષ પુણી નિષ્ટય આસિબિ " - એહા થિલા તાઙ્રા ઉચ્ચિ ।

આમમાનઙ્કુ રેચિબા પાછુ ઓ અભિનન્દન કરિબા પાછુ આસિથાન્ત્ર અનેક પ્રેરણાંથે અનુષ્ઠાન ઓ દિલી ર અનેક નાગરિક । ઘેમાને આમકુ દેલે રજન-કીર્તન ર સુનુર સુનુર બહિ, ઔષધ, બિસ્કુટ, રાસ્તારે ખાલબાપાછુ શુણિલા ફલ, ચુલસી માલા, રૂત્રાક્ષ માલા, બેલ્લુ પારચ્ચ ઓ અનેક અન્યાન્ય જીનિષ । આમમાનઙ્ક પાછુ ખાલબેલર ખાલબા બિ આણિ થિલે ઘેમાને । કિ પ્રેર્ણ ઓ આદર ! કિ અનાદિક પ્રેમ ! કિ ગદ્ગદતા ! કિ ઘેદામનોરાબ !

ખાલઘારિબા પરે આમે ગલુ બિદેશ મન્દ્રાલય અભિમુખે । ઘેથારે મન્દ્રાલય રેફલ્રૂ આહું હોઇથાએ એક બિશેષ સરા । બિદેશ મન્દ્રાલય રેફલ્રૂ કેલાશ માનસરોવર પાત્રા ર અધિકારી શ્રી બિજય કુમાર, આલ.ચિ.બિ.પિ. ર કમાણ્ણાં, બિગત બર્ષ ર સમર્કાર અધિકારી શ્રી ગોપાલ, આમ દલર એલ.ଓ. શ્રી ચન્દ્ર સિંહ રણજીવાની ઓ રદ્દ્ય કોશિક કરુથિલે સરા પઞ્ચાલન । શ્રી ગોપાલ આમકુ પાત્રાર મહદૂ, એહાર ધાર્મિક રફાદેષુંચા ઓ કરણાંય તથા અકરણાંય કાર્ય બિષયાં રે કહુથિલે આમકુ । ગુંજીઠારે થિબા આલ.ચિ.બિ.પિ. ર મન્દિરર સર્વસઙ્ગ કોશિ મતે હાચેલતા નકરિબા પાછુ થિલા તાઙ્ ર અનુરોધ । એઠારે આમે આણિથિબા રૂ. ૧૭,૦૦૦૦ર ત્રાણુ દાખલ કલુ ઓ રસ્તિ સંગ્રહ કલુ । પ્રાયુ ૪૩ હોઇયાઇથાએ । ઘેર્ચિમાને ઢલાર્ આણિ નથાન્ત્ર, ઘેમાનઙ્ક પાછુ ઢલાર્સંગ્રહ શકાસે આમે ગલુ અશોક હોગેલ કુ । મું ઢલાર્ ભુનેશ્વરરુ હીં નેછ યાછથિલિ । મું નેલાબેલકુ ઢલાર્ર મુલ્ય રૂ. ૪૪.૦૦ થિલા - યાહા આંજિ રૂ. ૩૦.૦૦ । ઢલાર સંગ્રહ પરે આમે ફેરિ આણિલુ પ્રાયુ ટગા વેલકુ ગુજરાણ સમાજ કુ । આમર સમૃદ્ધના પાછુ આણ્યોજન કરાયાઇથાએ એક બિરાગ સરાર । દિલ્લી રાજ્ય સરકારજી રેફલ્રૂ આહું અભિમુખે કિછી પદ્ધતિ કર્મચારા । દિલ્લી ર પાત્રી માનઙ્ક પાછુ સરકારજી રેફલ્રૂ દિઅાગલા રૂ. ૩૦,૦૦૦.૦૦ર આર્થિક અનુદાન । (રાજ્યાન સરકાર રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦.૦૦, ઉદ્ઘર પ્રદેશ સરકાર રૂ. ૩૦,૦૦૦.૦૦, ગુજરાટ, મધ્યપ્રદેશ, હિન્દુશાસ્ત્ર સરકાર રૂ. ૨૪,૦૦૦.૦૦ અનુદાન દેખથિલે) । આણિથિલે દિલીરુ અનેક પ્રેરણાંથે અનુષ્ઠાન । આમકુ દેલે રજસ્વાક, બર્ષાતિ, પાણિકિંગ બયાગ, ગ્રાક સુટ, ટર્ચ, પૂજા પામગ્રા, ગોપિ, રાસ્તારે ખાલબા પાછુ જીનિષ ઇચ્છાદિ । ખુર્બ આદરર સહ । રાતિર ખાલબા બિ ઘેમાને આણ્યોજન કરિથિલે ।

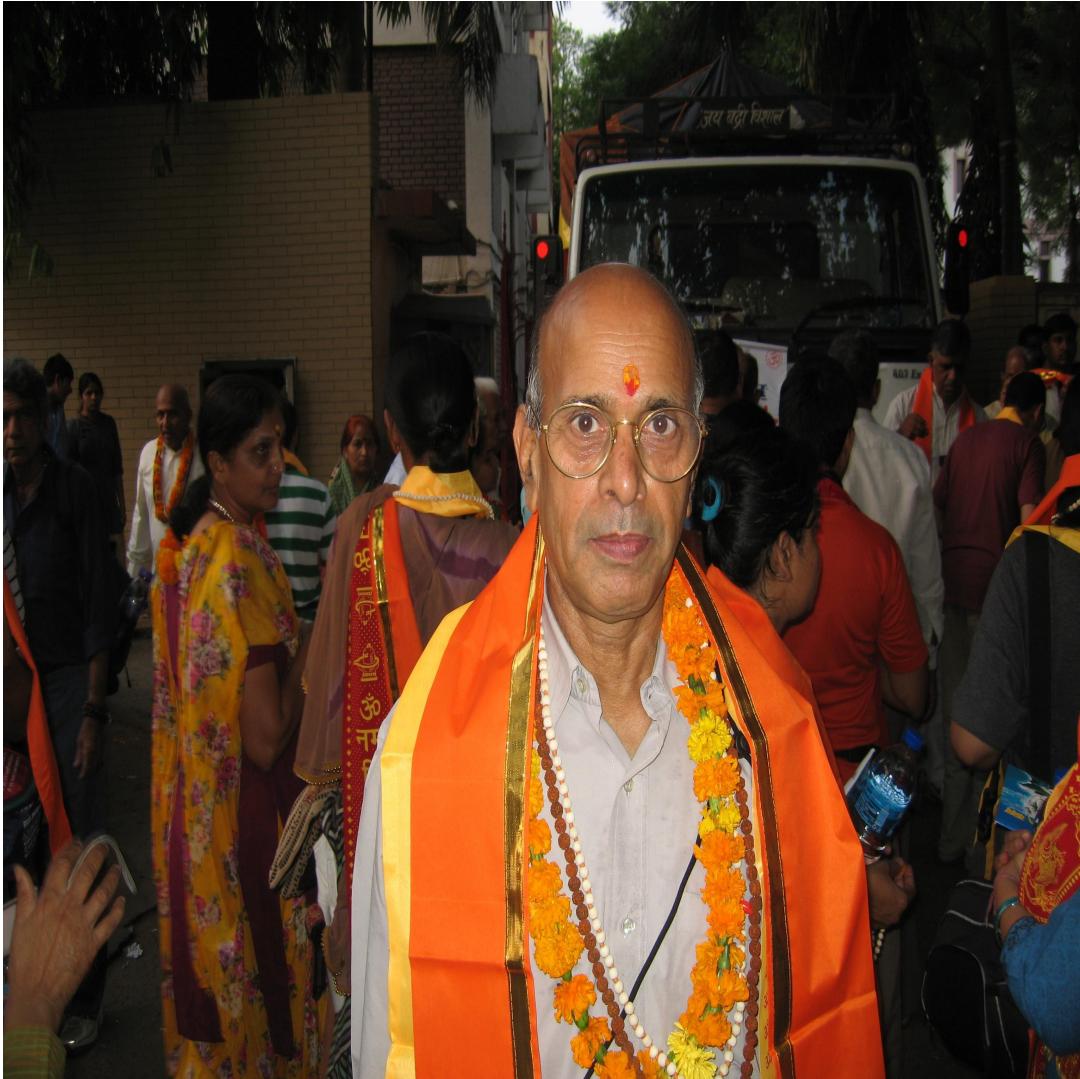
ସବା ସବୁ ସବୁ ୧୯୮୦ । ଆମେ ଲାଗି ପଢ଼ିଲୁ ପ୍ରୟାକିଙ୍କ ରେ । କାଳି ଭୋର୍ ଔହା ରେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ।

ଭାରତ ଭିତରେ ଯାତ୍ରା ପଥ ତଳେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା : -

ବିନାଙ୍କ	କେବ୍ଳୀରୁ	କେବ୍ଳିକୁ	ଦୂରତା	ଉଚତା (ସମ୍ମୁଦ୍ର ପରିମାଣ ୦ରୁ)	କେମିତି ଯିବେ
	କ.ମି.	ମିଟର	ଫୁଟ		
୧.	ଦିଲ୍ଲି	ଆଲମୋଡା	୩୪୦	୧୭୦୦	୪୯୮୦
୨.	ଆଲମୋଡା	ଧାର୍ଚୁଲା	୨୯୦	୫୧୦	୨୯୮
୩.	ଧାର୍ଚୁଲା	ନାରାୟଣ ଆଶ୍ରମ	୪୪	୨୮୦୦	୮୪୦୦
୪.	ନାରାୟଣ ଆଶ୍ରମ ସିର୍କା	୬		୨୮୦୦	୮୮୦୦
୫.	ସିର୍କା	ଗାଲା	୧୨	୨୩୪୦	୭୭୮୦
୬.	ଗାଲା	ବୁଧି	୧୮	୨୭୧୦	୮୮୯୦
୭.	ବୁଧି	ଗୁଣ୍ଡି	୧୮	୩୧୧୦	୧୦୩୭୦
୮.	ଗୁଣ୍ଡି	ରେ ରହଣି			
୯.	ଗୁଣ୍ଡି	ନାଭିଧାଙ୍କ	୧୮	୪୭୬୦	୧୩୯୮୦
୧୦.	ନାଭିଧାଙ୍କ	ଲିପୁଲେଖ(ବସ୍)	୧୦	୪୧୦୦	୧୬୭୩୦
୧୧.	ଲିପୁଲେଖ	ତକ୍କାକୋଟ(ପୁରଙ୍ଗ)	୧୫	୩୯୪୦	୧୨୯୩୦
୧୨.	ତକ୍କାକୋଟରେ ରହଣି				

ଯାତ୍ରା ର ପ୍ରୟାକିଙ୍କ ଦିବସ, ଦିଲ୍ଲି ୦୧୮

ଆଲମୋଡା - ୧୨.୦୬.୨୦୧୩

(ଗୁଜରାଟୀ ସମାଜ ସଦନ ୦୧ରୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ)

ସକାଳ ୮୮ ରେ ଉଠି ପରଦିନ ସକାଶେ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନେବାଟା ଏକ ସାଧାରଣ ଦୈନିକିନ ଘଟନା ହେବାକୁ ଯାଉଛି ଏହି ଯାତ୍ରାରେ । ଆମେମାନେ ସମସ୍ତେ ଫଟାରେ ଶ୍ରୀ କୌଣସିଙ୍କ ସହ ଏକାଠି ହେଲୁ ତାଙ୍କ ପୂଜା ମନ୍ଦିରରେ । ପୂଜାର୍ଥିନା ଶେଷ ହେବାପରେ ଆମେ ଯାଇ ବସିଲୁ ଅପେକ୍ଷମାଣ ଶାତଚାପ ନିୟମିତ ବସରେ । ସମ୍ବର୍ଧନା ସକାଶେ ଠାଳ ହୋଇଥାଆନ୍ତି ଅନେକ ଲୋକ । ସେମାନେ ଯେଉଁ ଶ୍ରୀ ଓ ଉତ୍ତର ସହ ଆମମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବର୍ଧିତ କରୁଥାଆନ୍ତି, ତା ଦେଖି ମୁଁ ଲଜ୍ଜିତ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । ସତେ ଯେପରି ଆମେମାନେ ରାତାରାତି ହୋଇଯାଇଛୁ ମହାପୁରୁଷ ! ଫୁଲମାଳ, ସିଦ୍ଧର, ଚନ୍ଦନ ରେ ଆମକୁ ଶୋଭିତ କରାଇ ବସରେ ବସାଇ ଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ନମ୍ରତା ଦେଖି ଇଛା ହେଉଥାଏ ତାଙ୍କ ଚରଣ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ । "ଓଁ ନମ୍ବର ଶିବାୟ", "ହର ହର ମହାଦେବ", "ଜୟ ଶିବ ଶମ୍ଭୁ" ଆଦି ଧୂନି ସହ ଆମ ବସ୍ତ ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ବସରେ ବସୁ ବସୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ଭଜନ କାର୍ତ୍ତନ । ସମସ୍ତେ ଲାଗୁଥାଆନ୍ତି ଆଗହ ଓ ସ୍ମୃତିର ଏକ ଏକ ପ୍ରତିମା ପରି । ଫୁଲମାଳ ଅନେକ ମିଳିଥିଲା । ସେ ସବୁକୁ ବସର କାତ ରେ ଝୁଲାଇ ବସକୁ ସଜାଇ ଦେଲୁ । ପ୍ରାୟ ୮୮ ବେଳକୁ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲୁ ଗାଜିଯାଦାନ୍ ରେ । ଏଠି ଆମମାନଙ୍କ ସମ୍ବର୍ଧନାର୍ଥେ ଆପ୍ରୋଜନ କରାଯାଇଥାଏ ଏକ ସରା । ଏକାଠି ହୋଇଥାଆନ୍ତି ବହୁ ଶଣ୍ୟ-ମାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି । ସମ୍ବର୍ଧନା ପରେ ଜଳଯୋଗ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଏ । ଭରପେଟ ଖାଇ ପୁଣି ବସିଗଲୁ ବସରେ । ଗୋଟାଏ ବେଳକୁ ପହଞ୍ଚିଲୁ କାଠଗୋଦାମ । ଏଠାରୁ

ଆମକୁ ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବସ୍ତାକୁ ହେବ ଦୁଇଟି ପାଧାରଣ ଛୋଟ ବସ୍ତରେ – କାରଣ ଏଠାରୁ ରାସ୍ତା ସଂକାର୍ତ୍ତ ଓ ପାହାତିଆ । ବସ୍ତରୁ ଓହାଇ ଆମ ଜିନିଷ ରଖିଦେଲୁ ଛୋଟ ବସ୍ତରେ । ଆମକୁ ବସ୍ତ ଠାରୁ ତାକ ବଙ୍ଗଳା ଯାଏ ପାଞ୍ଚୋଟି ନେବାପାଇଁ ପାରମରିକ ବେଶଭୂଷା ରେ ଖଣ୍ଡା, ଭାଲ, ଭେରୀ, ଭୁରି ସହ ଠିଆ ହୋଇଥାଆନ୍ତି ଏକ କୁମାୟୁନୀ ଦଳ । ସେମାନେ ନାହିଁ ଗୀତ କରି ଆମକୁ ପାଞ୍ଚୋଟି ନେଲେ ତାକ ବଙ୍ଗଳା କୁ । ସେଠାରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥାଏ ଏକ ଭବ୍ୟ ସଭାର । ଭାଷଣ ଦେଲେ ଉତ୍ସରଖଣ୍ଡ ର ଦୁଇଜଣ ମହୀ ଓ ଶାଶନ ସତିବ । ଆମକୁ ବକୋଲେଟ୍ ପ୍ର୍ୟାକେଟ୍ ଉପହାର ମିଳିଲା । ଦିବା ଭୋଜନ ଶେଷ କରି ଆମେମାନେ ପୁଣି ବସିଗଲୁ ବସ୍ତରେ ।

(କାଠ ଗୋଦାମରେ ପାରମରିକ ରୀତରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ)

ହିମାଳୟର ଦିବ୍ୟ ଶୋଭା, ସୁ ଉଚ୍ଚ ବନାଳୀ, ଘର୍ଷିତ ପାହାତି ନଦୀ ଓ ସର୍ପିଳ ରାସ୍ତା କୁ ଉପରୋଗ କରୁ କରୁ ଆମେ କେତେବେଳେ ଆଲ୍ମୋଢା ପହଞ୍ଚିଗଲୁ ତା ଜାଣି ହେଲା ନାହିଁ । ସନ୍ଧ୍ୟା ର ମାଛି ଅନ୍ଧାର ।

ଆଲ୍ମୋଢା ୧୯.୬୭° ଉଚ୍ଚର ଅକ୍ଷାଂଶ ଓ ୭୯.୬୭° ପୂର୍ବ ଦ୍ରୁଗିମା ରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସମୁଦ୍ର ପତନ ୦ରୁ ଏହାର ଉଚ୍ଚତା ୧,୬୪୨ ମିଟର (୫,୩୨୭ ଫୁଟ) । ଅଶ୍ଵକୁରାକୁତି ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ପାର୍ବତ୍ୟଶ୍ରେଣୀ ହିମାଳୟର ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ ଥିବା କୁମାୟୁନ୍ ପର୍ବତାବଳୀ ର ଅଂଶବିଶେଷ । ସନ ପାଇନ୍ ଓ ଫର୍କ ଦ୍ଵାରା ବେଶିତ ଏହି ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଭୁଗ୍ରଣ ରେ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି କୋଣା (କୌଣିକୀ) ଓ ସୁଧଳ୍ (ସାଲମେଲ୍) ନଦୀ । ଏଠାରୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଦୃଷ୍ଟିଗୋତ୍ର ହୋଇଥାଏ ବରଫାବୁଦ୍ଧ ହିମାଳୟ । ଆଲ୍ମୋଢା ର ନାମକରଣ ହୋଇ'ଛି "କିଲ୍ମୋଡା" ନାମକ ଏକ ଛୋଟ ଗୁରୁ ପୋଗୁ । ଏହି ଗୁରୁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ନିକଟରେ ଥିବା "କରମ୍ବଳ୍" ମନ୍ଦିରରେ

ବାସନ-କୁସନ ମାଜିବା ଶକାସେ । ଯେଉମାନେ ଏହି କିଲ୍‌ମୋଡ଼ା ଗୁଙ୍ଗକୁ ଆଶୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ କୁହାପାରଥିଲା "କିଲ୍‌ମୋଡ଼ି" । "କିଲ୍‌ମୋଡ଼ି" ଶବ୍ଦ ପରେ ପରିବର୍ତ୍ତତ ହୋଇ ହେଲା "ଆଲ୍‌ମୋଡ଼ି" । ତଦନୁପାୟୀ ଏହି ଯାଗାର ନାମ ହେଲା "ଆଲ୍‌ମୋଡ଼ା" ।

୨୦୧୭ ର ଜନଶକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଆଲମୋଡା ସହରର ଜନସଂଖ୍ୟା ୫,୦୦,୦୦୦ ଓ ଏହାର ଆୟୁତନ ୨୦.୭ ବର୍ଗ କି.ମି. । ଏହାର ସାକ୍ଷରତା ୮୮.୦୯% (ଆମ ଜାତୀୟ ସାକ୍ଷରତା ୪୯.୪%) । ଏଠାକାର ସ୍ଥୀ ମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପୁରୁଷଙ୍କ ୦୧୨୦ ଅଧିକ (୧୦୦୦ ପୁରୁଷ ପ୍ରତି ୧୧୪୭ ସ୍ତ୍ରୀ) ।

ସ୍ମାରୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ଆମେରିକା ଗସ୍ତ ରୁ ଫେରିବାପରେ ଆଲ୍ମୋତା ରେ କିଛିଦିନ ରହିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ଥିଲା

"These mountains are associated with the best memories of our race: Here, therefore, must be one of centres, not merely of activity, but more of calmness of meditation, and of peace and I hope some one to realize it."

ମହାଯା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଅନୁସାରେ :

"In these hills, Nature's hospitality eclipses all that man can ever do. The enchanting beauty of the Himalayas, their bracing climate and the soothing green that envelops you, leave nothing more to be desired. I wonder whether the scenery of these hills and the climate are to be surpassed, if equalled, by any of the beauty spots of the world. After having been for nearly three weeks in the Almora hills, I am more than ever amazed why our people need to go to Europe in search of health."

ସାର୍ ରୋନାଲ୍ଡ୍ ରସ୍ (ମ୍ୟାଲେରିଆ କିଟାଣୁ ର ଆବିଷ୍ଳାରକ), ଗୋବିନ୍ଦ ବଲ୍ଲଭ ପତ୍ର (ରାଜନୀତିଜ୍ଞ), ସୁମିତ୍ରା ନନ୍ଦନ ପତ୍ର (ଲେଖକ), ଉମା ଥରମ୍ୟାନ (ଆମେରିକୀୟ ଅଭିନେତ୍ରୀ), ମହେନ୍ଦ୍ର ସିଂ ଧୋନୀ (କ୍ରିକେଟ୍ ଅଧିନାୟକ), ମୁରଳୀ ମନୋହର ଯୋଷି (ରାଜନୀତିଜ୍ଞ) ଏହି ଭୁଖ୍ୟ ସହ ସଂଗ୍ରହୀଣ ।

ଆମମାନଙ୍କ ରହିବା ବଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥାଏ କେ.୪ମ୍.ଭ.୪ନ୍. ର ଗେଷ୍ଟ୍ ହାଉସ୍ ରେ । ଆମେ ଜିନିଷ ରଖା ରଖି ସାରି ବାହାରକୁ ଆସିଛୁ, ଆମମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚକିତ କରି ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଗଲେ ସ୍ଲାନୀୟ ଏକ ଗୀତ ନାଚର ଦଳ । ହାଲକା ହାଲକା ଥଣ୍ଡା ପଢିଥାଏ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ବସିଗଲୁ ଗେଷ୍ଟ୍ ହାଉସ୍ ବାହାରେ – ଘାସିପରେ । ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ସ୍ଲାନୀୟ କୁମାୟୁନ ଭାଷାରେ ଗୀତ ନାଚ । ଆମେ ମସଗୁଲ୍ ହୋଇଗଲୁ ସେଇଥିରେ ସାରଦିନର କ୍ଳାନ୍ତି ଓ ଅବସାଦ ଭୂଲି । ଗୀତ ନାଚ ମଞ୍ଚରେ ଆମକୁ ପରିବେଶନ କରିଦିଆଗଲା ସୁଧ । ଏହି ଗୁପ୍ତକୁ ଆମ ସାଧାରଣ ଫଶ୍ରୁ ଦିଆଗଲା କିଛି ଗଙ୍ଗା । ଆମେ ରାତ୍ରୀ ଭୋଜନ କଲୁ ଯେହି ଗୁପ୍ତ ପହ । ୧୧ଗା ସୁଦ୍ଧା ଶୋଇ ପଢ଼ିଲୁ । ସକାଳ ଟଙ୍ଗ ଦେଲେ ପରଦିନର ଯାତ୍ରା ।

ଯାତ୍ରାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନସ, ଆଜମୋଡା ଠାରୁ

ଧାର୍ତ୍ତଳା - ୧୩.୦୬.୨୦୧୯

ଯଦିଓ ଆଜିର ବସ୍ତୁ ଯାତ୍ରା ର ଦୂରତା ଗତକାଳି ଅପେକ୍ଷା କମ୍, ଆଜି କିନ୍ତୁ କାଲି ଅପେକ୍ଷା ବେଶୀ ସମୟ ଲାଗିବ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ । ତା’ର କାରଣ ହେଲା କଠିନ ରାସ୍ତା । ଆମୋମାନେ ଭୋର ଷଟା ବେଳକୁ ବସ୍ତରେ । ଚାରି/ପାଞ୍ଚ କିଲୋମିଟର ଗଲାପରେ ବସ୍ତ ଅଟକିଲା ଏକ ଦର୍ଶନୀୟ ମନ୍ଦିର (ଗୋଲୁ ବାବା ଙ୍କ ମନ୍ଦିର) ପାଖରେ । ମନ୍ଦିରଟି ଦେଖୁ ଦେଖୁ ମନେ ପଡ଼ିଲା ବୁଲ୍ଲା ପାଖରେ ଥିବା ଘଣ୍ଟେଶ୍ଵରୀ ମନ୍ଦିର । ମନ୍ଦିରର ଆରମ୍ଭର ଭିତର ଯାଏଁ ମାଳ ମାଳ ଛୋଟ ବଢ଼ ଘଣ୍ଟା । ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ଦିର ଆଗରେ ଉଗବାନଙ୍କ ଉଦେଶ୍ୟରେ ଲିଖିତ ଅନେକ କାଗଜର ଦରଖାସ୍ତ । ଝୁଲୁଛି ଝାମ୍ କାଗଜରେ ଲିଖିତ ଅନେକ ଆବେଦନ ପତ୍ର । ଭକ୍ତ ମାନେ ସବୁଠି ନିରାଶ ହେବାପରେ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଉଗବାନଙ୍କ ଉଗବାରରେ । ସେମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ନିଷ୍ଟୟ ଶୁଣିବେ ଉଗବାନ ସେମାନଙ୍କ ଗୁହାରୀ ! ହେ ମୋର ଦେଶବାଶୀ ! ମୁ ତୁମର ଆସ୍ତା ଆଗରେ ନତମସ୍ତକ । ଗୋଟି, ବାଲି, କାଠ, ପଥର, ହିଂସକନ୍ତୁ, ନଦୀ, ନାଲ, ପର୍ବତ, ସମୁଦ୍ର ... ସବୁଠି ତୁମେ ଦେଖିଥାଅ ଉଗୁରଙ୍କୁ । ସର୍ବଦା ତୁମେ ସୁଣିଥାଅ ମନର ଅନ୍ତରାଳ ରେ ସେହି ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅନାଦି ଅସାମ ର ଆଶ୍ୱାସନା । ବଞ୍ଚିରହିବାର କି ଅଦମ୍ୟ ଓ ଅନବଦ୍ୟ ଆକାଂଶା ! ଅଭିପ୍ରାୟ ପୂରଣ ହେଉ ବା ନ ହେଉ, ସେହି ଆସ୍ତା ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ଆଗେଇବାରେ । ଯେତେ ଥର ମୁ ଏହି ପୃଥିବୀ କୁ ଆସିବି, ମୋତେ ଏହି ପବିତ୍ର ଭୂମିରେ ସ୍ଥାନ ଦେଉଥିବ ପ୍ରତ୍ଯେ !

ଗୋଲୁ ବାବା ମନ୍ଦିରରୁ ବାହାରି ପ୍ରକୃତିକୁ ଉପଭୋଗ କରି କରି ଆମେ ପହୁଞ୍ଚି ଗଲୁ ଜଳଖିଆ ପାଇଁ ଉଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ । ଗରମ ଗରମ ଆଲୁ-ପରଣା । ଖାଇ ପୁଣି ଚାଲିଲୁ ବସ୍ତରେ । ୧୭ଟା ବେଳକୁ ପହୁଞ୍ଚିଲୁ ମେର୍ଥି ରେ । ସେଠାରେ ଆମକୁ ସ୍ଥାଗତ କରିବାପାଇଁ ଥାଆନ୍ତି ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ପୂରା ଫର୍ଜୁ । ପାରମରିକ ବାଜା ଓ ବେଶଭୂଷା ସହ ଖଣ୍ଡା, ଛାଲ, ଚରବାରୀ ନେଇ ସେମାନେ ଆମକୁ ପାଞ୍ଚୋଟି ନେଲେ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ଅଫିସକୁ । ରଖାଯାଇ ଥାଏ ଏକ ଫଣ୍ଟେ ସେଷନ୍ । ଏଥିରେ ଆମ ସହ ଯୋଗ ଦେଲେ ପୂର୍ବତନ ରାଜାଙ୍କ ବଂଶଧର ସହ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ଅଫିସରମାନେ । ତମ୍ଭରେ ଆମମାନଙ୍କୁ ଦିଆଗଲା ଯାତ୍ରା ବିଷଫ୍ଲେରେ ପୁଞ୍ଜାନୁପୁଞ୍ଜ ବିବରଣୀ । ପୂର୍ବତନ ଶାଶକ ରାଜାଙ୍କ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ରଖା ଯାଇ ଥାଏ । ୪୦ଟାରେ ଆମେ ଦିବା ଭୋଜନ ଶେଷ କରି ବାହାରିଲୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଧାର୍ତ୍ତଳା ଅଭିମୁଖେ ।

ଧାର୍ତ୍ତଳା ପହୁଞ୍ଚିଲାବେଳକୁ ସଂଧା । ଆମ ରହିବା ପାଇଁ ଉଦିଷ୍ଟ କୋଠରି ଗୁଡ଼ିକ ୪ ଶଯ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ । ଅଧିକାଂଶ ଯାତ୍ରୀ ୪୦୧ ରାତ୍ରିରେ ଚାଲିବା ପାଇଁ ବଙ୍ଗୁଲି ବାଢ଼ି କିଣିଲେ । ମୁ ଓ ମୋର ସାଥୀ ମାନେ କିଣିଲୁ ଆମ ଜିନିଷ ପ୍ୟାକ୍ କରିବା ପାଇଁ ପଲିଥିନ୍ ଚାଦର । ୪୦୧ ରେ ନେପାଳକୁ ସଂଯୋଗ କରିଥାଏ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ପୋଲ ଯାହା ବନ୍ଦ କରିଦିଆପାଏ ସନ୍ଧ୍ୟା ୨୮ ପରେ । ଆମେ କାଳୀ ନଦୀ ପାର ହୋଇ ଗଲୁ ନେପାଳକୁ । ନଦୀ ସେପଟେ ଥିବା ନେପାଳୀ ସହର ର ନାମ ବି ଧାର୍ତ୍ତଳା । ଯିବା-ଆସିବାରେ ନ ଥାଏ ସେମିତି କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଦିକ । ଆୟୋଜନିତ ମାନ୍ୟ-ଗନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାଷଣ ଦେଲା ପରେ ଆମକୁ ସମୃଦ୍ଧନା ଦେଲେ । ରାତ୍ରୀ ଭୋଜନ ସୁଷ୍ପାଦୁ ହୋଇଥାଏ । ଖାଇ ସାରି ଲାଗିପଢ଼ିଲୁ ଆମେ ଆମ ଜିନିଷ ସଜାତିବାରେ । ହିଂର କଲୁ କିଛି ଜିନିଷ ୪୦୧ରେ ଛାତି ଯିବୁ । ଅଦରକାରୀ ଜିନିଷକୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାକ୍-ପ୍ୟାକ୍ ରେ ରଖି ଜମା ଦେଇଦେଲୁ । ଆଉ ସବୁକୁ ପଲିଥିନ୍ ଦେଇ ବାନ୍ଧି ଦେଲୁ ଯେପରି କି ଓଦା ହେବ ନାହିଁ ଉପରେ ବର୍ଷାରେ ବି । ୪୦୧ରେ ଜିନିଷ ଓଜନ କରାଯାଇ ନିଆଯିବ । ଓଜନ ୭୦ କି.ଗ୍ରା. ରୁ ବେଶୀ ନହେବା ଉଚିତ । ସାଙ୍ଗରେ ନେବାଜିନିଷ ରଖି ଦେଲୁ ଗୋଟିଏ ରକ୍ତ ସାକ୍ ରେ । ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହେବ ସକାଳ ୮୮ ରେକ, ଜଳଖିଆ ପରେ ।

ଯାତ୍ରାର ତୃତୀୟ ଦିବସ, ଧାର୍ତ୍ତଳା ୦୧

ସିର୍ଜା - ୧୪.୦୬.୨୦୧୩

ଆଜିତାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବ ଆମର ପାଦ ଚଲା ଯାତ୍ରା । ଦୁରୁଷ ହୋଇଯାଇପାରେ କ୍ୟାମ ରେ ଗାଧୋଇବାପାଇଁ ଗରମ ପାଣି ମିଳିବା; ତେଣୁ ଭୋରରୁ ଉଠି ଭଲରକମ ଗରମ ପାଣିରେ ଗାଧୋଇ ତାଜା ହୋଇଗଲୁ । ଯେଉଁ ପାତ୍ରୀମାନେ ପନି (ଘୋଡା) ବା ପୋର୍ଟର (ଭାରବାହକ - କୁଳି କହିଲେ ଭୁଲ ହେବ କାରଣ ଏମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ସ୍ନାତକ କରୁଥିବା ଛାତ୍ର । ଖରା ଛୁଟିରେ ନିଜର ବାର୍ଷିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଶକାସେ ଏମାନେ ଆପଣେଇଥା'ନ୍ତି ଏହି ରୋଜଗାରର ପଛ୍ବା । ବାର୍ଷିକ ଆୟ ଚାଳିଗ ରୁ ପଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କା) ନେବାକୁ ଉଚ୍ଚୁକ, ସେମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରୀମ ଦେବାକୁ ହେବ ଏହିଠାରେ । ମୁ ଆଗ୍ରହି ନ ଥିଲି କୌଣସୀ ଟି ପାଇଁ ।

ସରା ଆଫ୍ରୋଜନ ହେଲା ୮୮ ଦେବକୁ । ସ୍ନାନୀୟ ଏସ୍.ପି., ଏମ୍.୬୬.୬. ଆସି ଆମମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ବୋଧନ ଦେଇ ଉପ୍ରାହିତ କଲେ । ଆମେ ଜଳଶିଆ ପରେ ପ୍ରାୟ ୯୮ ସମୟରେ ବୋଲେଗେ ଯୋଗେ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲୁ କାଳୀ ନଦୀ କୁଳେ କୁଳେ ନାରାୟଣ ଆଶ୍ରମ ଅଭିମୁଖେ । ଯାତ୍ରା ଶକାସେ କେ.୬୮.୭.୬୮. ଉଚ୍ଚପରୁ ଜଣେ ଯାତ୍ରା-ସଞ୍ଚାଳକ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ସହ । ଆମ ପାଇଁ ଥା'ନ୍ତି ଶ୍ରୀ କାଶୁପାଳ । ସ୍ଵର୍ଗ ଅମାଯ୍ତିକ ବ୍ୟକ୍ତି । ବହୁବାର ଏହି ଯାତ୍ରା ସହ ଶଂଖିଷ୍ଠ । ଖୁବ୍ ଅଭିଜ୍ଞ । ଯାତ୍ରା ଉଚ୍ଚାସର ସହ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଏହି ସୁ-ଭକ୍ତ ପର୍ବତାବଳୀର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଦେଶରେ ବି ବସବାସ କରନ୍ତି ଲୋକ ମାନେ । ପକ୍ଷ ଘର । ଚାଷ ପାଇଁ ସ୍ଵର ସ୍ଵର କରି ସଜା ହୋଇଥାଏ ପର୍ବତର ବକ୍ଷ । ଝରି ଆସୁଥିବା ଜଳପ୍ରୋତ୍କୁ ପାଇପ୍ ଯୋଗେ ଆଣି ଉପଯୋଗ କରାଯାଏ ପିଇବା ତଥା ଚାଷ ବାସ ପାଇଁ । ପାହାଡ଼ର ଏତେ ଉପରେ ସେମାନେ ଘର କରିଥାଆନ୍ତି ଯେ ଆମେ ସେଠାକେ ଥରୁଟିଏ ଗଲେ ବି କାନ୍ତି ହୋଇପଢ଼ିବା । କିନ୍ତୁ ଉଛାହେଉଥାଏ ଏହି ଦୃଶ୍ୟକୁ ବାରମ୍ବାର ଦେଖିବାକୁ । ଆମେ କଣ ଜାଣି ଥିଲୁ ଯେ ରାସ୍ତା ଘାଟ ପୋଲ ସବୁ ଧୋଇ ଭାଙ୍ଗି ଏକାକାର କରି ଦେଇପାରେ ଏହି କିପ୍ରି-ଗମନା କାଳୀ ନଦୀ ! ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ବିଧାନ ବି କି ବିଚିତ୍ର !

(ହିମାଳୟ ଉପରେ ଥିବା ପକ୍ଷା ସର)

ତାଙ୍ଗୋଘାନ୍ ପାଖରେ ଧଉଳିଗଙ୍ଗା ଓ କାଳିଗଙ୍ଗା ମିଶି ଅଭିହିତ ହୋଇଛନ୍ତି କାଳୀ ନଦୀ ନାମରେ । ନଦୀ ଦୁଇଟିର ନଁ ଧଉଳିଗଙ୍ଗା ଓ କାଳିଗଙ୍ଗା କାହିଁଙ୍କ ରଖାଯାଇଛି, ତା ନିଶ୍ଚୟ କୌତୁକର ବିଷୟ । ନଦୀ ଦୁଇଟିକୁ ଦେଖିଲାମାତ୍ରେ ଆମେ ପାଇଗଲୁ ଆମ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର । ଧଉଳିଗଙ୍ଗା ର ପାଣି ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ନିର୍ମଳ ତଥା କାଳିଗଙ୍ଗା ର ପାଣି କର୍ଦମାକ୍ତ ଓ ଗୋଲିଆ । କି ବିଚିତ୍ର !

ଜୀଘରୁ ଓହ୍ଲାଇ ନାରାୟଣ ଆଶ୍ରମ ଚଇଲା ବେଳକୁ ଆମେ ଅନୁଭବ କଲୁ ଆଗକୁ ଥିବା ପାଦଚଲା ରାସ୍ତାର କଠିନତା । ନାରାୟଣ ଆଶ୍ରମ ଅବଶ୍ରିତ ସମ୍ମୁଦ୍ର ପରିନ ଠାରୁ ୨୭୩୮ ମି. ଉପରେ । ଏଠାକୁ ଆସିବା ପାଇଁ ପିଥୋରାଗତ ଠାରୁ (ଓଗ୍ଲା ଦେଇ - ୪୪ କି.ମି.), ଝୋଲଜିବି ଠାରୁ (୩୭ କି.ମି.) ବି ରାସ୍ତା ଅଛି । ଏହି ଆଶ୍ରମର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ଶ୍ରାମି । ସେ ଏହି ଭବ୍ୟ ଆଶ୍ରମଟିକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ୧୯୩୧ ମସିହାରେ । ଏଠାରେ ଏକ ସମୟରେ ୪୦ ଜଣ ରହିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଶିତ ଦିନେ ସନ ବରଫପାତ ଯୋଗୁ ବନ୍ଦ ରହେ ଆଶ୍ରମଟି । ଆଶ୍ରମର ବରଫରୁ ଆମକୁ ସ୍ଥାଗତ କରାଗଲା ହାଲୁଆ ଓ ତା ସହ । ଏଠାରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥା'ନ୍ତି ଘୋଡା ଓ ଭାରବାହକ ମାନେ । ଶ୍ରୀ କାଣ୍ଡପାଲ ଓ ଶ୍ରୀ ଭଣ୍ଡରୀ ମିଶି ଘୋଡା ଓ ଭାରବାହକ ସଂଲଗ୍ନ କରିଦେଲେ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ସହ । ଆରମ୍ଭହେଲା ଆମର କୈଲାଶ-ମାନସରୋବର-ପାତ୍ରା !

(ପାତ୍ର ଆରମ୍ଭ – ନାରୟଣ ଆଶ୍ରମ ଠାରୁ ସିର୍ଜା)

ଘୋଟକମାନଙ୍କ କଣ୍ଟେଲଗ୍ନ ଘଣ୍ଟିର ଗୁଡ଼ରଣ, ସଫନ ବନ ରାଜିର ମନ ଲୋଭା ଯୌଦ୍ଧର୍ଯ୍ୟ, ମଧେ ମଧେ ମୃଦୁ ମନ ମଳୟ, ଅନନ୍ତ ଆକାଶରୁ ଉନ୍ନଦେବଙ୍କ ପୁଷ୍ଟବୃକ୍ଷି, ନିଯମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ଉନ୍ନତ-ମଥା ହିମାଳୟରୁ ଝରି ଆସୁଥିବା କଳକଳ ନିନାଦିନା ଅମୃତ ବାହିନୀ ନିର୍ଭର ଯାହାର ପୁଣ୍ୟ ତୋୟ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଗୁଣ୍ଠକଣ୍ଠକୁ ଆୟାୟିତ କରିବାପାଇଁ ସଦେବ ତ୍ୱର ତଥା ଉଦାମିତ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ "ଓଁ ନମଃ ଶିବାୟ" ଧୂନିର ସହାୟ ଉଚାରଣ ର ନୈସର୍ଗିକତା ପଥେଷ୍ଟ ଥିଲା ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ ପଥକଣ୍ଠ ଦୂର କରିବାପାଇଁ । ପାହାଡ଼ରୁ ଧରିଆସୁଥିବା ଧରଣାର ପାଣି କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଚଲାଇଥା'କ୍ରି ପଥରର ଚକି । ଏହିଥିରେ ସେମାନେ ରୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତି ଗହମ ଜାତୀୟ ଶୟ । ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଉତ୍ସୁକ ବାଳକ-ବାଳିକା "ଓଁ ନମଃ ଶିବାୟ" ଧୂନି ଦେଉଥା'କ୍ରି । ଆମେ ବି ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଇବାଲିଥିଲୁ ପାଖରେ ଥିବା ଚକୋଲେଟ୍ ଉତ୍ୟାଦି । ସରଳ, ନିରଳସ ଗ୍ରାମୀଣ ଭାରତୀୟ ବାଳକ ବାଳିକା । ଅଧିକାଂଶଙ୍କ ନାକରୁ ପାଣି ବୋହୁଥାଏ । କିଛି ନଦେଲେ ବି ମୁଖରୁ ହସ କିମ୍ବା "ଓଁ ନମଃ ଶିବାୟ" ଅନ୍ତର୍ହିତ ହୁଏନି । ଏପରିକି କୌଣସି ପିଲା କୁ ନମିଲିଲେ ବି ସେ ହୁଏନା ନିରସ ।

ଅବଲୀଳାକ୍ରମେ ପହଞ୍ଚିଗଲୁ ଆମେ ସିର୍ଜା କ୍ୟାମ୍ ରେ । ସୁସାଦୁ ସର୍ବତ ଦ୍ୱାରା କରାଗଲା ଆମର ସ୍ଵାଗତ । କ୍ୟାମ୍ବି ଅବହିତ ଏକ ଉଚ୍ଚ ପାଗାରେ । ଖାଇବାପାଇଁ ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ତିଆରି ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଖାଇପାରି ଆମେ ଚାଲିଲୁ ଗ୍ରାମ ଅଭିମୁଖେ । ସେଠାରେ ଥିବା ଡି.ଏସ୍.ପି.ଟି. ରୁ ଗେଲିଫୋନ୍ କଲୁ । ଭାରତର ମୋବାଇଲ୍ ନେଟ୍‌ଆର୍କ୍ କାମ କରେନାହିଁ ଏଠି, କିନ୍ତୁ କାମକରେ ନେପାଳର ମୋବାଇଲ୍ ! ଡି.ଏସ୍.ପି.ଟି. ରୁ ଗେଲିଫୋନ୍ ଦର ମିନଟ ପ୍ରତି ଏକଟଙ୍କା (କେ.ଏମ୍.ଭି.ଏନ୍. କ୍ୟାମ୍ବିରୁ ପେହି ଡି.ଏସ୍.ପି.ଟି. ଦେଇ ଭାରତ ପାଇଁ ଦର ହେଲା ମିନଟ ପ୍ରତି ଛ'ଟଙ୍କା !) । ନେପାଳ ନେଟ୍‌ଆର୍କ୍ ଦେଇ ଯେ କୌଣସି ଦେଶକୁ କଲୁ କଲେ ମିନଟ ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା । କ୍ୟାମ୍ବିରେ ସମସ୍ତେ ମସଗୁଲ୍ ହୋଇଗଲେ ନାଚ ଗାଇ ରେ । ନାଚଗାଇରେ ଉନ୍ନଦେବ ଖୁସି ହୋଇ ଆରମ୍ଭ

କରିଦେଲେ ଅମୃତ ବୁଝି । କ୍ୟାମ୍ବରେ ନ ଥାଏ ବିଜୁଳୀ । ଆଲୁଆ ଦିଆପାଏ ମାତ୍ର ଦୁଇଘଣ୍ଠା ପାଇଁ ସୌର ଶକ୍ତି ସମ୍ମନ ବ୍ୟାଟେରୀ ଦ୍ୱାରା । ସେହି ସମୟରେ ଚାର୍ଜ କରିବାକୁହେବ ମୋବାଇଲ୍ ଓ କ୍ୟାମେରା ର ବ୍ୟାଟେରୀ । ରାତ୍ରି ରୋଜନ ଶେଷକରି ଶୋଇବାକୁ ବି ହେବ ୯ ଟା ସୁନ୍ଦା । ତୋର ୪ ଟା ରେ କାଲିର ପାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ । କାଲି ଚାଲିବାକୁ ହେବ ୧୪ କିଲୋମିଟର ।

ପାତ୍ରାର ଚତୁର୍ଥ ଦିବସ, ସିର୍ଫ୍ ଠାରୁ ଗାଲା — ୧୫.୦୬.୨୦୧୩

ତାରିଖ ବେଳକୁ ତା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଛିପିଛିପି ବର୍ଣ୍ଣ ହେଉଥାଏ । ରକ୍ଷାକ ପିଠିରେ । ଦୁଇହାତରେ ଖାକିଙ୍ଗ ଷିକ୍ । ତିନି ପ୍ରତିରେ ଲୁଗା ପିନ୍ଧା ଯାଇଥାଏ । ତଦୁପରି ବର୍ଣ୍ଣଟି । ୫ଟା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତେ ଚଢାଇ । ଯାତ୍ରା ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଗଲା ଦୁଧସହ ବର୍ଣ୍ଣଟା । ପ୍ରାର୍ଥନା ପରେ ପ୍ରଥମେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ପାଦଚଲା ଦଳ । ଘୋଟାରେ ଆସିବା ଦଳ ଆସିବେ ଚିକିତ୍ସା ପରେ । ରାସ୍ତା ପରିଷ୍କାର ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ଆବଶ୍ୟକତା ନଥାଏ ଚର୍ଚ ର । ରାସ୍ତାରେ ଶ୍ଵାନୀୟ ବାଳକ ବାଲିକା ଧାତିରେ ଠିଆ ହୋଇ "ଓ ନମଃ ଶିବାୟ" ଉଚାରଣ କରୁଥା'ନ୍ତି । ଦୁଇ କିଲୋମିଟର ପରେ ଆମେ ଖସିବା ଆରମ୍ଭ କଲୁ ପାହାଡ଼ରୁ ତଳକୁ – ସମୁଦ୍ର ପରିନ ଠାରୁ ୨୩୧୩ ମିଟର ଯାଏଁ । ଏହିଠାରେ ଥିବା ଶୀଘ୍ର ର ନାମ ସାମୁରି । ସେହି କୋଳାହଳ, ଚାପା ଗୁଞ୍ଜରଣ ଓ "ଓ ନମଃ ଶିବାୟ" ର ଧୂନି । ଆରମ୍ଭ ହେଲା ତୀଖ ପାହାଡ଼ ଚରା – ସମୁଦ୍ର ପରିନ ଠାରୁ ୩୦୪୦ ମିଟର ଯାଏଁ । ତନ୍ଦୁଧରେ ଆମକୁ ଦିଆଗଲା ଜଳଖିଆ । କେ.୬୮.୭.୬୯. ତରଫରୁ ପର୍ବତ ମଞ୍ଚରେ ଏମ ଛୋଟ ଝୁମୁକି ରେ ତିଆରକରା ଯାଉଥାଏ ଗରମ ଗରମ ପୁରି, ଆଲୁ-ଚଣା ତରକାରୀ ଓ ଚଟଣି । ପାଦଚଲା କଷ୍ଟ ପୋଗୁ ଖାଇଦେଲୁ ବହୁତ । ପୁଣି ପର୍ବତ ଚରା । ଏଥର ଆହୁରି ତୀଖ । ଘୋଟାରେ ଯାଉଥିବା ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଚାଲିବାକୁ କୁହାଗଲା – କାରଣ ରାସ୍ତା ଏତେ ତୀଖ ଯେ ଦୁର୍ଗଣା ହେବାର ସମ୍ଭବନା ଥାଏ । ଘଷ ଜଙ୍ଗଲ । ପାଇନ୍ ଗଛ । ସର୍ବୋତ୍ତମାନରେ (ଶ୍ଵାନ ନଁ ରଙ୍ଗିଙ୍ଗ ବା ସାମୁରିୟା ଧର) ପହୁଞ୍ଚି ପୁଣି ତଳକୁ ଖସିବାକୁ ପଡ଼େ । ଯେମିତି ଭତୀଣି ସେମିତି ଗତାଣି । ଗତାଣି ଶେଷରେ ପାରିହେବାକୁ ହୁଏ ଏକ ପାର୍ବତ୍ୟ ନଦୀ । ତାପରେ ପୁଣି ଭତୀଣି – ଏଥର କିନ୍ତୁ ସେତେଟା ତୀଖ ନୁହେଁ । ବାଟରେ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ଜଞ୍ଚାନ୍ ମାନେ ତା ଓ ବିଷ୍ଣୁଟ ସହ ଆପ୍ୟାନ୍ତିତ କଲେ । ଗାଲା ଛାତ୍ର କ୍ୟାମ୍ ରେ ପହୁଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ୧୧.୩୦ । ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ପଛରେ ଥା'ନ୍ତି । କିଛି ଯାତ୍ରୀ ଗାଲାରେ ପହୁଞ୍ଚିଲେ ଅପରାହ୍ନ ରତ୍ନ ବେଳକୁ ।

(ହିମାଳୟର ପାଇନ ବକ୍ଷ)

ଆଜି ଆସିବେନି ଆମର ଖଚର । ଅର୍ଥାତ୍ ଆମେ ଆଜି ପାଇବୁନି ଆମର ଗଣ୍ଡିଲି । ଆମକୁ ଚଳିବାକୁହେବ ରକ୍ଷ୍ୟାକ୍ ରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଜିନିଷ କୁ ନେଇ । ପ୍ୟାଣ୍ଡ ସାର୍ଟ୍ ବଦଳେଇ ପ୍ରସୁତ ହେବା ବେଳକୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ଡାକରା ଆସିଗଲା । ଘୋରିଷ ଶାଶ ପରି ଏକ ପ୍ଲାନେଟ ଶାଶ ରକ୍ଷା ହୋଇଥାଏ । ଅନନ୍ୟ ପୁସ୍ତାଦୁ । ଅନବରତ ବାଲିଥାଏ ବର୍ଷା । ସାହସ ହେଲାନି ଗାଁ ଭିତରକୁ ବୁଲି ଯିବାପାଇଁ । କେ.୬୩.ଭ.୬୯. ର ଢି.୬୪.ପି.ଟି. ରୁ କଥା ହେଲୁ ଘରକୁ । ବର୍ଷାପୋଗୁ ପାଇପରିଲୁନି କ୍ୟାମ୍ ରୁ କେଉଁଠାକୁ ବି । ରାତିଷାରା ବର୍ଷା ।

ଯାତ୍ରାର ପଞ୍ଚମ ଦିବସ, ଗାଲା ଠାରୁ ବୁଧି — ୧୬.୦୬.୨୦୧୩

"ସମଗ୍ର ଯାତ୍ରା ମଧ୍ୟରେ ଆଜିର ଯାତ୍ରା ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ କଟିନ । ଆଜି ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଚଇବାକୁ ହେବ ଚାରି ହଜାର ଚାରି ଶହ ଚାଳସି ଟି ପାହାତ । ରାସ୍ତା ଭାଷଣ ଦୂର୍ଗମ । ବହୁତ ଖସତା । ଏକ ପାଖରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସ୍ତୋତ୍ରସ୍ଥିନୀ କାଳୀ ନଦୀ । ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ଉନ୍ନତ ହିମାଳୟ । ଅଧିକାଂଶ ପ୍ଲାନରେ ଭୂଷ୍ମଳନ ହେବାର ସମ୍ଭବନା । ବେଳେ ବେଳେ ପର୍ବତ ଦେହରୁ ଖସିଆସେ ପ୍ରସ୍ତର ଖଣ୍ଡ । ଆପଣମାନେ କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ ବି ଏକା ଚାଲିବେନି । ନିଜ ନିଜ ଗୃହ ସହ ରହିଥିବେ ସର୍ବଦା । କରିବେନି ଫଳୋ ଉଠାଇବାର

ଧୂଷ୍ଠତା । କଦାପି ଆଉଜିବେନି ରାସ୍ତାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବାଢ଼ ଉପରେ । କଦାପି ଚାଲିବେନି ରାସ୍ତାର ନଦୀ ପଟରେ – ମାତି ଧସିବା ସମ୍ମୁଦ୍ରନା ଅଛି । ସର୍ବଦା ରହିବେ ପର୍ବତ ଆଡ଼କୁ । ଘୋଟା ଗଲାବେଳକୁ ଠିଆ ହୋଇଯିବେ ପର୍ବତ ପଗକୁ ଆଉଜି । ନିଜର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଆରାମ ରେ ଚାଲିବେ – ଧାରେ ଧାରେ କିନ୍ତୁ ନିଷ୍ଠିତ ଅନବରତ ଗତିରେ । ଆଜିର ଯାତ୍ରା ଶେଷ କରିବା ପରେ ରହିବେନି ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଆଉ ତର ଭୟ । ମୁଁ ଆଗରେ ରହିବି । ମଞ୍ଚିରେ ଔଷଧ ଓ ଅମ୍ଲଯାନ ସହ ଆମ ତାକୁରା ଦଳ । ପରିଶେଷରେ ଆମ ଯାତ୍ରା ସଞ୍ଚାଳକ ଶ୍ରୀ କାଶୁପାଲ । ଆପଣମାନଙ୍କ ଯାତ୍ରା ସୁଖମୟ ହେବ ।", ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ମୋଟାମୋଟି ଏହା ଥିଲା ଆମ ଏଲ୍.ଓ. ଶ୍ରୀ ବନ୍ଦନ ସିଂ ରଣ୍ଜିତଙ୍କ ଛୋଟ ବନ୍ଦବ୍ୟ । ପୂର୍ବଦିନ ପରି ତା ଓ ବର୍ଣ୍ଣିତା ପରେ ଆମେ ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭକଲୁ ।

(ଗାଲା ଠାରୁ ବୁଧି – ୦୧)

ବର୍ଷା ଲାଗିରହିଥାଏ । ବର୍ଷାଟି ଦେଇ ପାଣି ପଣି ଯିବା ଫଳରେ ସମସ୍ତ ପିନ୍ଧା ଲୁଗା ଓଦା । ଧରିଯିବା ରକ୍ସ୍ୟାକ୍ ର ସାଧାରଣ ଓଜନ ଥିଲା ୪-୫ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ । କିନ୍ତୁ ବର୍ଷା ଯୋଗୁଁ ଏହା ୧୦-୧୨ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ରାସ୍ତା ଏତେ ଦୁର୍ଗମ ହୋଇଯାଇଥାଏ ଯେ ସାହାସ ନ ଥାଏ ଆଖି ଠଠାଇ ପ୍ରକୃତିର ଭୀମ କାନ୍ତ ରୂପ କୁ ଉପରୋଗ କରିବା ପାଇଁ । କାଳୀ ନଦୀ ହେଉଛି ଭାରତ ଓ ନେପାଳ ର ସୀମା । ଧାରରୁଲା ଠାରୁ ଆମକୁ ବାଟ କରେଇ ନେଉଛି ଏହି ନଦୀ । ଆଜି କିନ୍ତୁ କାଳୀ ନଦୀ କରାଳୀ ସାଜିଛି । ପାଣି ର ଗତି ୩୦୦ କି.ମି. ପାଖାପାଣି । ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସୁ-ଭକ୍ତ ଜଳପ୍ରପାତ । ସ୍ଵିଜରଲାଣ୍ଡ, ଆମେରିକା ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଆଗରେ କିଛି ନୁହେ । ଆସ ହେ ପୃଥିବୀ ବାସୀ । ଦେଖ ମୋ ଦେଶର ଅନୁପମ ସ୍ବର୍ଗୀୟ ଶୋଭା । ଦେଖ କାହିଁକି କୁହାଯାଏ "ପାହା ନାହିଁ ଭାରତେ, ତାହା ନାହିଁ ଜଗତେ" । ଗାଲା ଠାରୁ କିଛିବାଟ ଗଲାପରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ କଠିନ ରାସ୍ତା । ରାସ୍ତା ସଂକର୍ଣ୍ଣ, କାଦୁଆ, ପିଛିଲ ଓ ଅତିମାତ୍ରାରେ ତୀଖ । ପ୍ରଥମେ ୩ କିଲୋମିଟର ଗତାଣି । ଚିକିଏ ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ହେଲେ ଜୀବନ ପ୍ରତି ବିପଦ । ଏହି ୩ କି.ମି. ପରେ ଆସେ ଲଖନ୍ପୁର । ଏଠି ଜଳଖିଆ । ପଥଶ୍ରାନ୍ତି ଏତେ ଥାଏ ଯେ ଲାଗୁଥାଏ ଆମେ ଅନେକ ଦିନର ରୋକିଲା ।

(ଗାଲା ଠାରୁ ରୂପି - ୦୨)

ଫଳୋ ଉଠାଇବାକୁ ପାଇ ଅନେକ ଥର ଯାତ୍ରୀ ମାନେ କାଳୀ ନଦୀ ଗର୍ଜରେ ସମାହିତ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ଅନେକ । ଯାତ୍ରୀମାନେ କିନ୍ତୁ କେମିତି ସମ୍ବଲିବେ ଲୋଭ ? ପର୍ବତ ଆଦକୁ ଆରଜି ପଢି ଉଠାଇଥା'ନ୍ତି ଫଳୋ । ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ତ ଘୋଟା ଉପରେ ବସି ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ଯାଏଁ ଭି.ଟି.ଓ. ରେକର୍ଡଙ୍ କରୁଥା'ନ୍ତି ।

ଅବଳୀଲାକ୍ରମେ ପହୁଞ୍ଚିଗଲୁ ଆସି ମାଲ୍ପା ରେ । ଏହା ଏକ ଝିତିହାସିକ ସ୍ଥାନ ହୋଇଯାଇଛି ୧୯୯୮ ପର ଠାରୁ । ସବୁରୁ ଦୁଖଦାୟକ ଘଟନା ହେଲା ପ୍ରତିମା ବେଦୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ । ପ୍ରତିମା ବେଦୀ କବୀର ବେଦୀଙ୍କ ଅର୍ଧାଙ୍ଗନୀ । ସେ ଥିଲେ ସ୍ଵନାମଧନ୍ୟା ଓତିଶୀ ନୃତ୍ୟାଙ୍ଗନା ତଥା ଗୁରୁ କେଳୁ ଚରଣ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଶିଶ୍ୟା । ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ "ନୃତ୍ୟ ଗ୍ରାମ" ଓତିଶୀ ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାରତୀୟ ନୃତ୍ୟ ଶୈଳୀ କୁ ଦିଆଯାଏ ପ୍ରୋସାହନ ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ । କୌଳାଶ ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରା ରୁ ଫେରିଲା ବେଳେ ସେ ରାତ୍ରି ଯାପନ କରୁଥିଲେ ଏହି ରାସ୍ତାରେ ଥିବା ଗ୍ରାମ ମାଲ୍ପା ଠାରେ । ଭୂଷ୍ମଳନ ଯୋଗେ କ୍ୟାମ୍ଭରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଯାତ୍ରୀ ସହ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀ (୩୮୦ ଜଣ) ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଗଲେ କାଳୀ ନଦୀ ଗର୍ଜରେ । ସମସ୍ତ କୌଳାଶ-ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରୀ ଖଠାରେ ପୂଜା କରନ୍ତି ତାଙ୍କ ଆମ୍ବାର ସଦ୍ବିଗ୍ରହ ଶକାସେ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ସବିଶେଷ ଲେଖା ନିମ୍ନଲ୍ଲିଙ୍ଗ ଫୁ.ଆର.୪ଲ. ରୁ ପାଇ ପାରିବେ ।

http://en.wikipedia.org/wiki/Protima_Bedi

ମାଲ୍ପା ରେ ଭୋଜନ ର ଆୟୋଜନ । ସମୟ ନାହିଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କିମ୍ବା ଅଳ୍ପ ମାରିବାକୁ । ଅବଶ ଗୋଟ ହାତ । ଅବଶ ପିଠି । ଛୋଟ ଛୋଟ ବଳ ହୋଇ ଚାଲିବାରେ ଲାଗିଲୁ ଖାଇବା ସବୁ ସବୁ । ବର୍ଷା ଚାଲିଥାଏ ଅଭିରାମ । ପଙ୍କ ଓ କାଦୁଆ ରେ ବୁଦ୍ଧିଯାଇଥାଏ ଯୋଗା । ସାରା ଦେହରୁ ଝରୁଥାଏ ପାଶି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଥାଏ ଅଦମ୍ୟ ସାହସ ଓ ଅନାବିଲ ଭକ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବାଟ ଗଲାପରେ ମୁ ଅଛୁ ସମୟ ପାଇଁ ଠିଆ ହୋଇଛି ଜଣେ ଭାରବାହକ ଆସି ମୋ ହାତକୁ ଧରି ମୋତେ ପ୍ରାୟତ୍ତଃ ଗଣି ଗଣି ନେଇ ଗଲେ । ୧୦ / ୨୦ ମିଟର୍ ଗଲା ପରେ ମୋତେ ପଛକୁ ଫେରି ଦେଖିବାକୁ କହିଲେ । ମୁ ଯେଉଁଠି ଠିଆ ହୋଇଥିଲି ସେଯାଗରେ ଭୂଷ୍ମଳନ ହେଉଥାଏ । ମାତ୍ର ଧସିଯାଇଥାଏ କାଳୀ ନଦୀ ଗର୍ଜକୁ । ଭୂଷ୍ମଳନଟା ଅବଶ୍ୟ ଏତେ ଭୟାବହୁ ନ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ମୋତେ ସାବଧାନ କରିଦେବା ପାଇଁ ଥିଲା ଯଥେଷ୍ଟ । ମୁ ଚିକିଟ ଆଗେଇ ଯାଇ ଥାଏ । ହଠାତ୍ ମୁ ଅନୁଭବ କଲି ଯେ ମୁ ଏକା । ମୋ ଆଗରେ କିମ୍ବା ପଛରେ କେହି ବି ନାହନ୍ତି । ଭୋକ ହେଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ତ୍ରାକ ଫ୍ରୂଗ୍ ଓ ବିଷ୍ଣୁଗ୍ ବାହାରକରି ଖାଇଲି । କାହାରିକୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ଠିକ୍ କଲି ଆଗକୁ ଯିବା ଉଚିତ । ଅଛୁ ବାଟ ଗଲାପରେ ଦେଖିଲ ଜଣେ ଆଇ.ବି.ପି. ର ଜଞ୍ଚାନ୍ କିନ୍ତୁ ଦୂରରେ ଠିଆହୋଇ ତାଙ୍କ ପକାଇଥା'ନ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ର ଦରତି ଆସିବା ପାଇଁ । ମୁ ଦରତିବା ପରେ ବୁଝିପାରିଲି ସେ କାହିଁକି ତାଙ୍କୁ'ଛନ୍ତି

। ବା ପାଖରେ ଥିବା ପର୍ବତରୁ ଖସୁଥାଏ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ଛୋଟ ବଡ ପଥର । ଅବଶ୍ୟ କିଛି ବାଜିନି ମୋ ଦେହରେ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଦଳର ଦୁଇ ଜଣ ଯାତ୍ରୀ ଆହୁତ ହୋଇ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ୟାମ୍ବରୁ ଫେରିଗଲେ ହେଲିକପୁର ଯୋଗେ । ରାସ୍ତା କିନ୍ତୁ ସରୁନି । ଲାଗୁଥାଏ ମୁ ଜୀବନ୍ତ ରୁ ପ୍ରେତ ହୋଇପାଇଛି । ମୋ ଶରୀର, ମନ, ବୁଧି, ଅହଙ୍କାର, ଚିତ୍ତ ସବୁ ବିଗଳିତ ହୋଇ ଅମୃତଧାରା ଦୂଲ୍ୟ ବୋହିତାଳିଥାଏ । ଭୋକ, କଷ୍ଟ, ଆଶା, ଅଭୀପ୍ରତ୍ୟା, ଆଗ୍ରହ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ, ମୋହ ସବୁ ଉଭେଇଯାଉଥାଏ ଦେହରୁ, ମନରୁ । ମୁ ଯନ୍ତ୍ରବଢ଼ । ଏ ପ୍ରକୃତି ମନ୍ତ୍ରବଢ଼ ।

ବୁଧି କ୍ୟାମ୍ବରେ ପହୁଞ୍ଚିଲାବେଳକୁ ଅପରାହ୍ନ ରଗା । ଏଗାର ଘଣ୍ଟା ଲାଗିଲା ଅଠର କିଲୋମିଟର ଚାଲିବାକୁ । ପଛରେ ଧା'ନ୍ତି ଆହୁରି ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ । ସମସ୍ତେ ଆସି ପହୁଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ସଂଧା ସାବେ ସାତ । ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ପୋଗୁ କ୍ୟାମ୍ବ ଭିତରେ ପାଣି । ଖଣ ନ ଥାଏ । ତଳେ ମ୍ୟାଗ୍ରେସ୍ ପକାଇ ଶୋଇବାକୁ ହେବ । ପାଣି ଥିବା ହେତୁ ପକାଇଲୁ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ମ୍ୟାଗ୍ରେସ୍ । ତଥାପି ସତ୍ରସନ୍ତିଆ । ଆଜି ଆସିବେନି ଆମ ଖଚର । ପାଖରେ ଥିବା ସବୁ ଲୁଗା, ଯୋଗା, ମୋଜା ଓଦା । କାଲିକୁ ପୁଣି ଏଇସ୍ତାକୁ ପିନ୍ଧି ଚାଲିବାକୁ ହେବ । ସମସ୍ତେ ରୋଷେଇ ଘରେ ବୁଲୀ ପାଖରେ ଓଦା ଲୁଗା ପଚା ଶୁଖାଇବାରେ ଲାଗି ପଢ଼ିଲେ । ରୀତିରେ ଖେରୁଡ଼ି, ପୁରୀ । ପଚା ଭରି ଖାଇଲୁ । ବାହାରକୁ ପାଇ କିଣିଆଶିଲ ଗୋଟିଏ ପଳିଥିନ୍ ଓ ହୁଲେ ଚପଳ । ରକ୍ଷାକ୍ ତଥା ଶରୀର କୁ ଜାଙ୍ଗିବା ଦରକାର । ବର୍ଷା ଚାଲିଥାଏ ଲଗାତାର । କେତେବେଳେ ନିଦ ଆସିଯାଇଛି ତା ମୁ ଜାଣିପାରିଲିନି ।

ଯାତ୍ରାର ଷଷ୍ଠ ଦିବସ, ବୁଧିରେ ରହଣି (୧)

— ୧୩.୦୬.୨୦୧୩

"ସ୍ୟାଟେଲାଇଟ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ କାମ କରୁନି । କେ.୬୮.୭.୬୯. ତଥା ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ଡି.୬ସ୍.ପି.ଟି. କାମ କରୁନି । ମୁଁ ନା ମିନିଷ୍ଟ୍ରୀ ନା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯାଗା ସହ ଟେଲିଫୋନ୍ ରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରୁନି । ଏଣେ ଏ ବର୍ଷା । ଏ ସବୁକୁ ବିଚାର କରି ମୁ ଏହା ନିଶ୍ଚୟ କରୁଛି ଯେ ଆଜି ପ୍ଲୁଟିଟ ରହିବ ଆମର ଯାତ୍ରୀ । ଯେତେବେଳ ଯାଏଁ ଆମେ ଆଗାମି କ୍ୟାମ୍ବରୁ ଖବର ପାଇନାହଁ, ସେତେବେଳଯାଏଁ ଆମେ ଯାଇ ପାରିବାନି ଆଗକୁ । ଏଣୁ ଆପଣମାନେ ନିଜନିଜ କ୍ୟାମ୍ବକୁ ଯାଇ ବିଶ୍ରାମ କରନ୍ତୁ । ଖବର ମିଲିବା ପରେ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବି ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ।", ବ୍ୟଥିତ ହେଲି ଶ୍ରୀ ଭଣ୍ଟାରୀଙ୍କ ଏହି ଉଛ୍ଵିଷ ଶୁଣି । ଏ ଅସ୍ତ୍ରସ୍ତ୍ରୟକର ପରିବେଶରେ ରହିବା ଅପେକ୍ଷା ବର୍ଷାରେ ଭିକି ପଳେଇପିବା ସମୁଚ୍ଚିତ ମନେହେରଥିଲା । ସମସ୍ତେ କିନ୍ତୁ ନାଚାର । ଯେ କୌଣସୀ ପରିଷ୍ଟିତିରେ ଏଲ୍.୩. ଙ୍କ ମତାମତ ଗ୍ରହଣୀୟ । ଆମେ ସକାଳ ଗଟା ରୁ ଉଠି ତା / ବର୍ଣନିଟା ପିଇ, ପିନ୍ଧା ପିନ୍ଧି ସହ ରଜସ୍ୟାକ ଧରି, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଉଜନ-କାର୍ତ୍ତନ ସାରି ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲୁ ଯାତ୍ରାରୁ ପାଇଁ ଏଲ୍.୩. ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ । ଅଗତ୍ୟା ଫେରିବାକୁ ହେଲା କ୍ୟାମ୍ବକୁ । ଖୋଲିଲୁନି ଲୁଗାପଚା । କାଳେ ଆସିଯିବ ଖବର ଗୁଣ୍ଡିରୁ କିମ୍ବା ମନ୍ତ୍ରାଳୟରୁ ! ଜଳଖିଆ ପରେ ଯେତେବେଳେ ଖରାବେଳର ଖାଇବାପାଇଁ ଆହୁତ ହେଲୁ, ସେତେବେଳେ ଯାଇ ହୃଦ୍ୟବୋଧ ହେଲା ଯେ ସତରେ ଆଜି ଆଉ ଯାଇ ପାରିବୁନି । ଖାଇ ସାରିବା ପରେ ପୁଣି ଓଦା ଲୁଗା, ଯୋଗା, ମୋଜା, ରକ୍ଷାଯାକ ନେଇ ଜମିଗଲୁ ରକ୍ଷାସରେ । ସୁର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ର ଅଭାବ ହେତୁ ବ୍ୟାଗେରା ବାର୍ଜ୍ ହୋଇପାରିନଥାଏ – ଏଣୁ ସମସ୍ତେ ଟେଲିଫୋନ୍ ଅଗଳ । କ୍ୟାମ୍ବ ଭିତରେ ଚାଲିଥାଏ ପଦ୍ୟାନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ଉଜନ । ବର୍ଷାଯୋଗୁ କୌଣସୀ ମତେ ବାହାରକୁ ବାହାରି ହେଉ ନ ଥାଏ । ଆମେ ରହୁଥିବା କ୍ୟାମ୍ବରେ ୨ / ୩ ଇଞ୍ଚ ପାଣି । ଟିକିଏ ଦୂରରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକ କ୍ୟାମ୍ବକୁ ନିଆଗଲା ଆମମାନଙ୍କୁ । ଏହି କ୍ୟାମ୍ବଟି ହେର ଭଲ ଥିଲା ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳକୁ ଆଦି କୈଳାଶ ଯାତ୍ରା ରୁ ଫେରୁଥିବା ଏକ ଦଳ ଆସି ପହୁଞ୍ଚିଲେ ଆମ କ୍ୟାମ୍ବରେ । ସେମିତି ଦେଖିବାକୁଗଲେ ଆମେ ଏଠାରୁ ଆଜି ଚାଲିଯିବାର ଥିଲା । କ୍ୟାମ୍ବରେ ରହିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା ଆଦି କୈଳାଶ ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ । ଏହି ଯାତ୍ରୀମାନେ ଗୁଣ୍ଡିରୁ ଆସି ପହୁଞ୍ଚିଲେ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ସେବିଗଲୁ ରାସ୍ତାର ଖବର ଜାଣିବା ପାଇଁ । ସେମାନେ ଜାହା ବଜାଣିଲେ, ତା ଶୁଣି ଆମେମାନେ ଆମର ଏଲ୍.୩. ଙ୍କୁ ଧର୍ଯ୍ୟବାଦ ଦେଲୁ ତାଙ୍କର ଦୂରଦର୍ଶିତା ପାଇଁ । ରୁଧିରୁ ଗୁଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ରାସ୍ତା ଧୋଇ ହୋଇପାଇଥାଏ । ସେମାନେ କୌଣସୀମତେ ପଢ଼ି ଉଠି କାଦୁଅ ପଙ୍କ ରେ ପଶି ସକାଳ ଗଟା ରୁ ବାହାରି ସନ୍ଧ୍ୟା ଗଟା ବେଳକୁ ପହୁଞ୍ଚିଲେ ବୁଝିରେ । ସେହି ଦଳ ରେ ଜଣେ ତାକୁ ବି ଥାଆନ୍ତି – ଯାତ୍ରୀ ରୁପେ । ତାଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀ ଆସି ପହୁଞ୍ଚି ନଥା'ନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଭାବବାହକମାନେ ପିଠିରେ ବୋହି ଆଶୁଥିବା ଜାଣି ପାରିଲୁ ।

୪୦ାରେ ଟିକିଏ କହି ରଖେ ଆଦି କୈଳାଶ ବିଷୟରେ । ଆଦି କୈଳାଶ (ବା ଛୋଗ କୈଳାଶ) ମୁଖ୍ୟ କୈଳାଶ (ସେଠିଠାକୁ ଆମ ଯାତ୍ରା ଉଦ୍ଧିଷ୍ଟ) ର ପ୍ରତିବିମ୍ବ । ଏହା ଅବସ୍ଥିତ ଭାରତ-ତିକତ ସୀମା ର ଭାରତ ପରିରେ - ସମୁଦ୍ର ପଞ୍ଚନଠାରୁ ୨୧୯୧ ମିଟର ଉଚ୍ଚରେ । ଏହି ପର୍ବତ ଦେଖିବାକୁ ଠିକ୍ ମୂଳ କୈଳାଶ ପର୍ବତ ଭଲି । କଥିତ ଅଛି, ଏହା ଦେବୀ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ପିତୃସଦନ । ଏୟାରେ ବି ପାର୍ବତୀ-ତଳ ନାମରେ ଦେବୀ ପାର୍ବତୀ ଙ୍କ ଏକ ସ୍ତାନ କୁଣ୍ଡ ଅଛି ଯହା କୈଳାଶପୁ ଗୌରୀ କୁଣ୍ଡ ସହ ବୁଲନୀଘୁ । ଏୟାକୁ ଯିବାପାଇଁ ନିଜେ ନିଜର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଯାଇ ପାରିବେ କିମ୍ବା ପାଇପାରିବେ କେ.୪୮.୭.୬୯. ମାଧ୍ୟମରେ । ନିଜେ ଗଲେ ଧାର୍ଢୁଲା ଏସ୍.ଟି.୪୮.ଙ୍କ ୦୩ ଅନୁମତି ଆଣିବାକୁ ହୁଏ । ନାରିଧାଙ୍କ ପାଇଁ ଯାତ୍ରା ପଥ ମୂଳ କୈଳାଶ ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରାପଥ ସହ ସମାନ । ନାରିଧାଙ୍ଗଠାରୁ ଓଁ ପର୍ବତ ଦର୍ଶନ ସାରି ପୁଣି ପେରିଆସନ୍ତି ଯାତ୍ରୀମାନେ ଗୁଣ୍ଡିରୁ ନୁହି, କୋଲିଙ୍କଙ୍କ ହୋଇ ଆଦି କୈଳାଶ ଯିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଯିବାପାଇଁ ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନାହିଁ ବୟସର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ, ନାହିଁ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ୍ ବା ଭିଷା ର ଝଙ୍ଗଟ । ମୂଳ କୈଳାଶ ୦୩ରେ କୌଣସି ମନ୍ଦିର ନାହିଁ, ଏୟାରେ କିନ୍ତୁ ଅଛି ।

ଯାତ୍ରାର ସପ୍ତମ ଦିବସ, ବୁଧିରେ ରହଣି (୨) – ୧୮.୦୬.୨୦୧୩

ବର୍ଷା ଲାଗି ରହିଥାଏ ଆଜି ବି । ଖବର ପହୁଞ୍ଚିଲା ଯେ ଆମେ ଆସିଥିବା ଗଲା ୦୩ରୁ ବୁଧି ରାସ୍ତା ପ୍ରଷ୍ଟ ଧ୍ୱନି । ରାଙ୍ଗିଯାଇଛି ସମସ୍ତ ପୋଲ । ଅନେକ ଜାଗାରେ ଭୁଷ୍ଣିଲନ । ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିବା କଷ୍ଟକର । ଏଣୁ ଖବର ଆସିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନାହିଁ । ପୁନର୍ଷ୍ଵ ବୁଧି ୦୩ ଗୁଣ୍ଡ ରାସ୍ତା ର ଅବସ୍ଥା ବି ଦୟନୀଘୁ । ଆମ ପାଖରେ ଏହି୦୩ରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଛତା ନଥିଲା ଆଉ କୌଣସୀ ପନ୍ନା । ଅପରାହ୍ନ ବେଳକୁ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ଉପରୁ ଜଣକୁ ମୁଣ୍ଡନ କରାଗଲା ରାସ୍ତାର ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରିବା ପାଇଁ । ସେ ରାତି ସୁଦ୍ଧା ଫେରି ଆସି ଖବର ଦେଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାତ୍ରା ଶକାସେ ରାସ୍ତା ଅନୁକୂଳ । "କାଲି ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଉପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପୁରୁଷୀ ମାନ୍ୟମାନୀୟ ହୋଇଯାଇ ଥାଏ ଗତ ୩ ଦିନର ପରିବଳ ବର୍ଷା ରେ । ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ତଳକୁ ଖସିବା ପାଇଁ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ଜଞ୍ଚାନ ମାନେ ଉପରୁ ତଳ ପାଇଁ ରଥା ବାନ୍ଧି ଦେଲେ - ଆମକୁ ଖସିବାକୁ ହେଲା ରସି ଧରି ।

ଯାତ୍ରାର ଅଷ୍ଟମ ଦିବସ, ବୁଧି ୦୩ ଗୁଣ୍ଡ – ୧୯.୦୬.୨୦୧୩

ଆଜିର ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ସକାଳ ୪୮ ବେଳକୁ । ବର୍ଷା କମିଯାଇଥିଲେ ବି ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମୁଦୁମନ୍ଦ ମକରନ୍ଦ ଝରିଆସୁଥାଏ ଅମୃତରୁ । ବୁଧି୦୩ରୁ ପ୍ରଥମ ୪ କି.ମି. ଅତ୍ୟନ୍ତ ତାଖ ଚତା ରାସ୍ତା । ଏହି ଉଠାଣି ପରେ ବାକି ୨୭ କି.ମି. ପ୍ରାୟେ୭୮ ସମତଳ । ପ୍ରଥମ ୪ କି.ମି ପରେ ଯେଉଁ ଉପତ୍ୟେକା ରେ ପହୁଞ୍ଚିଲୁ, ତା (ଛୀଆ ଲେକ) ହେଉଥାଏ ପୁଣ୍ୟଦ୍ୟାନ ପରି ପ୍ରତୀଷ୍ମମାନ । ଏୟାରେ ସକାଳର ଜଳଶିଆ ପରେ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ୍ ଓ ଘୋଗକାପିକାରୀ ତଥା ଭାରବାହକ ମାନଙ୍କ ଲାଇସେନ୍ସ ତନଶି କରିଲେ ସୀମା ସୁରକ୍ଷା ବଳ ର ଅଧିକାରୀ ବୃଦ୍ଧ । କିଛିବାଟ ଗଲା ପରେ ଆମେ ଅନୁଭବ କଲୁ ଯେ ଆଗକୁ ଆଉ ରାସ୍ତା ନାହିଁ - ସବୁ ରାସ୍ତା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇ ଥାଏ ଗତ ୩ ଦିନର ପରିବଳ ବର୍ଷା ରେ । ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ତଳକୁ ଖସିବା ପାଇଁ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ଜଞ୍ଚାନ ମାନେ ଉପରୁ ତଳ ପାଇଁ ରଥା ବାନ୍ଧି ଦେଲେ - ଆମକୁ ଖସିବାକୁ ହେଲା ରସି ଧରି ।

charulata's photography

(ବୁଦ୍ଧି ଠାରୁ ଗୁଞ୍ଜ - ରସି ସାହାଯ୍ୟରେ ପର୍ବତରୁ ଅବତରଣ)

ଯିବାକୁ ହେଲା ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଶା ଦେଇ । ଗର୍ଭଘାଙ୍ଗ । ଏହି ଗ୍ରାମଟି କ୍ରମଶାଖ ମାଟିଭିତରେ ପୋଡ଼ି ହୋଇପାଉଛି । କାରଣ ଏଠିକାର ଚିକିତ୍ସା ନରମ ମାଟି । ଏଠି ଦୂଇ-ଚିନୋଟି ପିଲା ମୋତେ "ଓ ନମଃ ଶିବାୟ" କହି ସ୍ନାଗତ କଲେ । ତନ୍ତ୍ରଧରେ ଥାଏ ଗୋଟିଏ ୨/୩ ବର୍ଷର ବାଲକ ।

"ଚକୋଲେଟ୍ ଦିକିଯେ", ଗୁଲୁଗୁଲିଆ କଥା । ତା ପାଖରେ ଚିକିତ୍ସା ବସିବାକୁ ଇନ୍ଦ୍ରା ହେଉଥାଏ । ପୁନର ନିଷ୍ପାପ ଦେହେରା । ତାହେ ଦେଖି ମୁ ବେ ଜୋରୁରେ ହସି ପଢ଼ିଲି ।

"ପର୍ବ ମେରେ ପାସ ତୋ ଚକୋଲେଟ୍ ନହିଁ ହେ", ମୁ କହିଲି ।

"କୋଇ ବାର୍ତ୍ତ ନହିଁ", ସେମିତି ହସ ।

"ଆଜା, ମୋଁ ଅଗର ଯେବା ଦୁଁ ତୋ ତୁମ୍ ଚକୋଲେଟ୍ ଖରିଦିକେ ଖା ଲୋଗେ ?", ମୁ କହିଲି ।

"ହଁ ।"

ପଇସା ଦେଇ ଚାଲିଲି ଆଗକୁ । କିନ୍ତୁ ଇନ୍ଦ୍ରାହେଉଥାଏ ଆଉ କିଛି ସମୟ ରହିବାକୁ ତା ପାଖରେ ।

ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର କ୍ୟାମ୍ ରେ ତା ଆଲୁ ଚିପ୍‌ସ୍ ଖାଇବାପରେ ସେଠାକାର ଅଧିକାରୀ ବୃଦ୍ଧ ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ର କ୍ରମାଙ୍କ ଟିପି ରଖିଲେ । ବସିବାପାଇଁ ସମୟ ନାହିଁ । ଚାଲିଲୁ ପୁଣି । ମୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ଥାଏ । କ୍ୟାମ୍‌ଠାରୁ ୨ କି.ମି ପରେ ନଥାଏ ଆଉ ଯିବାର

କୌଣସି ଉପାୟ । ପର୍ବତରୁ ବୋହିଆସୁଛି କାହୁଅ ର ଏକ ନଦୀ । ପାର ହେବାର ଯୁ ନାହିଁ । କ୍ରମଶଃ ଆସିଗଲେ ଅନ୍ୟମାନେ । ପଛରେ ଆସୁଥିବା ସବୁ ଯାତ୍ରୀ ଆସିବା ପରେ ଆମ ଏଲ୍.ଓ. (ସେ କି ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ଜଣେ ଅଫିସର) ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. କ୍ୟାମ୍ର ରସି, କାଠ ପଟା ମଗାଇଲେ । ସାଧିରେ ଆସିଥା'ନ୍ତି କିଛି ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ଜଞ୍ଚାନ୍ ଲମ୍ବା କାଠ ପଟା ଦ୍ଵାରା ସେମାନେ ଆର ପାରିକୁ ଗଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ପଟା ବି କାହୁଅରେ ତଳକୁ ତଳକୁ ପାର ଥାଏ । ଉପରେ ରସିକୁ ନାଳର ଦୁଇ ପଟେ ଥିବା ଗଛରେ ବନାଗଲା । ଆମ ମାନଙ୍କ ଅଣ୍ଟାରେ ରସି ବନାହୋଇ ଧରି ରଖିଲେ ଏପଟରେ ଥିବା ଜଞ୍ଚାନ ମାନେ । ଆମେ ରସିକୁ ଧରି ଓହଳି ପାର କରିଗଲୁ ପିରେ ପିରେ । ପାର କଲା ପରେ ବାରମ୍ବାର ଯାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ନିରୁପଣ କରାଗଲା । ପୁଣି ଚାଲିଲୁ ଆଗକୁ

(ବୁଝି ଠାରୁ ଗୁଡ଼ି - ଧନ୍ୟବାଦ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି.)

ବର୍ଷାର ପ୍ରବଳ ପ୍ରକୋପର ଝଲକ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲୁ ଆଗରେ । କାହୁଅ ଆଣ୍ଟୁ ଯାଏଁ । ଆମେ ଭର୍ମବିଭୂଷିତ ଶିବ ।

(ବୁଦ୍ଧି ଠାରୁ ଗୁଣ୍ଡି - ପ୍ରକୃତି ର ଭୀମ କାନ୍ତ ରୂପ)

ସିରି ଠାରେ ଖାଇଲୁ ଗରମ ଗରମ ରୁଚି, ଭାତ, ତାଳି ଓ ଚରକାରୀ । ଗୁଣ୍ଡି କ୍ୟାମ୍‌ରେ ପହୁଞ୍ଚିଲା ଦେଳକୁ ଗଟା । ପ୍ରଥମେ ପହୁଞ୍ଚି ଯାଇଥିବାରୁ ଲୁଗାପଣା ଧୋଇବାକୁ ଫୁରୁଷର ମିଳିଗଲା । ନଚେତ୍ ଏଠାରେ ପାଣି ଅଭାବ । ସବୁ କାହୁଆ ଲୁଗାପଣା ସଫା କରି ସୁଖାଇ ଦେଲି । ଖତର ଆସିବେ କି ନା କିଛି ଠିକ୍ ନ ଥାଏ । ପାଖରେ ଥିବା ଲୁଗାପଣା ସହ ଚଳିବାକୁ ହେବ କେଜାଣି କେତେ ଦିନ । କାଳି ବିଶ୍ଵାମ । ହେବ ତାଙ୍କୁରୀ ପରୀକ୍ଷା । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ପ୍ରିତ ମନ୍ଦିରରେ ପାଇଲୁ ଏକ ମର୍ମନ୍ତୁବ ଖବର । ୧୭ ତାରିଖର ବର୍ଷାରେ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ର ପଞ୍ଚ କୈଳାଶ ଅଞ୍ଚଳରେ ହଜାର ହଜାର ଯାତ୍ରୀ ମୃତ । ଖବର ଆମପାଇଁ ଏହା ଥିଲା ଯେ ଗାଲା ଠାରୁ ବୁଦ୍ଧି ରାସ୍ତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଧୁସ୍ତ । ଏହିଠାରୁ (ଗୁଣ୍ଡିଠାରୁ) କଳାପାଣି ମଧ୍ୟରେ ବି ରାସ୍ତା ତିନି ଯାଗାରେ ଧ୍ୱନି ଭୂଷ୍ଣଳନ ଘୋଗୁ । ଅର୍ଥାତ୍ : - (୧)ଆମର ଜିନିଷ ହଠାତ୍ ଆସି ପାରିବନାହିଁ । (୨) ଆମେ ନା ଆଗକୁ ଯାଇ ପାରିବୁ ନା ଫେରିପାରିବୁ ପଛକୁ । (୩) ଆମ ପାଖରେ ଥିବା ସନଙ୍ଗାମ କୁ ନେଇ ଆମକୁ ଏହିଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ ପିକଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ଯାଏଁ । ଖାଇ ପିଇ ଆରାମ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପଛା ନାହିଁ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ମନ୍ଦିରରେ ସତ୍ସଙ୍ଗ ହେଲା । ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର କେତୋଟି ଭିଅ ପୁନର ପୁନର ଭଜନ ଗାଇଲେ । ତା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଗୀତ ଏତେ ମଧୁର ଥିଲା ଯେ ଆମେ ପୂରା ଯାତ୍ରା ରେ ଗାଇ ଚାଲିଥିଲୁ ପେହି ଗୀତ । ଆମେ ଏହିଠାରେ ଅନୁଭବ କଲୁ କାହିଁକି ମଞ୍ଚାଳୟ ର ସଭାରେ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଏତେ ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ଭଜନ ମଣ୍ଡଳୀ ଲୁ । ଗୀତଟି ଏହିପରି ଥିଲା : -

ଭୋଲେ ବାବା ସେ ମିଳନା ଆସାନ୍ ନହିଁ ଥୋତା କଷ୍ଟ ରତାନା ପଢତା ହେବେ । (ଘୋଷା)

থোତା କଷ୍ଟ ରତନା ପଡ଼ତା ହେ ଥୋତା ପୈଦଳ ଚଲନା ପଡ଼ତା ହେ ।

କଭି ଗାତିସେ କଭି ଘୋତେ ସେ କଭି ପୈଦଳ ଚଲନା ପଡ଼ତା ହେ ।

କଭି ନାଲେ ସେ କଭି ନଦୀପୁଣ୍ୟେ ସେ କଭି କିଛିତ୍ ସେ ଚଲନା ପଡ଼ତା ହେ ।

କଭି ବୁଝିସେ କଭି ଗୁଣ୍ଡ ସେ କଭି ଲିପୁସେ ଚଲନା ପଡ଼ତା ହେ ।

କଭି ସର୍ଦ୍ଦ ସେ କଭି ଗର୍ମିସେ କଭି ଗାତିସେ ଚଲନା ପଡ଼ତା ହେ ।

କଭି ହଲଖା ପୂରୀ ଖୀର ମିଳେ କଭି ଭୁଖେ ସୋନା ପଡ଼ତା ହେ ।

ଭୋଲେ ବାବା ସେ ମିଳନା ଆସାନ୍ ନହିଁ ଥୋତା କଷ୍ଟ ରତନା ପଡ଼ତା ହେ ।

ଘର ସହ କଥା ହେବାପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲୁ ଏସ୍.୬ସ୍.ବି. କିମ୍ବା ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ସ୍ୟାଗେଲାଇଟ୍ ଦ୍ୱାରା ସଞ୍ଚାଳିତ ଟି.୬ସ୍.ପି.ଟି. । ଏହି ଟି.୬ସ୍.ପି.ଟି. ଗୁଡ଼ିକ ଭାରତ ପଞ୍ଚାର ନିଶମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ । ଏହିପରି ବୁର୍ଜମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏ ସେବା ! ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ତଥା ଏସ୍.୬ସ୍.ବି. ଠାରେ ଥିବା ଟି.୬ସ୍.ପି.ଟି. ରେ ଦେବାକୁ ହୁଏ ମିନଟ ପ୍ରତି ଏକ ଚଙ୍ଗା, ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ମିନଟ ପ୍ରତି ଦୁ ଚଙ୍ଗା କେ.୬୮୮.୭୯.୧୦୧୩ ରେ ମିନଟ ପ୍ରତି ଛାଅ ଚଙ୍ଗା ।

ପାତ୍ରାର ନବମ ଦିବସ, ଗୁଣ୍ଡରେ ରହଣି (୧) – ୨୦.୦୬.୨୦୧୩

ଜଳଖିଆ ପରେ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. କୁ ଗଲୁ ତାକୁରୀ ପରାକ୍ଷା ଶକାସେ । ପ୍ରଥମେ ସଭିଏଁ ଯୋଗଦେଲୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରେ । ସେତେ ଗଛ (ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ପାଖରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥାଏ ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା) କିନ୍ତୁ କୌଣସି ବର୍ଷର ବୃକ୍ଷ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲାନାହିଁ ଆମର । କାରଣ ପଚାରିଲୁ କୌତୁହଳ ବଶତଃ । ଜାଣି ପାରିଲୁ ଯେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରାକ୍ତର ତଥା ଏହାର ପାର୍ଶ୍ଵପର୍ଦ୍ଦ ସ୍ଥାନ ୪ / ୬ ଫୁଟ ବରଫ୍ରେ ଆଛାଦିତ ହୋଇଗଲେ ଅଛ୍ଳୋବର ଠାରୁ ମାର୍ଚ ଯାଏ । କୁ ଭାବୁ ଦେଖିପାରିଲୁ ବିଗତ ବର୍ଷରେ ରୋପିତ ବୃକ୍ଷ ।) ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପରେ ତାକୁରୀ ପରାକ୍ଷା । ତାକୁର ମାନେ ତନଖିଲେ ଆମର ଠାରେ ହୋଇଥିବା ପରାକ୍ଷା ର କାଗଜ ପତ୍ର । ରକ୍ତଚାପ ମାପିଲେ । ପଚାର ବୁଝିଲେ ସଭିଙ୍କ ସାଧାରଣ ସ୍ଥାପ୍ୟାବସ୍ଥା । ଦରକାର ସ୍ଥଳେ ଅନ୍ତିମ ଦେଲେ ।

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପରେ ପାଖ ଆଖ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବା ଉଦେଶ୍ୟରେ ମୁ ଓ ସତିନ୍ ବାହାରି ପଢ଼ିଲୁ । ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଉଥାଏ ବରଫ୍ରାଚାର ଅନ୍ତିମ ପର୍ଦ୍ଦ ଶ୍ରେଣୀର ଶେଷ ଅଂଶ । ପ୍ରକୃତ ଅନ୍ତିମ ପର୍ଦ୍ଦ ଥାଏ ବହୁ ଦୂରରେ । ଏହି ପର୍ଦ୍ଦ ଦୂରଟି ହେଲା ଆପି (୭୧୩ ମି. ବା ୨୩୭୯୮ ଫୁଟ) ଓ ନମ୍ବା (୬୭୪୪ ମି. ବା ୨୭୧୪୮ ଫୁଟ) । ମେଘଦୂରା ଆଛାଦିତ ଥାଏ ପର୍ଦ୍ଦ ଟି । ବରଫ ମିଶା ପାଣିର କେତୋଟି ଧାର ଖେଳିଥିଥାଏ ତଳକୁ । (ଅନ୍ତିମ ପୃଥିବୀର ଦଶମ ଉଚ୍ଚତମ ପର୍ଦ୍ଦଶ୍ରେଣୀ । ଅବସ୍ଥା ନେପାଳରେ । ଉଚ୍ଚତମ ଉଚ୍ଚତମ ପର୍ଦ୍ଦଶ୍ରେଣୀ ରେ ପରିଚାରିତ କାଳୀ-ଗଣ୍ଡୁକୀ ନଦୀ ଯେଉଁଠାରୁ ମିଳିଥାଏ ଶାଳଗ୍ରମ । ଏହି ପର୍ଦ୍ଦଶ୍ରେଣୀ କୁ ପରିଚ୍ଛମା କରିବା ଶକାସେ ଯିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ନେପାଳ ର କାଠମଣ୍ଡ଼ୁ ଦେଇ ।) ଭୁଷ୍ମଳନର ଜ୍ଞାଲକ୍ଷ୍ମୀ କିନ୍ତୁ ଆମ ଆଗରେ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଏତେ ଉଚ୍ଚତମ ଭୁଷ୍ମଳନ ପରେ ବି ଏହି ପାର୍ବତ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଏତେ ପୁନର ଓ ମନଲୋଭା ହୋଇପାରେ !

ପାତ୍ରାର ଦଶମ ଦିବସ, ଗୁଣ୍ଡିରେ ରହଣି (୨) - ୨୧.୦୬.୨୦୧୩

ଗୁଣ୍ଡି ଗାଁ ଚି ଆମର କ୍ୟାମ୍ପୋରୁ ୨ କି.ମି. ଦୂରରେ । ଗାଁ ଅବସ୍ଥିତ କୁଥି ନଦୀ କୁଳରେ । କୁଥି ନଦୀ କାଳୀ ନଦୀ ର ଏକ ଉପନଦୀ । ଗୁଣ୍ଡିକାକୁ ପାଇଲୁ ଏହି ଗ୍ରାମର ବାସିଦା ଶ୍ରୀ ମୋହନ ସିଂ ଗୁଣ୍ଡିଯାଳ (ଗୁଣ୍ଡିର ସମସ୍ତ ଅଧିବାସୀଙ୍କ ନାଁ ପଛରେ ଆଏ 'ଗୁଣ୍ଡିଯାଳ') । ଏହା ହିଁ ତାଙ୍କ ଉପନାମ । ତାରି ତାରି ଥର ଆରୋହଣ କରିଛନ୍ତି ଏରେରେଷ୍ଟ ଶୃଙ୍ଖଳ । ଇନ୍ଦ୍ରା ହେଲା ତାଙ୍କୁ ଭେଟିବାପାଇଁ । ଖୋଜି ଖୋଜି ଗଲୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ । ସେ ଘରେ ନଥା'ନ୍ତି । ଫେରିଆସିବାକୁ ହେଲା - ମନ ଦୁଃଖରେ । କୁଥିନଦୀ ପାର ହୋଇ ବୁଲିଦେଖିଲୁ ଅପରପାର୍ଶ୍ଵ ର ଗ୍ରାମ ଓ ପାର୍ବତ୍ୟଶ୍ରେଣୀ ।

ପାତ୍ରାର ଏକାଦଶ ଦିବସ, ଗୁଣ୍ଡିରେ ରହଣି (୩) - ୨୨.୦୬.୨୦୧୩

ଆଜି ପୂଣି ଗଲୁ ମୋହନ ସିଂ କୁ ଭେଟିବାକୁ । ସେ ଘରେ ଥିଲେ । ଘର ଗୁଡ଼ିକ ପଥରରେ ତିଆରି । କିଛି ଘରର ଛାତ ବି ପଥରର । ଗୁଣ୍ଡିରେ ଥିବା ଅନେକ ଘର ମାଟିଚଳେ ଅଧା ପୋଡ଼ି ହୋଇଗଲାଣି । ମୋହନ ସିଂ ନିଜ ଘର ମରାମତ କରୁଥିଲେ । ପାଖରେ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ସହଧରିଣୀ । ଉଭୟଙ୍କ ବେଳେ ସତେଜ, ହସ-ହସ ଓ ନିରଳସ । ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ମାଟି ଓ ଗୋବର ଏକାଠି କରୁଥା'ନ୍ତି । ଆମକୁ ତ୍ରାଇ ଫୁଲ୍ ଓ ତା ଦେଲେ ଖାଇବାକୁ । ତାଙ୍କସହ କଥୋପକଥନ ର ସାର ଥିଲା ଏହିପରି : -

ଶ୍ରୀ ସିଂ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିଲେ । ବିରତି ପୂର୍ବରୁ ସେ ଥିଲେ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କମାଣ୍ଡେଣ୍ଟ ପଦବି ରେ । ସେ ହିଲେ ୧୭ ଥର ସ୍କ୍ରିଙ୍ଗ ରେ ଆନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ଚମିଷନ । ୧୯୯୧ ଠାରୁ ୨୦୦୪ ମଧ୍ୟରେ ସେ ତାରି ଥର ଆରୋହଣ କରିଥିଲେ ଏରେରେଷ୍ଟ ଶୃଙ୍ଖଳ । ଏହି ଆରୋହଣ ବେଳେ ସେ ଅମ୍ବଜାନ ବ୍ୟବହାର କରି ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ୨୦୦୪ ମସିହାରେ ତେନ୍ତିଙ୍କୁ ନକ୍ଷେ ଲ୍ୟାସନାଳ୍ ଆଞ୍ଚାର୍ଟ ଓ ୨୦୦୩ ରେ ପଢ଼ିଶ୍ରୀ ପୁରୁଷ୍କାର ରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ପଦିଓ ଏହି ଗ୍ରାମର ମୂଳ ବାସିଦା, ତାଙ୍କ ଏତଦ୍ଵିନ୍ଦ୍ରିୟ ନୈତିକାଳ୍ ଓ ଧାର୍ତ୍ତୁଳା ରେ ଘର ଅଛି ଯେଉଁଠି ସେବେମ୍ବର ୧୦୦୨ ମେ ମାସ ପାଇଁ । ସେ ସମୟ ରେ ସେ ସେଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିବା ଏକ ପର୍ବତାରୋହଣ ପ୍ରଶାସନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ର ପରିଚାଳନା କରନ୍ତି । ବର୍ଷକୁ ଦୁଇ ତିନି ମାସ ଗୁଣ୍ଡି ଆସନ୍ତି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଶ୍ରୀ ଭଣ୍ଡାରା କହିଲେ ଯେ ଖଚର ମାନେ ଆସି ନପାରିବା ଯୋଗୁ ଆମର ଜିନିଷ ପତ୍ର ମିଳିବାର ଆଶା କୀଣ । ଏଣେ ଗୁଣ୍ଡିରୁ କଲାପାଣି ରାସ୍ତା ର ମରାମତି କାମ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପାଇଛି । ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷିତେ ଉଚିତ ହେବ ଆମେ ଜିନିଷ ପାଇ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ଯାତ୍ରା ପଥରେ ଆଗେଇ ଯିବା । ଏ ନେଇ ମତାନୈକ ରହିଲା । କିଛି ପାତ୍ରୀ ମୋଟେ ରାଜି ନଥିଲେ ଜିନିଷ ପତ୍ର ବିନା ଯିବା ପାଇଁ । ଅନେକେ ପାତ୍ରୀ (ତନ୍ଦ୍ରଧରେ ମୁଁ ବି) ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲେ ଯିବାକୁ । ଆମେ ପାଇ ସ୍ଥାନିଷ୍ଠ ବଜାରରୁ ଜ୍ୟାକେଟ୍, ଗ୍ଲୋର୍ସ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ବସ୍ତୁ କଣିଆଣିଲୁ । ପରିଶେଷରେ ଏହା ପ୍ଲଟିକୁଟ ହେଲା ଯେ ଆମେ

ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଜିନିଷ ଶକାସେ । ଶ୍ରୀ ଉଣ୍ଡାରୀ କେ.୬ମ୍.ଭି.୬ନ୍. ର ପେଲ୍କେଟାରୀ ସହ କଥା ହୋଇ ଅନୁରୋଧ କଲେ ଯେ କୌଣସିମତେ ଜିନିଷ ପଠାଇବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କରିବା ପାଇଁ । ରାତିରେ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ମନ୍ଦିରରେ ୧୦୮ ଥର ହନ୍ତୁମାନ ଚାଲିଶା ପାଠ କରାଗଲା ।

ପାତ୍ରାର ଦ୍ୱାଦଶ ଦିବସ, ଗୁଣ୍ଡିରେ ରହଣି (୮) – ୨୩.୦୬.୨୦୧୩

ଦଳେ ଯାତ୍ରୀ ଆଦି କୌଣସି ଯାତ୍ରାରୁ ଫେରିଆସି ରହିଲେ ଆମରି କ୍ୟାମ୍ବରେ । ଏମାନଙ୍କ ଫେରିବା ରାସ୍ତା ବନ୍ଦ । ରାସ୍ତା ଠିକ୍ ନ ହେବା ଯାଏଁ ରହିବେ ଏଠି ।

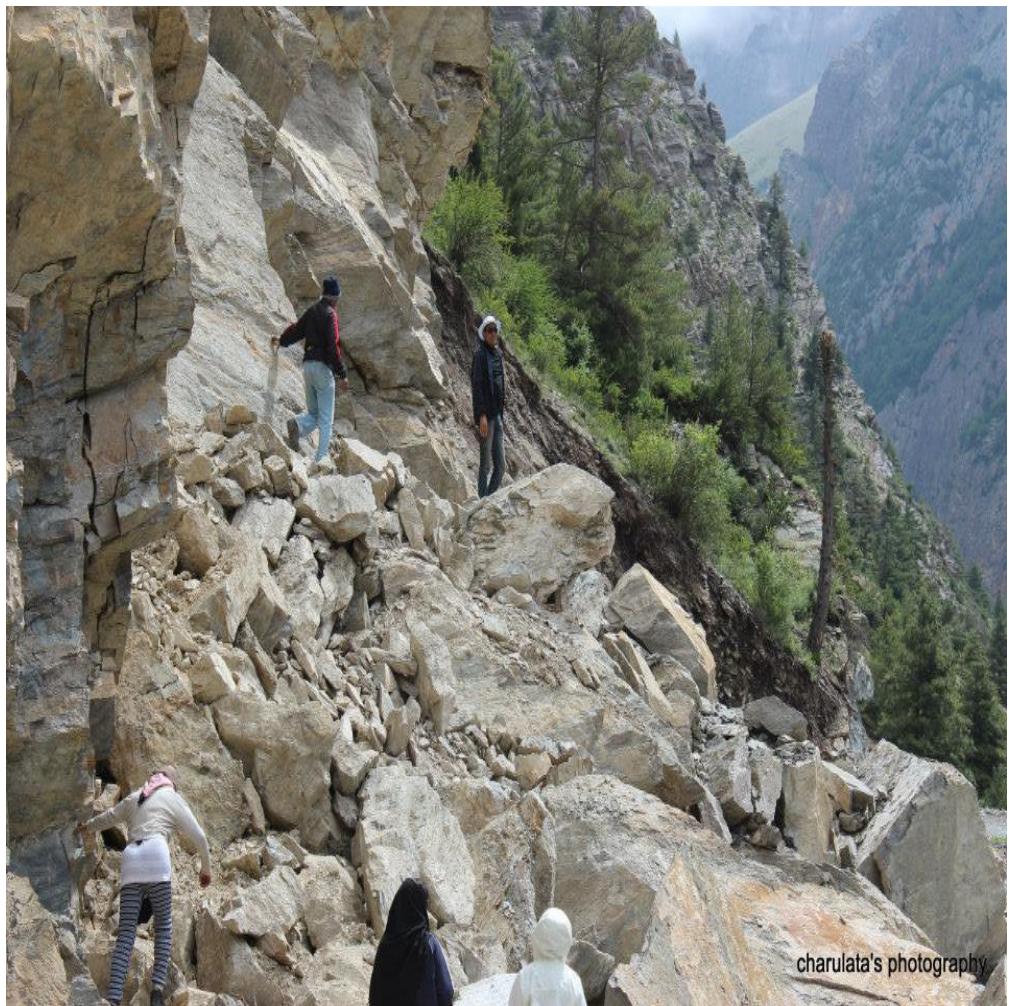
ଗୁଣ୍ଡିରେ ରହଣି ଭିତରେ ପରିଚୟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଏସ୍.୬ସ୍.ବି ରେ ଚାକିରୀ କରୁଥିବା ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ଅଫିସରଙ୍କ ସହ । ନଁ ଚିନ୍ମୟ ଦାଶ । ବେଳେ ବେଳେ ଖଟି କରିବା ପାଇଁ ଚାଲିଯାଉଥିଲି ତାଙ୍କ କ୍ୟାମ୍ବକୁ । ଶୁଣୁଥିଲି ତାଙ୍କ ଅନୁଭୂତିର କଥା । ଆଉ କେତେବେଳେ ଚାଲିଯାଉଥିଲି କିଛିଦୂରରେ ଥିବା ବ୍ୟାସ ଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆସି ପହୁଞ୍ଚି ଗଲେ ଖଚରମାନେ । ସୀମା ନ ଥାଏ ଆନନ୍ଦ ଓ କୋଳାହଳ ର । ଜିନିଷ ଖୋଲି ପ୍ର୍ୟାକ୍ କରି ପୁଣି ଖୋଲି ପ୍ର୍ୟାକ୍ କରି ଚାଲିଲୁ ଆଲୁଆ ବନ୍ଦ ହେବା ଯାଏଁ । କାଲି ପୁଣି ଆରମ୍ଭ ହେବ ଆମର ଯାତ୍ରା !!! ଆମମାନଙ୍କ ଚୀନ୍ ଭିପାର ଅବଧି ଥିଲା ଜୁଲାଇ ତିନି ତାରିଖ ଯାଏଁ । ଏଣୁ ଏଲ୍.୩. ଶ୍ରୀ ଉଣ୍ଡାରୀ ବିଦେଶ ମନ୍ଦାଳପୁରୁ ଖବରଦେଲେ ଏହାର ଅବଧି ବଜାଇବା ପାଇଁ । ତରସନ୍ତରୁ ୨୬ ତାରିଖ ଦିନ ଆମକୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସୀମା ଠାରେ ଭେଟି ଚୀନ୍ ଭିତରକୁ ନେବାପାଇଁ ସେଠାକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଚୀନ୍ ସକାରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିବା ବି କୁହାଗଲା ।

ପାତ୍ରାର ତ୍ରୟୋଦଶ ଦିବସ – ୨୪.୦୬.୨୦୧୩

(ଗୁଣ୍ଡିରୁ କଳାପାଣି ଗ୍ରାମି.)

ସକାଳର ଜଳଯୋଗ ପରେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ପ୍ରାୟ ୮:୩୦ ବେଳକୁ । ସାଙ୍ଗରେ ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ଜଞ୍ଜାନ ମାନେ ଥା'ନ୍ତି । ଦୁଇ କିଲୋମିଟର ପରେ ପହୁଞ୍ଚିଗଲୁ ଭୂଷଳନ ପୁଲରେ । ଏଠି ରାସ୍ତା ଥିଲା ଅଗମ୍ୟ । ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ତରଫରୁ ରାସ୍ତା କାମ କରାଯାଇ ଚିକିଏ ସୁଧାର ଅଣାଯାଇଛି । ତଥାପି କଠିନତା ନିମ୍ନଲ୍ଲିଖିତ କଳନୀଯ ।

charulata's photography

(ଭୁଷ୍ମଳନ - ଗୁଡ଼ି ଠାରୁ କଲାପାଣି ୦୧)

charulata's photography

(ଭୁଷ୍ମଳନ - ଗୁଣ୍ଡ ଠାରୁ କଳାପାଣି ୦୭)

ଆଜି ଥାଏ ମାତ୍ର ୯ କି.ମି. ଚାଲିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ୧୭ ଟା ସୁଦା ପହୁଞ୍ଚିଗଲୁ ଲକ୍ଷ ସ୍ଥଳରେ । କଳାପାଣୀ କାଳୀ ନଦୀର ଉପରି ପ୍ଲଟ । ୯୦ାରେ ଅଛି କାଳୀ ମାତାଙ୍କ ଛୋଟ ମନ୍ଦିରଟିଏ । ୯୦ାରେ ଥିବା ନାଗ ପର୍ବତ ଓ ମହାର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାସ ଦେବଙ୍କ ଗୁମ୍ଫା ବି ଦର୍ଶନୀୟ । ବ୍ୟାସ ଦେବଙ୍କ ଗୁମ୍ଫା ଅବସ୍ଥିତ ପର୍ବତର ଅଠୁତୁକୁ ପ୍ଲାନରେ । ବ୍ୟାସଦେବଙ୍କ ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ବୋଧହୃଦ ଏଠାକୁ ଗମନାଗମନର ସୁହିଧା ଥିଲା । କାଳକ୍ରମେ ଭୁଷ୍ମଳନ ଓ ପାର୍ବତ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ଯୋଗୁ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଗମ୍ୟ । ଶୁଣି ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ହେଲୁ ଯେ ଏହି ଗୁମ୍ଫାରେ ରହିପାରିବେ ୧୫୦ ପାଁଚ ବ୍ୟକ୍ତି । ଏହିଠାରେ ଇନ୍ଦ୍ରିଗ୍ରେସନ୍ କେକ୍ ହୋଇ ଭିଷା ଷ୍ଟାମିଙ୍କ ହେଲା ।

(ନାଗ ପର୍ବତ – କଳାପାଣି)

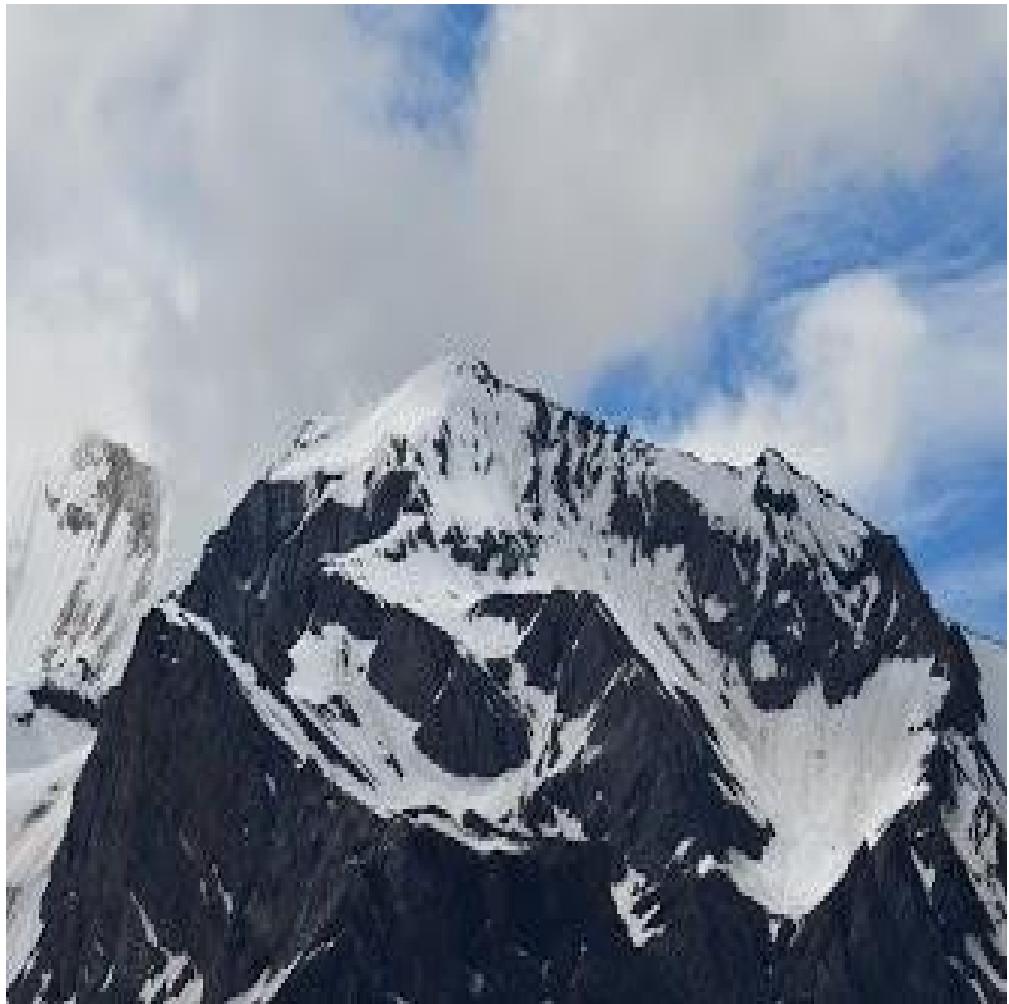
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ କାଳୀ ମନ୍ଦିରରେ ସତ୍ସଙ୍ଗ ସମୟରେ ଆନନ୍ଦ ବିଭୋର ଯାତ୍ରୀଙ୍କଣ ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ନୃତ୍ୟ ରତ ରହିଲେ ।

ଯାତ୍ରାର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଦିବସ – ୨୫.୦୭.୨୦୧୩

(କଳାପାଣିଠାରୁ ନାରିଧାଙ୍କ ଧୀରଜମି.)

ସକାଳ ଆଠଟା ବେଳକୁ ଜଳଘୋଗପରେ ନାରିଧାଙ୍କ ଯାତ୍ରା । ଆମର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଗୁଡ଼ି ଠାରୁ ନାରିଧାଙ୍କ (୧୮ କି.ମି.) ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ଯାତ୍ରାପଥ । ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟପ୍ତ ହେତୁ ଛାଇକୁଟ ହେଲା ଏହି ଦୂରତାକୁ ଦୁଇ ଦିନରେ ଅତିକ୍ରମ କରିବାପାଇଁ । ଏହି ଯାତ୍ରାପଥ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର । ହିମାଳୟର ବକ୍ଷଦେଶରୁ ନିପତିତ କଳନିନାଦିନୀ ନିର୍ଝର, ବିଶ୍ଵାର୍ଣ୍ଣ ଉପତ୍ୟକା ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଷ୍ଫୁଟିତ "ମେ ଆପଲ୍", "କଷ୍ଟୁରୀ", "କମଳ", "ନାଗ ପୁଷ୍ପ", "ଆଇରିଘେସ" ତଥା "ଜଙ୍ଗଳୀ ଗୋଲାପ" ଦ୍ୱାରା ସୁଖୋଭିତ ଏହି ପ୍ରାକ୍ତର ମନଲୋଭା ନିଷ୍ପତ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଆକର୍ଷଣ୍ୟ ହେଉଛି "ଟେ ପର୍ବତ" ଯାହାକୁ ପ୍ରକୃତିର ଏକ ବିଶ୍ଵାସ କହିଲେ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀନୀ ହେବ ନାହିଁ । ବିଶାଳକାଷ୍ଟ ଏହି ପର୍ବତ ଅବସ୍ଥିତ ନେପାଲରେ । ଏହାର ଉପରିଭାଗ ନିର୍ଭୁଲ ଦେବନାଗରୀ ଲିପିର "ଟେ"

। ଏହି ଟେକାର ଉପରେ ବରଫଜମି ଦେଖାଇଥାଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ ।

(ଓঁ পর্বত – নাভিধাঙ্ক)

আমে রহিবা ক্যাম্র চতুর্দিশে ফুটে দেছফুট র বরফ জমা হোଇথাএ। আজি রাতি গোটাএ বেলকু যাত্রা আৱস্থা হৈব। কাৰণ আমৰ পকাল ৭৩ পামঘৰে (১নৰ পকাল ৯:৩০) ১নৰ অধিকাৰী বৃন্দ আমকু নেৰাপাঁচ লিপুলেখ পামা ৩০ৰে আষি পহুঁচিবে। ৪০াৰু লিপুলেখ পদিও ২কি.মি মাত্ৰ কিন্তু বৰফপাত যাত্রাকু কৰিদেଇথাএ কঠিন। ৪শু শীঘ্ৰ বাহাৰিবা দৰকাৰ। পঞ্চা পাতণা বেলকু রাত্ৰি ভোজন পমাপ্ত। ভাৰত পঢ়ৰে উত্তীৰ্ণ থিবা পতু পঢ়ো পিবা মেমোৰি কাৰ্ড গুড়িকু ক্যামেৰাৰু বাহাৰকৰি এহি ক্যাম রে দাখল কলু। আ৩ণা বেলকু পমাপ্ত শয্যাশাপ্ত।

যাত্রার পঞ্জিকণ দিবস – ১৬.০৬.২০১৩

**নাভিধাঙ্কোৱু লিপুলেখ পাস (৪৩৩৮মি.) ও তাপৰে
তক্কাকোঢ়া পুৱঙ্ক (৪১১৭মি.)**

১৭ণা রে উতি রাতি গোটাএ সুৰা উঘার হোৱ বাহাৰি পতিলু। প্ৰথম শীঁচ। লুগা পিছাপাইথাএ ছি পুৱৰে। পাদৰে নাইলন্ উপৰে পশম মোজা। হাতৰে পশম উপৰে দমতা গ্ৰোভ। পাঙ্গৰে থাএ ভল কলা চশমা। হাতৰে ঝিকং ষ্টিক্ ও টৰ্চ। কিছি পাত্ৰী হেঢ়লাইৰ নেৰথা'ন্তি। প্ৰাৰ্থনা পৱে পদৰ্পে আৱস্থা হেলা যাত্রা। আ.চ.বি.পি. র জঞ্জান মানে আগৱে চালিথা'ন্তি বাট কৱেৱ কৱেৱ। অন্ধকাৰ থাএ। এক ক্ষতিগ্ৰস্ত হেলিকপুৰ

ପଢିଥାଏ ବାଟରେ । ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ଏହି ଦୁର୍ଘଟନା ରେ କେହି ମୃଦୁତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ।

ରାସ୍ତାରେ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ହୁଏ ଅନେକ ପାର୍ବତ୍ୟ ଜଳଧାରା । କିଛି କିଛି ସ୍ଥାନରେ ପାଣିରେ ପଶି ଯିବାକୁ ହୁଏ । ପାଣି ? ନା । ବରଫ ପାଣି । କିନ୍ତୁ ଚାଲିବା ଫଳରେ ଜଣା ପଡ଼ୁନଥାଏ ଥଣ୍ଡାର ପ୍ରକୋପ । କୁମେ ଆମକୁ ଗତି କରିବାକୁ ହେଲା ବରଫ ଦେଇ । ବରଫର ମାତ୍ରା କ୍ରମଶାଖ ବଜିବାରେ ଲାଗିଲା । ଚାଲିବାକୁ ହେଲା ଖୁବ୍ ସତର୍କତାର ସହ । ଆମେ ଲିପୁଲେଖ ପାସ୍ ଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଗଲୁ ଏକ ସଣ୍ଠା ପୂର୍ବରୁ । ପାସ୍ତି ଏକ ପାର୍ବତ୍ୟଶ୍ରେଣୀର ଉପରିଭାଗ । ସର୍ବଦା ବରଫାବୃତ । ୧୦୦ରେ ଥାଏ ବଙ୍ଗର ଭଳି ପ୍ରତିଷ୍ଠମାନ ହେଉଥିବା ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ଯେଉଁଠି ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ଉଭୟ ଭାରତ ଓ ବୀର୍ବନ୍ଦର ଅଧିବାସୀ । ଏହିପାର୍ବତ୍ୟ ବୁଢା କିଛିବା ସମତଳ । ଅଛୁ ସମୟ ପରେ ଅନୁଭବ କଲୁ ଥଣ୍ଡା ର ପ୍ରକୋପ । ଦେହ ହାତ ଥରିବାରେ ଲାଗିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକସଣ୍ଠା କେମିତି ରହିରୁ ସେହି ବିନ୍ତା ସମସ୍ତଙ୍କର । ଗୀତଗାଇ ସରିଏଁ ଚଳପ୍ରତଳ ହେବାରେ ଲାଗିପଢ଼ିଲେ ବରଫ ଉପରେ । ୦୧୪ ୦୧୪ ଆଶ୍ଵୁ ଯାଏଁ ଥାଏ ବରଫ । ନିଜକୁ ଗରମ ରଖିବାପାଇଁ କୁଦିବାକୁ ପଢ଼ିଲା । କିଛିସମୟପରେ ଆସିଗଲେ ଚିନୀ ଅଧିକାରୀ ଗଣ ଓ ଯାତ୍ରୀ ଗାଇଦ୍ । ତାଙ୍କ ସହ ଥା'ନ୍ତି ଚିନୀ ଭାରବାହକ ଯେଉଁ ମାନେ ଆମର ଖଚର ବୋହୁଥିବା ଜିନିଷ ବୋହିନେବେ ଅପେକ୍ଷମାଣ ତ୍ରକ୍ୟାଏଁ ।

ଓଷଧ

1.	Crocin	(for fever)	1 strip
2.	Pantaprazole	cold, burning in heart	2 strips
3.	Digene	Acidity	1 strip
4.	Vitamin C	immunity to cold	1 strip
5.	Pulv Electrol	For dehydration	2 pkts
6.	Diamox	For HAI, HAPE & HACE	1 strip
7.	Norflox	Antidiarrhoeal	1 strip
8.	Norflox TZ	Antidiarrhoeal	1 strip
9.	Neutrolin-B	Antidiarrhoeal	1 strip
10.	Levofloxacin(1 a day)	Antibiotic	5 tabs
11.	Cough Syrup	cough	1 bottle
12.	Lipsol	Lip Balm	1 tube
13.	Bandage cloth, 15cm		1 roll
13.	Bandage cloth, 7.5cm		1 roll
14.	Cotton		100 gms.
15.	Tincture Benzoin		50 ml.

16.	Adhesive Plaster	Small spool	1
17.	Betadine lotion		1
18.	Betadine Ointment		1

Other items for yatra

1.	Wind-proof jacket with parka	1 no.
2.	Sweater	2 (full sleeve)
3.	Sweater	1 (half sleeve)
4.	Balaclava (monkey cap)	1 No.
5.	Woolen / leather gloves	1 Pr. each
6.	Woolen / cotton long johns	2 pr.
7.	Thin polyester socks	2 prs.
8.	Woolen/cotton socks	3 prs.
9.	Jeans/Pants	3 prs.
10.	Shorts	2 prs.
11.	Full Sleeve Shirt/T-shirts	4
12.	Sun Glass with chain	1
13.	Trekking shoes (good quality)	2
14.	Cap / broad brimmed straw hat	1
15.	Water bottle	1
16.	Head / torch light(usually donated at Delhi)	1
17.	Rain Coat (usually donated at Delhi)	1
18.	Belt Pouch (usually donated at Delhi)	1
19.	Large Plastic sheet for waterproofing(2m X 1m)	1
20.	Good quality plastic bag (for 20 kg)	1
21.	Fertilizer Sacks for packing	2
22.	Toilet paper	1 roll

23.	Sun screen lotion - 30 SPF	1
24.	Match Box (usually donated at Delhi)	1
25.	Multipurpose knife	1
26.	Scissors	1
27.	Needle and thread	
28.	Rubber slippers	1pr.
29.	Walking sticks	1pr.
30.	Extra memory cards	
31.	Biscuit	
32.	Various dry fruits	
33.	chips	

ଯାତ୍ରା ସମୟରେ କଣ କରିବେ ଓ କଣ ନକରିବେ

କ. କରଣୀୟ

୧. ପର୍ଦ୍ଦତାବଳୀକୁ ସମ୍ମାନ ଓ ଆଦର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ତସ୍ମାତ୍ ଶରୀରରେ ନିଜର ଶାରିରିକ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

୨. ସ୍ତ୍ରୀ, ନିୟମିତ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗତିରେ ଚାଲିବା ଜାରି ରଖନ୍ତୁ । ଚାଲିବା ସମୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଉପରେ ଏହାହାରା ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଚାଲୁଥିବା ସମୟରେ କୌଣସି ବିପଦ-ଆପଦ ବା ସ୍ଥାନ୍ୟହାନି ପ୍ରତି ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିଛେ ।

୩. ସୁ-ଉଚ୍ଚ ଓ ଚାଷ୍ଟା ପ୍ରସ୍ତର ଖଣ୍ଡ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ ।

୪. ଅପେକ୍ଷାକୃତ ତଳେ ଚାଲିଲାବେଳେ ଯଦି ଦରକାର ପଡ଼େ, ତେବେ ଏକୁଚିଆ ଗଛ ତଳେ କିମ୍ବା ପାହାଡ ଉପରେ ବିଶ୍ରାମ ନିଅନ୍ତୁ ।

୫. ମୋଗା ମୋଗା ୨ / ୩ ପ୍ରତି ର ପଶମ ଲୁଗା ପିନ୍ଧିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନେକ ପ୍ରତଳା ଲୁଗା ପିନ୍ଧନ୍ତୁ । ସର୍ବୋପରି ଏକ ଝିଣ୍ଡ-ଚିଟର ପିନ୍ଧନ୍ତୁ ।

୬. ଦୂଇ ହଳ ଭଲ ଟ୍ରେକିଙ୍ ଯୋତା ଓ ହଳେ ସ୍ଲିପର ରଖନ୍ତୁ । ଯୋତା ପିନ୍ଧି ଚାଲିବା ଅଭ୍ୟାସ ୨ ମାସ ପୂର୍ବରୁ କରି ରଖନ୍ତୁ ।

୭. ୭ ରୁ ବେଶୀ ମୋଜା ପିନ୍ଧିଲା ସମୟରେ ଭିତରେ ପଲିଷ୍ଠର୍ ବା ନାଇଲନ୍ ମୋଜା ପିନ୍ଧିନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପାଦରେ ଫୋଟକା ହୋଇ ନ ଥାଏ ।

୮. ପାଦ ସୁଖିଲା ରଖନ୍ତୁ । ମୋଜା ପିନ୍ଧିବା ପୂର୍ବରୁ ପାଦରେ ପାରତର୍ ଲଗାନ୍ତୁ । କ୍ୟାମ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୋଜା ଖୋଲି ସୁଖିଲା ମୋଜା ପିନ୍ଧିନ୍ତୁ । ଓବା ମୋଜା / ଯୋଗା ପିନ୍ଧି ବେଶୀ ସମୟ ରହିଲେ ପାଦରେ ଫୋଟକା ଓ ଘାଆ ହୋଇଥାଏ । ସର୍ବଦା ପାଶରେ ଅଧିକା ମୋଜା ରଖିଥାନ୍ତୁ ।

୯. ହାତ, ପାଦ, କାନ ଓ ନାକ କୁ ଥଣ୍ଡା ରୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ଭଲ ଗ୍ଲୋଭ୍ ଓ ମଙ୍କି କ୍ୟାପ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ହାତ-ପାଦ ଥଣ୍ଡା ହୋଇଗଲେ ଶରୀରର ଚାପକୁମ ଖେପିବାର ସମ୍ବୁଦ୍ଧି ଥାଏ, ଯାହାଫଳରେ **High Altitude Pulmonary Oedema** ନାମକ ରୋଗ ଗ୍ରାସ କରିବାର ସମ୍ବୁଦ୍ଧି ଥାଏ ।

୧୦. ଚାଲିବା ସମୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପାଣି ପିଅନ୍ତୁ । ଶରୀରକୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ନିୟମିତ ଭାବେ ଉଷ୍ମମ ସ୍ଥାବିଷ୍ଟ ପାନୀୟ ନେବା ନିହାତି ଜରୁରୀ ।

୧୧. ବରଫ ରେ ଚାଲିଲାବେଳେ ଭଲ ସନ୍ ଗ୍ଲାସ୍ କିମ୍ବା ଶ୍ଲୋ-ଗ୍ଲାସ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆଖିକୁ ନଷ୍ଟ ହେବାରୁ ରକ୍ଷା କରାଯାଇ ପାରିଥାଏ । ଶଶ୍ଵା ତଥା ନ୍ୟୁନ ମାନର ଚଣମା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

୧୨. ସନ୍ କ୍ରିମ୍ କିମ୍ବା କାଲାମିନ୍ ଲୋସନ୍ ଶରୀରର ସମସ୍ତ ଅନାବୃତ ଅଙ୍ଗରେ ଲଗାନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସନ୍-ବନ୍ ହେବାର ଭୟ ନ ଥାଏ ।

୧୩. ମାନସରୋବର ରେ ଗାଧୋଇବା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣଙ୍କ ଶରୀର ସେ ଥଣ୍ଡା ସମ୍ବୁଦ୍ଧି ପାରିବ କି ନା ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ଯଦି ପରିବେ, ତେବେହିଁ ଗାଧୁଅନ୍ତୁ । ଦିନ ୧୭ ଟା ପୂର୍ବରୁ ମାନସରୋବର ରେ ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

୧୪. ଛୋଟ ଘା, ଫୋଟକା ତଥା କଟାଯାଆ ର ତୁରନ୍ତ ଯହି ନିଅନ୍ତୁ ।

୧୫. ଖାଲି ଥିଲା ସମୟରେ ଆଙ୍ଗୁଠି, ପାଦ, ହାତ, ମୁଖ ଓ ଶରୀର ର ମାଂସପେଶା ନିୟମିତ ସଂଚାଳନ କରନ୍ତୁ । ଶରୀରକୁ ଉଷ୍ମମ ରଖନ୍ତୁ ।

୧୬. ଚାଲିଲାବେଳେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଦଳରେ ଚାଲନ୍ତୁ ।

୧୭. ହିମପାତ ବା ହିମଝୁଡ଼ ସମୟରେ ପରଷ୍ପର ନିକଟରେ ରୁହନ୍ତୁ - ଦୂରେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

୧୮. ସମ୍ରକ୍ ଅଧିକାରୀ ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।

୧୯. ଦଳର ସମସ୍ତ ଯାତ୍ରୀ ଭୋରରୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବା ବିଧେୟ । ସମ୍ରକ୍ ଅଧିକାରୀ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ସମୟାନୁସାରେ ଯାତ୍ରା କରନ୍ତୁ ।

୨୦. ବୟୟକୁ ତଥା ଦୂର୍ବଳ ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।

୨୧. ଅ-କରଣୀୟ

୧. ଦଳର ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ ନାହିଁ । ହିମ-ପାତ ବା ଝଡ଼ ସମୟରେ ପରଷ୍ପର ନିକଟରେ ରୁହନ୍ତୁ ।

୨. ଜଣେ ଦୁଇଜଣ ହୋଇ ଚାଲନ୍ତୁ ନାହିଁ । ନିଜର ଆଗରେ ଓ ପଛରେ ଚାଲୁଥିବା ଯାତ୍ରୀ ସର୍ବଦା ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଉଥିବା ଉଚିତ ।

୩. ବୈଦ୍ୟତିକ ଝଡ ସମୟରେ ତୀଣ୍ଠି ଓ ମୁନିଆଁ ପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବହାର କରି ବିଦ୍ୟୁତ୍ଶକ୍ତିକୁ ଆହାନ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଛତା, ବରଫ-
କୁରାରି, ରେଚିଓ ଓ ଓୟାର୍ଲେସ୍ ଆଣ୍ଟିନା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
୪. ପଥେଷ୍ଟ ଖାଦ୍ୟ ଖାଆନ୍ତୁ । ଉଚ୍ଚ ପାଗରେ ରୋକ କମିଯାଇପାରେ । ତଥାପି ଖାଦ୍ୟ ର ପରିମାଣ କମାନ୍ତ୍ର ନାହିଁ । ଉଚିତ
ପରିମାଣ ର ପାନୀୟ ବି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଭୁଲନ୍ତ୍ର ନାହିଁ ।
୫. କଣା ଥିବା କିମ୍ବା ବେଶୀ ଚାଇର୍ ଥିବା ଯୋତା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
୬. ଓଦା ମୋଜା ପିନ୍ଧନ୍ତ୍ର ନାହିଁ । ମୋଜା ଭିତରେ ଭାଙ୍ଗ ନ ଥିବା ଉଚିତ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପାଦରେ ଘା ଓ ଫୋଟକା ହୋଇଥାଏ ।
୭. ଯୋତା ପିନ୍ଧି ଶୁଅନ୍ତ୍ର ନାହିଁ ।
୮. ବେଶୀ ଜିନିଷ ନେଇ ଚାଲନ୍ତ୍ର ନାହିଁ ।
୯. ନିଜ ଶକ୍ତି ର ଅପକ୍ରମଣ କରନ୍ତ୍ର ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭୂତ କ୍ଷତି ହୋଇପାରେ ।
୧୦. ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତ୍ର ନାହିଁ ।

ପାତ୍ରାର ପଞ୍ଚଦଶ ଦିବସ - ୨୬.୦୬.୨୦୧୩

ନାଭିଧାଙ୍କୀରୁ ଲିପୁଲେଖ ପାସ (୪୩୩୮ମି.) ଓ ତାପରେ ତକ୍କାକୋଟ୍ଟବା ପୁରଙ୍ଗ (୪୧୧୭ମି.)

୧୭ଟା ରେ ଉଠି ରାତି ଗୋଟାଏ ସୁଜା ଉପ୍ତାର ହୋଇ ବାହାରି ପଡ଼ିଲୁ । ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଶୀତ । ଲୁଗା ପିନ୍ଧାଯାଇଥାଏ ଛି ପ୍ରତରେ । ପାଦରେ ନାଇଲନ୍ ଉପରେ ପଶମ ମୋଜା । ହାତରେ ପଶମ ଉପରେ ଚମତା ଗ୍ଲୋଭ । ସାଙ୍ଗରେ ଥାଏ ଭଲ କଳା ଚଶମା । ହାତରେ ଝାକିଙ୍ଗ ଷ୍ଟିକ୍ ଓ ଟର୍ । କିଛି ପାତ୍ରୀ ହେଉଲାଇର୍ ନେଇଥା'ନ୍ତି । ପ୍ରାର୍ଥନା ପରେ ସଦର୍ଘେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯାତ୍ରା । ଆଇ.ଟି.ବି.ପି. ର ଜଞ୍ଚାନ୍ ମାନେ ଆଗରେ ଚାଲିଥା'ନ୍ତି ବାଟ କରେଇ କରେଇ । ଅନ୍ଧକାର ଥାଏ । ଏକ କ୍ଷତିଗ୍ରୁପ୍ତ ହେଲିକପ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଥାଏ ବାଗରେ । ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ଏହି ଦୂର୍ଘଟନା ରେ କେହି ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ।

ରାସ୍ତାରେ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ହୁଏ ଅନେକ ପାର୍ଦ୍ଦତ୍ୟ ଜଳଧାରା । କିଛି କିଛି ପ୍ଲାନରେ ପାଣିରେ ପଶି ଯିବାକୁ ହୁଏ । ପାଣି ? ନା । ବରଫ ପାଣି । କିନ୍ତୁ ଚାଲିବା ଫଳରେ ଜଣା ପଡ଼ୁନଥାଏ ଥଣ୍ଡାର ପ୍ରକୋପ । କ୍ରମେ ଆମକୁ ଗଢ଼ି କରିବାକୁ ହେଲା ବରଫ ଦେଇ । ବରଫର ମାତ୍ରା କ୍ରମଶାଖ ବରିବାରେ ଲାଗିଲା । ଚାଲିବାକୁ ହେଲା ଖୁବ୍ ସର୍ବକର୍ତ୍ତାର ସହ । ଆମେ ଲିପୁଲେଖ ପାସ ଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଗଲୁ ଏକ ଥଣ୍ଡା ପୂର୍ବରୁ । ପାସଟି ଏକ ପାର୍ଦ୍ଦତ୍ୟଶ୍ରେଣୀର ଉପରିଭାଗ । ସର୍ବଦା ବରଫାବୁଢ଼ । ଏଠାରେ ଥାଏ ବଙ୍ଗର ଭଳି ପ୍ରତ୍ୟେମାନ ହେଉଥିବା ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ଯେଉଁଠି ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ଉଭୟ ଭାରତ ଓ ଚୀନ୍ ର ଅଧିବାସୀ । ଏହିପାର୍ଦ୍ଦତ୍ୟ ରୂପା କିଛିଟା ସମତଳ । ଅନ୍ତରେ ସମୟ ପରେ ଅନୁଭବ କଲୁ ଥଣ୍ଡା ର ପ୍ରକୋପ । ଦେହ ହାତ ଥରିବାରେ ଲାଗିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକଥଣ୍ଡା କେମିତି ରହିବୁ ସେହି ଚିନ୍ତା ସମସ୍ତଙ୍କର । ଗୀତଗାଇ ସଭିର୍ଖ ଚଳପରଳ ହେବାରେ ଲାଗିପଢ଼ିଲେ ବରଫ ଉପରେ । ୦୧୬ ୦୧୬ ଆଣ୍ଟୁ ଯାଏଁ ଥାଏ ବରଫ । ନିଜକୁ ଗରମ ରଖିବାପାଇଁ କୁଦିବାକୁ ପଢ଼ିଲା । କିଛିସମୟପରେ ଆସିଗଲେ ଚିନୀ ଅଧିକାରୀ ଗଣ ଓ ଯାତ୍ରା ଗାଇଢ଼ । ତାଙ୍କ ସହ ଥା'ନ୍ତି ଚିନୀ ଭାରବାହକ ଯେଉଁ ମାନେ ଆମର ଖଚର ବୋହୁଥିବା ଜିନିଷ ବୋହିନେବେ ଅପେକ୍ଷମାଣ ତ୍ରକ୍ୟାଏଁ ।

charulata's photography

(ଲିପୁଲେଖ ପାସ୍ ଆଡକୁ ବରଫ ଉପରେ ଯାତ୍ରା)

ଅଧିକାରୀ ଗଣ ପ୍ରଥମେ ଆମଠାରୁ ସଂଗ୍ରହ କରିନେଲେ ପାସ୍ପୋର୍ଟ୍ । ଲିପୁପାସ୍ର ରୂତାଠାରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇବା ରାସ୍ତା କିଛି ବାଟା ଯାଏଁ ଥାଏ ଖୁବ୍ ଛାଲୁ । ବରଫଯୋଗୁଁ ଓହ୍ଲାଇବା ହୋଇଯାଇଥାଏ ଆହୁରି କଷ୍ଟକର । ପୁଣି ବନ୍ଦାହେଲା ରସି । ଚିନୀ ଯାତ୍ରା ସହାୟକ ଗଣ ଆମକୁ ଧରି ପେହି ପିଛିଲ ଛାଲୁ ରାସ୍ତାରେ ଓହ୍ଲାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ପ୍ରାୟ ୪୦ ମିଟର୍ ପରେ ରାସ୍ତା ଚାଲିବା ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଗଲା ପଦିଓ ବରଫର ମାତ୍ରା କମି ନ ଥାଏ । ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇବା ପରେ ବି ମୁ ଓ ମୋର ଦୁଇ ତିନି ଜଣ ସହଯାତ୍ରୀ ଯାଉଥାର ଆଗକୁ । ବିପରିତ ଦିଗରୁ ଆସୁଥିବା ଚିନୀ ବସ୍ତ ଓ ଜୀପ୍ ଆମକୁ ଗାତିରେ ବସାଇ ପୁଣି ଫେରାଇ ଆଶିଲେ ଏକ କିଲୋମିଟର୍ ପଛକୁ କାରଣ ଆମେ ବସ୍ତର ଗନ୍ଧବ୍ୟ ସ୍ଥଳ ପାର ହୋଇ ଆଗକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲୁ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଅନ୍ୟମାନେ ପାହାଡ଼ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଯୋଗଦେଲେ ଆମସହ । ଆମେ ସଭିଁ ଦୁଇଟି ବସ୍ତ ଓ ଗୋଟିଏ ଲାଶୁରୋତ୍ତର ଯୋଗେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲୁ ତକ୍କାକୋଟ୍ ଅଭିମୁଖେ ।

(ଲିପୁପାସ୍ ଠାରୁ ତଳକୁ ରସି ସାହାଯ୍ୟରେ ଖୟିବାର ଚିତ୍ର)

ତଳାକୋଣ୍ଡ ସହରଟି ଅବସ୍ଥିତ କୈଳାଶମାନସରୋବର ର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ । ଏହି ସହରଟି ଠାରୁ ରେ ବୁରଙ୍ଗ (ବା ପୁରଙ୍ଗ) ନାମରେ ଅଭିହିତ । ଏହା ଅବସ୍ଥିତ ସମ୍ମୁଦ୍ର ପରିନ ଠାରୁ ୪୭୪୫ ମିଟର (୧୩,୯୦୪ ଫୁଟ) ଉଚ୍ଚରେ । ଚିକଟୀଙ୍କ ଭାଷାରେ ଏହାର ନାମ ସ୍ମୃତି-ରେଣ୍ଟ (ଆକରିକ ଅର୍ଥ - ଘୋଟା ମୁଣ୍ଡ) । କୈଳାଶ ମାନସରୋବର ପାତ୍ରା ପଥରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହୋ ସହର ଆବହମାନ କାଳରୁ ଭାରତ, ନେପାଳ ଓ ଚିନ୍ତା ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟ କାରବାର ଶକାସେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । 'ନମୋନାନି' ଓ 'ଅବି ଗାମିନ' ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀରୁ ପ୍ରବାହିତ କର୍ଣ୍ଣାଳୀ ନଦୀ (ମାପଛୁ ଖମ୍ବର - ପାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା ମଧ୍ୟର ମୁଖରୁ ଝରି ଆସୁଥିବା ନଦୀ) ର ଉପତ୍ୟକାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ସହର କାଳେ କାଳେ କୈଳାଶମାନସରୋବର ପାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ କରିଛି ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ ।

ତଳାକୋଣ୍ଡ ରେ ଭାରତୀୟ ଓ ନେପାଳୀ ବଣିକ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାସ୍ତାହନ ଦେବା ପାଇଁ ତଥା ତିନି ଦେଶମଧରେ ଆଉୟନ୍ତ୍ରିଣ ବାଣିଜ୍ୟ ବିକାଶ ପାଇଁ ତିଆରି ଚାଲିଛି ଏକ ବିପଣୀ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ଏହି ସହରର ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳ ନେପାଳୀ ହାଟ ନାମରେ ଜଣାୟଣା । ତିନୀ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନେ କିନ୍ତୁ ଖୁବ୍ ବରେଇ ଚରେଇ ଦାମ୍ କହିଥା'ନ୍ତି । ଖୁବ୍ ସତର୍କତାର ସହ କିଶାବିକା କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଖାଲି ଜିନିଷ କିଣିବାରେ ନୁହେ, ସବୁଠି ଠକାମି ର ଶିକାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ସାଧୁ ପାବଧାନ ।

ଆମକୁ ପ୍ରଥମେ ନିଆଗଲା ବିଦେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟକୁ । ଆମର ଜିନିଷପତ୍ର ଉପରେ କିଛି ରାସାୟନିକ ବ୍ୟବ୍ୟ ସିଂହନ ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତନଖି କଲେ ରଙ୍ଗନ ରଣ୍ଟି ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା । ଉଠାଗଲା ଆମର ପ୍ରିର ଚିତ୍ର । ତା'ପରେ ଆମେ ଗଲୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଲକୁ । ହୋଟେଲ୍‌ଟି ମୋଟାମୋଟି ଠିକ୍ ଠାକୁ ଥିଲା । ତବଳ୍ ବେଢେତ । ଗିଜର୍ ଥାଏ । ପଶୁ ପଶୁ ପ୍ରଥମେ ଗିଜର୍ ଅନ୍ କରି ଗାଧୋଇବା ଆପ୍ଯୋଜନ । ତାପରେ ଜଳଖିଆ । ଆମ ଯାତ୍ରା ସହାୟକ ତିକି ଓ ଗୁରୁ ଆମକୁ ଅବଗତ କରାଇଲେ ଆଗାମୀ ପାତ୍ରା ବିଷୟେରେ । ଦୁହେଁ ହିନ୍ଦି କହୁଥିଲେ ଓ ବୁଝୁ ଥିଲେ ବି । ଦିବସ ଭୋଜନ ପରେ ଆମେ ଆଣିଥିବା ୮୦୧ ତଳାର୍ ଜମାକଲୁ ଆମ ପାଇନାନ୍ତି କମିଟୀ ର ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀ ଉମା ଶଙ୍କରଙ୍ଗ ୧ରେ । ଯେଉଁମାନେ ପନ୍ଥ/ପୋର୍ଟର

(ଘୋଟା/ଭାରଦ୍ଵାହକ) ନେବାଲୁ ଜନ୍ମୁକ, ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ୧୫୦୦ RMB (ଚିନୀ ମୁଦ୍ରା ଶକାସେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଳାର୍ ଓ ଯେହିମାନେ କିଛି କିଣିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ, ସେମାନେ ଫାଇନାନ୍ସ୍ କମିଟୀ ମାଧ୍ୟମରେ RMB ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଆମେରିକୀୟ ତଳାର୍ ବା ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରା ଦାଖଲ କଲେ । ୮୦୧ ତଳାର୍ ଚାନ୍ ସରକାର ଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ । RMB ପାଇଁ ଫାଇନାନ୍ସ୍ କମିଟୀ ର ସଦସ୍ୟ ବୃଦ୍ଧ ଅପରାହ୍ନ ରେ ବ୍ୟାଙ୍ଗ କୁ ଯାଇ ତଳାର୍ ଅଥବା ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରା ବିନିମୟରେ ଚାନ୍ ମୁଦ୍ରା ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣିଲେ । ଆମେ ବାହାରିଲୁ ବଜାର ବୁଲି । ସୌର ରଣ୍ଧିର ସୁନ୍ଦର ଉପଯୋଗ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲୁ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରେ । ଦୁଇଟି ଐକନେମ୍ବ୍ରୀକ ଅବତଳ ଧାର୍ତ୍ତର ପଦାର୍ଥ ର କେନ୍ଦ୍ର ବିନ୍ଦୁରେ ଜଳ ରଖି ଯୌର ରଣ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ଜଳକୁ କରାଯାଏ ଉତ୍ସପ୍ତ । ଘରର ଗରମ ପାଣିର ଆବଶ୍ୟକତା ମେଘାଇ ଥାଏ ଏହି ଶୁଦ୍ଧ ପନ୍ତ୍ର ଚି । ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥାଏ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ର ।

(ଚାନ୍ଦରେ ସୌର ରଣ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ଚାଲିଛି ବୁଲା)

ଆମେ ତିନିଜଶ (ମୁଁ, ଚଣ୍ଡିଗଢ଼ ର ଶ୍ରୀ ଅଗ୍ରଞ୍ଜାଲ ଓ ହାଇଡ୍ରାବାଦ୍ ର ଶ୍ରୀ ମୋହନ୍ ଭଣ୍ଣାରୀ) ମିଶି ଏଠାରୁ କିଣିଲୁ ଗୋଟିଏ ଚାନ୍ ମୋବାଇଲ୍ ସିମ୍ କାର୍ଡ୍ । ଏହି କାର୍ଡ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ବାହାର ଦେଶକୁ ତାକି ହେଉ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ବାହାରର କଳ୍ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନ ଥାଏ । ଆମେ କରିପାରୁଥିଲୁ ବାହାରକୁ ଏସ୍.୧ମ୍.୧ସ୍. (୧ସ୍.୧ମ୍.୧ସ୍. ପ୍ରତି ୧୦ ଟଙ୍କା) । ତେଣୁ ଯେଉଁଠିକୁ କଥା ହେବାକୁ ଚାହିଁଲୁ, ସେଠିକୁ ପ୍ରଥମେ ଏସ୍.୧ମ୍.୧ସ୍. କରି ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲୁ ତାଙ୍କ କଳ୍ ର । ପଞ୍ଚିକ୍ ଚେଲିଫୋନ୍ ବି ଥାଏ ବଜାରରେ (କଳ୍ ଦର ମିନଟ୍ ପ୍ରତି ୩୦ ଟଙ୍କା) । ସହରର ଗଳି କନିରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବେ ସୁନ୍ଦର ଚେବୁଲ୍ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୋକାନ ସାମାନ୍ୟରେ ଥାଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଚେବୁଲ୍ । ସ୍ଲାନୀୟ ଲୋକମାନେ ବାଜୀ ଲଗାଇ ସୁନ୍ଦର ଖେଳନ୍ତି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆମମାନଙ୍କ ସ୍ଵାଗତାର୍ଥୀ ଆମେ ରହୁଥିବା ହୋଟେଲ୍ ରେ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥାଏ ଏକ ସଭା । ଗୁରୁ ଓ ତିକି ସହିତ ଚାନ୍ ସରକାରଙ୍କ ଚରଣରୁ ଦୁଇ ଜଣ ଅଧିକାରୀ ଆସିଥା'ନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଭାଷଣ କୁ ଗୁରୁ ହିନ୍ଦୀରେ ଅନୁବିତ କରି ବୁଝାଇ ଦେଉଥାନ୍ତି ଆମକୁ । ସେହିପରି, ଆମ

ପଲ୍.୩. ଙ୍କ ଭାଷଣକୁ ଟୀନୀ ଭାଷାରେ ଅନୁବିତ କରିବା କାମ ବେ ସେ ହିଁ କଲେ । ସଭାପରେ ଉଜ୍ଜନ-କୀର୍ତ୍ତନ ଚାଲିଲା । କାଳି ଧୀରେ ରହଣି
।

ଯାତ୍ରାର ଷୋଇଷ ଦିବସ - ୨୭.୦୬.୨୦୧୩

ତକ୍କାକୋଟ୍ ରେ ରହଣି

ବାହାରର ତାପକ୍ରମ ୧୦ ରୁ ୧୪ ଡିଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ । ଦରକାର ପଢ଼ୁ ନ ଥାଏ ବେଶୀ ଗରମ କପତା ର । ଉଣ୍ଡର୍‌ନେଟ୍ କାଫେ କୁ ପାଇ ଆମର ଫେରିବା ଟିକେଗ୍ ସବୁ ରବ କଲୁ (ପ୍ରଥମ ଯୋଜନା ମୁଗ୍ଧାବକ ଆମେ ଦିଲ୍ଲୀ ପହୁଞ୍ଚିବା କଥା ଜୁଲାଇ ୩ ତାରିଖରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତା ଅସମ୍ଭବ । ଫେରିବା ସମୟରେ ଯେ କଣ ହେବ, କିପରି ଆମେ ଫେରିବୁ, ସେ କଥା ଜାଣନ୍ତିନି କେହି । ହାତରେ ଉଚିତ ସମୟ ରଖି ଜୁଲାଇ ୧୫ ତାରିଖରେ କରିନେଲୁ ଦିଲ୍ଲୀ ରୁ ଫେରିବା ଟିକେଗ୍ । ହୋଟେଲ୍ ର ଖାଇବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭଲ ନ ଥାଏ । ସେଥିପ୍ରତି କାହାରି ଭୃଷେପ ନ ଥାଏ କାହାରି । ଆମେ ତ ଧୀରେ ପର୍ଯ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ହିସାବରେ ଖାଇବା-ବୁଲିବା ପାଇଁ ଆସିନ୍ତି ! କେଳାଶ ଦର୍ଶନ ର ଜଛା ଆଗରେ ଏସବୁ ନଗନ୍ୟ, ତୁଳ୍ଳ ।

କାଠମାଣୁ ଦେଇ ଭରତରୁ ଆସିଥିବା କିଛି ଯାତ୍ରୀ ଆମରି ହୋଟେଲ୍ରେ ରହିଥାନ୍ତି; ଆସିଥା'ନ୍ତି ରାଜପ୍ରାନ୍ତ ର ଜୟପୁର ରୁ । ସେମାନେ ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଭରତାଜାହାଜ ଯୋଗେ କାଠମାଣୁ ଓ ସେଠାରୁ ପୁଣି ଭରତାଜାହାଜ ଯୋଗେ ତିଙ୍କତ ପହୁଞ୍ଚି ଥା'ନ୍ତି ୪ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ । ମାନସରୋବର ଦର୍ଶନ କରି ଫେରି ଥା'ନ୍ତି ସେମାନେ । ତାଙ୍କ ଯାତ୍ରା ସଞ୍ଚାଲକ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ କେଳାଶ ପରିକ୍ରମା ପାଇ ନେଲେ ନାହିଁ । କୁଆଡ଼େ କହିଲେ : କେଳାଶ ପରିକ୍ରମା ପଥରେ ବହୁତ ବରଫ । ଯାତ୍ରା ଅସମ୍ଭବ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟ ହେଲା : ଯେହେତୁ ଏ ମାନେ ସିଧା ଆସି ପହୁଞ୍ଚି ଗଲେ ଏତେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାନରେ, ଏମାନେ ପରିବେଶ ସହ ଖାପଖୁଆଇ ପାରୁ ନ ଥିଲେ । କେତେକ ଯାତ୍ରୀ ଅମ୍ଲଯାନ ନେଇଥିଲେ । ଧୀରେ ତ ଅମ୍ଲଯାନ ର ଉପଲବ୍ଧି ୬୦ ରୁ ୭୦ % । କେଳାଶ ପର୍ଯ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ୦୧ରେ ଏହା ୩୦ ରୁ ୪୦ % କୁ ଖସି ଯିବ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ କେଳାଶ ପରିକ୍ରମା କରିବା "ନା" ସଙ୍ଗେ ସମାନ । କିନ୍ତୁ ପେଉଁମାନେ ଏପରି ଘରୋଇ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଆସିଥା'ନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନା ଅଛି ସିଲେକ୍ସନ ନା ବୟସର ପାଦଦୀ ।

ଯାତ୍ରାର ସପ୍ତଦିଶ ଦିବସ - ୨୮.୦୬.୨୦୧୩

ତକ୍କାକୋଟ୍(୪୧୧୨ମି) ଠାରୁ ଧାର୍ଚେନ(୪୧୮୨ମି)

ଜଳଖିଆ ପରେ ଦୁଇଟି ବସ୍ତ ରେ ବସି ବାହାରିପତିଲୁ ଧାର୍ଚେନ ଅଭିମୁଖେ । ରାସ୍ତା ଚୌତା । ଦୁଇ ଲେନ୍ ବିଶିଷ୍ଟ । ପାନବାହନ ଚଳାଚଳା କୁବ୍ କମ୍ । ରାସ୍ତାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଲ ହ୍ରଦ ୦୧ରେ ଅବକିଲା ଗାତି । ଖୁବ୍ ଥଣ୍ଡା ଥାଏ । ଏହି ସୁନ୍ଦର ହ୍ରଦ ଟି ରାଷ୍ଟ୍ରପ ତଳ ନାମରେ କୁଖ୍ୟାତ । ସମୁଦ୍ର ପରିଷନ ୦୧ରୁ ୪୪୭୪ ମି. ଉଚ୍ଚତା ରେ ଅବସ୍ଥିତ ଓ ୨୪୦ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଅଞ୍ଚଳରେ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ଏହି ହ୍ରଦ ଅବସ୍ଥିତ ମାନସରୋବର ର ପଣ୍ଡିମ ଦିଗରେ । ଏହାର ଉତ୍ତର-ପଞ୍ଚମ କୋଣରୁ ସତ୍ରେଜ ନଦୀ ଉପନ୍ନ ହୋଇ ବହିପାଇଛି ପାକିଷ୍ତାନ କୁ । ମାନସରୋବର ର ଆକୃତି ଜନ୍ମ ଭଲ ଗୋଲ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ ରାଷ୍ଟ୍ରପ ତଳର ଆକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ତଥା ଚର୍ବୁରୀର ଜନ୍ମ ପରି । ସେଇଥିଯୋଗୁ ମାନସରୋବର ଆଲୋକ (ସୂର୍ଯ୍ୟ) ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରପ ତଳ ଅନ୍ଧକାର (ଚନ୍ଦ୍ର) ସହ ସଂଶୀଳିଷ୍ଟ । ରାବଣ କୃତ ଏହି ହ୍ରଦର ଜଳ ଉଷ୍ଣତା ଲବଣ୍ୟକୁ କିନ୍ତୁ ଅନତିଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଦେବତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃତ ମାନସରୋବର ର ଜଳ ମଧ୍ୟର ଓ ସୁଦ୍ଧାଦ୍ୱା । ନା ହିନ୍ଦୁ ନା ବୌଦ୍ଧ କେହି ବି ପୂଜା କରନ୍ତି ଏହି ହ୍ରଦରେ ।

ଅନନ୍ତ ଶକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତାର୍ଥେ ରାବଣ କେଳାଶପତି ଶିବଙ୍କ ଆରାଧନା ଶକାସେ ଏହି ହ୍ରଦ ରଚନା କରିଥିବା କଥିତ ଅଛି । ଏହି ହ୍ରଦ ସୃଷ୍ଟି ପରେ ରାବଣ କୁନ୍ତେ ପାଧନାରେ ଲିପୁରହି ପ୍ରତିଦିନ ନିଜର ଏକ କଟାମୁଣ୍ଡ ସହିତ ଆରାଧନା କରୁଥିଲା ଶିବଙ୍କ । ପରିଶେଷରେ ମହାଦେବ ପ୍ରକଟ ହୋଇ ରାବଣକୁ

କରିଥିଲେ ତା'ର ଉପସିତ ବର ପ୍ରଦାନ ।

ଏହି ହୃଦରେ ଫୁଟେନି କମଳ, ଖେଳକ୍ରିନି ମୀନ, ଆସନ୍ତିନି ଏଠାକୁ ବିହଙ୍ଗମ ଗଣ । ଏପରିକି ଏଠାକାର ଜଳ ଆପାତତେ ଛୁଇ ଓ ଅଚଞ୍ଚଳ । କିନ୍ତୁ ଏ ସବୁ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋତର ହୋଇଥାଏ ମାନସରୋବର ରେ । ଏ ସବୁ ଅପବାଦ ସତ୍ରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ମୋହନୀୟ । ରାଜା ରାବଣ ର ଅସୀମ ଟୋର୍ଯ୍ୟ, ସାହସ ଓ ଶକ୍ତି ନିଷ୍ଠିତ ରୂପେ ପ୍ରଣାଧାନ ଯୋଗ୍ୟ ।

ବୌଗୋଳିକ ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ ଦେଖିଲେ ଏକଦା ଏହି ହୃଦ ସଂଲଗ୍ନ ଥିଲା ମାନ ସରୋବର ସହ । ଏକ କ୍ଷାଣ ଭୁଭାଗ ଏ ଦୁଇ ହୃଦ କୁ ବିକ୍ଷିନ୍ତି କରେ । ଭୂଚଳନ ଫଳରେ ଏମାନେ ବିକ୍ଷିନ୍ତି ହୋଇଗଲେ, ତଥାପି ଏକ ଶୁଦ୍ଧ ଜନଧାରା ଏମାନଙ୍କୁ ସଂଯୋଗ କରୁଛି ଏବେ ବି । ଏହି ହୃଦ ବନ୍ଧରେ ଧାରଣ କରିଛି ଜନବସତି ହୀନ ଚାରିଗୋଡ଼ି ଦୁୟି : ଗୋପ୍ସେର୍ମା (ବା ତୋସ୍), ତୋଳା, ଲାଗାତୋ (ବ ନାଦ୍ଧାଦୋ) ଓ ଦୋଶର୍ବା । ଏହି ଦୁୟି କୁ ପ୍ଲାନୀୟ ଲୋକ ମାନେ ବ୍ୟବହାର କରିଥା'ନ୍ତି ଶାତକାଳୀନ ଗୋଗାରଣ କ୍ଷେତ୍ର ରୂପେ ।

ଗୁରୁଲା ମାନ୍ଦାତା ପର୍ବତ (ପାହା କୈଳାଶ ପର୍ବତ ଠାରୁ ଏକ କିଲୋମିଟର ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ), କୈଳାଶ ପର୍ବତ, ରାଷ୍ଟ୍ର ଜଳ (ଓ ମାନସରୋବର ଚାରିଦିଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ପରମ୍ପରା ର ନିକଟବର୍ତ୍ତ ଚାରିଗୋଡ଼ି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ ମୁଳ । ଏ ସବୁକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ଲାନରୁ ଦର୍ଶନ କରିଛୁଏ । ବାଦଳ ଯୋଗୁ ପର୍ବତ ଦ୍ୱୟ ଦର୍ଶନ ସାମାର ବାହାରେ ।

ଧାର୍ଵନେନ୍ ରେ ଦ୍ୱିପହର ଗୋଟାଏ ବେଳକୁ ପହଞ୍ଚିଲୁ ଆମେ । ତୋଜନାନ୍ତେ ଅଷ୍ଟପଦ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ବାହାରି ପଢ଼ିଲୁ । ଆମ ତୀନୀ ଯାତ୍ରା ଅଧିକାରୀ, ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ କହିଲେ ଯେ ଅଷ୍ଟପଦ ଓ ଚରଣ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ଏହି ବର୍ଷ ଅନୁମତି ଦେଇ ନାହନ୍ତି ତୀନ୍ ସରକାର । କାରଣ ଏହି ପଥ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିପଦ ସଙ୍କୁଳ । ତାଥାପି ଆମେ କହିପଣ୍ଡ ଯାତ୍ରୀ ଅଷ୍ଟପଦ ଯିବାପାଇଁ ଠିକ୍କଲୁ । ଅଷ୍ଟପଦ ର ଅବସ୍ଥିତି ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ପଞ୍ଚନ ଠାରୁ ୪୫୦୦ ମିଟର ଉପରେ । ଜେନ ମାନଙ୍କ ପ୍ରଥମ ତୀର୍ଥଙ୍କର ଶ୍ରୀ ରକ୍ଷତଦେବ ରଗବାନ ଏହିଠାରେ ନିର୍ବାଣ ପ୍ରାୟ କରିଥିଲେ । ଏହା କୈଳାଶ ପର୍ବତ ର ଦକ୍ଷିଣ ମୁଖ । କଥିତ ଅଛି ତୀର୍ଥଙ୍କର ଶ୍ରୀ ରକ୍ଷତଦେବ ରଗବାନ ଏହି ଠାରେ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ କୈଳାଶ ପର୍ବତ ଦିଗରେ ସାତ ପାଦ ଆଗେଇବାପରେ ଅଷ୍ଟମ ପଦଶେଷ ରେ ଅନ୍ତଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ (ନିର୍ବାଣ ପ୍ରାୟ କଲେ) ।

ଅଷ୍ଟପଦ ଯିବା ରାସ୍ତାରେ ଗଲାବେଳେ ରାସ୍ତାରେ ଆସେ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧ ମନ୍ଦିର । ଭକ୍ତ ଗଣ ଏହି ମନ୍ଦିର କୁ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରୁଥା'ନ୍ତି ଭୂମିରେ ସାନ୍ଧାଙ୍ଗ ପ୍ରଣାମ କରି । ସେମାନଙ୍କ ଏହି ନିଷ୍ଠା ଓ ଭକ୍ତି ଅଭିଭୂତ କଲା ଆମକୁ । କାନ୍ତିକ ତଥା ମାନସିକ ବ୍ୟଥା କୁ ହେୟ ଝାନ କରି, ସମସ୍ତ ବାଧା-ବିଘ୍ନ କୁ ଫୁଲାର ରେ ଉତ୍ତାଇ ଦେଇ, 'ଚର୍ରେବେତି, ଚର୍ରେବେତି' ନିୟମାନୁସାରେ ଏହି ଭକ୍ତ ଗଣ ଦୁର୍ଗମ ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅସ୍ତିତ୍ବରେ ଅନ୍ତିର୍ମାଣ କରିଥାଏ ଶାତ, ବରଫ ବର୍ଷା ତଥା ରୌତ୍ର ତାପ କୁ ତୁଳ୍ପ ମନେକରି ଅଦମ୍ୟ ସାହାର ର ସହ ସହ ଅନ୍ତି ଶକ୍ତି ର ଉତ୍ସ ସେହି ପରମାତ୍ମା ଙ୍କ ସାନ୍ତୁଦିତ ଶକାସେ ନିରକ୍ତର ଅଗ୍ରପର ହେଉଥା'ନ୍ତି । ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲୁ କିନ୍ତୁ ଭକ୍ତ କୈଳାଶ ପର୍ବତ କୁ ସାନ୍ଧାଙ୍ଗ ପ୍ରଣିପାତ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିକ୍ରମା କରିଥା'ନ୍ତି !

(ବୌଦ୍ଧ ମନ୍ଦିର ଓ ପରିକ୍ରମା – ଧାର୍ଢନ୍)

ଧାର୍ଢନ୍ତାରୁ ଅଷ୍ଟପଦ ର ଦୂରତା ୫ କି.ମି. । ପ୍ରଥମେ କିଛି ବାଟ ତୀଖ ଉଠାଣି । ଅଧା କିଲୋମିଟର ପରେ ଫେରିଆସିଲେ ଅଧିକାଂଶ ଯାତ୍ରୀ । ଆମେ ସାତ ଜଣ ଯାତ୍ରୀ ନିଷ୍ଠାରୁ ନେଲୁ ଆଗକୁ ଯିବାକୁ । ଶ୍ରୀ ମାଟା ଥା'ନ୍ତି ଆମ ସହ ଯେ ପୂର୍ବରୁ ଥର ମାନସରୋବର ଯାତ୍ରାରେ । ସେ ପୂରୁ ଆମ୍ବଦିଶ୍ଵାସ ସହ କହିଲେ ଯେ ସେ ଯାତ୍ରାପଥ ସହ ପରିଚିତ । ତାଙ୍କ ଭରଶାରେ ଆମେ ସତିଏ ଆଗେଇ ଚାଲିଲୁ । ରାସ୍ତାରେ ନ ଥାଏ ଲୋକଙ୍କ ପାତାଘାଡ଼; ତେଣୁ କାହାରିଠୁ ସାହାପ୍ୟ ଆଶା କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଧାର୍ଢନ୍ ଠାରୁ ଆୟୋଜନିକ କି.ମି. ଆସି ଗଲୁ । ଆଗକୁ ଆଉ ରାସ୍ତା ନାହିଁ । ଅଷ୍ଟପଦ କେଉଁଠି ? ଶ୍ରୀ ମାଟା ବି ହତଭୟ । ସେ ମାନିଲେ ନାହିଁ ସେ ଭୁଲ ରାସ୍ତାରେ ଆସିଗଲେ । ଦୂରରେ ଏକ ଗୁମ୍ବା ଓ କିଛି ଜନବସତି ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ମୁଁ କହିଲି ଯେ ଯଦି ଆମ ରାସ୍ତା ଠିକ୍ ଅଛି, ତେବେ ସେହି ଜନ ବସନ୍ତ ପାଖକୁ ପାଇ ଦେଖିବାରେ କ୍ଷତି ଜଣ ? କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ମାଟା ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ (ସେ ଜାନି ସାରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଭୁଲ ରାସ୍ତାରେ ଆସି ଯାଇଛନ୍ତି) । ମୋ ସହ ଆଉ ଦୂର ଜଣ ସାଥୀ ଆଗକୁ ଯିବାକୁ ରାଜି ହେଲେ । ସେହି ପ୍ଲଟରେ ବି ଶ୍ରୀ ମାଟା ଆମକୁ କହିଲେ ନାହିଁ ଯେ ସେ ଭୁଲ ରାସ୍ତାରେ ଆସି ଯାଇଛନ୍ତି । ଅମେ ତିନି ଜଣ ଆଗକୁ ଗଲୁ । ଅନ୍ୟ ଚାରି ଜଣଙ୍କ ସହ ଶ୍ରୀ ମାଟା ଫେରିଗଲେ । ଆମେ ଆଗକୁ ଗଲୁ । ରାସ୍ତା କଠିନ ରୁ କଠିନ ଉଚ୍ଚରେ ହେଉଥାଏ । ଶ୍ରୀ ସତିନ୍ ପରିଶୋଶରେ ଚାଲି ନ ପାରି ବସି ପଢ଼ିଲେ । ଶଶି ଓ ମୁଁ ଆଗକୁ ଗଲୁ । ଗୁମ୍ବା ଉପରକୁ ଚଇଲା ବେଳକୁ ଆମ ଦେହରେ ଆଉ ବଳ ନ ଥାଏ । ଗୁମ୍ବାରେ ଥା'ନ୍ତି ଜଣେ ବୌଦ୍ଧ ସନ୍ୟାସୀ । ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ପିଇବା ପାଣି ମାଗିଲୁ । ସେ ଗରମ ପାଣି ଦେଲେ ଯାହା ଆଣିଦେଲା ଖୁବ ଆସୁଥିଲା । ସେ ଆମକୁ କୈଳାଶ ପର୍ବତର ଅବସ୍ଥିତି ଫଳେ ସହ ଦେଖାଇଲେ । ହିନ୍ଦି କିମ୍ବା ଛାଇ ବୁଝୁ ନ ଥିଲେ ବି ଆମେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲୁ ଠାରରେ । ଜାଣିଲୁ ଯେ ଆମେ ଗୋଟିଏ ବୌଦ୍ଧ ବିହାର ରେ ଆସି ପହୁଞ୍ଚି ଯାଇଛୁ । କିଛି ସମୟ ପରେ ସତିନ୍ ଆସି ଯୋଗଦେଲେ ଆମ ସହ । ଏତେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ଲାନରେ ଏକ ବୌଦ୍ଧ ପାଠଶାଳା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସହ ପ୍ରୀତ ହେଲୁ । ସେଠାରୁ କିଛି ଉପହାର କିଣି ଶାସ୍ତ୍ର ଫେରି ଆସିବା ସମୁଚ୍ଚତ ମନେକଲୁ । ଫେରିବା ବାଟରେ ଦର୍ଶନ ହେଲା କୈଳାଶ ପର୍ବତର । ଅନେକ ଦୂରରୁ କୈଳାଶ ପର୍ବତ ଦେଖି ଆମେ ଆମହରା ହୋଇ ତଳେ ଗଢି ପଢ଼ିଲୁ ।

(କେଳାଶ ପର୍ଦତ - ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନ - ଧାର୍ଚେନ୍ ଠାରୁ)

ହୋଟେଲରେ ପହୁଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା । ହୋଟେଲ ରେ ପାଣି ଅଭାବ । ଗୋଟିଏ ବଡ ବାଲଟି ରେ ପାଣି ଥୁଆ ପାଇଥାଏ ରୁମ୍ ଆଗରେ । ତିନୋଟି ରୁମ୍ ପାଇଁ ଘୋଟିଏ ବାଲଟି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଠରୀରେ ତିନି ଗଣ ଯାତ୍ରୀ । ବିଜୁଳୀ ର କଟକଣା ଥାଏ । କୁନ୍ତି ଯୋଗୁ ଶୀଘ୍ର ଖାଇ ଶୋଇ ପଢ଼ିଲୁ । କାଲି ଆରମ୍ଭ ହେବ କେଳାଶ ପରିବ୍ରମା ।

ଯାତ୍ରାର ଅଷ୍ଟାଦଶ ଦିବସ - ୨୫.୦୬.୨୦୧୩

ଧାର୍ଚେନ୍ (୪୧୮୭ମି.) ଠାରୁ ଦେରାପୁକ୍ (୪୯୦ମି)

୪୦ାରେ କେଳାଶ ପର୍ଦତ ବିଷୟରେ କିଛି କହିବା ସମୁଚ୍ଚିତ ମନେ କରୁଛି । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ଏହି ସୁରମ୍ୟ ପର୍ଦତ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚର୍ଯ୍ୟକୁଳୀ । କିନ୍ତୁ ଏହା ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ ଓ ବନ୍ ଧର୍ମାବଳମ୍ବୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସମପରିମାଣରେ ମହାନ୍ ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ପରିଗଣିତ । ତିଜତୀୟ ଭାଷାରେ କେଳାଶ ର ଅର୍ଥ ସ୍ଵଚ୍ଛିକ (ବୋଧହୁଏ ଏହି ଅର୍ଥ ସଂସ୍କୃତ ରୁ ହିଁ ଆନ୍ତରିକ) । ତିଜତ (ଚୀନ) ରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ପର୍ଦତର ଉଚ୍ଚତା ୬୬୩୮ ମି (୧୧,୭୭୮ ଫୁଟ) । ଅବସ୍ଥିତ : ୩୧°୪'୦" ଉତ୍ତର ଦ୍ରାଘିମା ଓ ୮୧°୧୮'୪୫" ପୂର୍ବ ଅକ୍ଷାଂଶ । ଆଜିଯାଏଁ ଏହି ପର୍ଦତ ଶ୍ରେଣୀ ଅଗମ୍ୟ ହୋଇ ରହିଛି । ୧୯୮୦ ମସିହାରେ ରିନହୋର୍ତ୍ତ ମେଣ୍ଡେର ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଚାନ୍ ସରକାର ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏହି ପର୍ଦତାରୋହଣ ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ପରିଶେଷରେ ମନା କରିଦେଲେ । ତାଙ୍କ ଉକ୍ତ ଥିଲା : "If we conquer this mountain, then we conquer something in people's souls ... I would suggest they go and climb something a little harder. Kailash is not so high and not so hard." । ପୁନରାୟ ୨୦୦୧ ମସିହାରେ ଚାନ୍ ସରକାର ଯେଷେୟ ମାର୍ଟିନେଜ୍ ଙ୍କ

ଅଧିକ୍ୟତାରେ ପରିଚାଳିତ ସ୍ମେନ୍ ର ଏକ ଦଳକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏହି ପର୍ବତାରୋହଣ ପାଇଁ; କିନ୍ତୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିରୋଧ ହେତୁ ତୀରୀ ସରକାର ପୁନଃ ଏହି ପର୍ବତାରୋହଣ କୁ ବ୍ୟାଜ୍ୟାପ୍ତ କରିବାକୁ ବାଧ ହେଲେ ।

କୌଳାଶ ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀ ହିମାଳୟ ପର୍ବତଶ୍ରେଣୀର ଅଂଶ ବିଶେଷ । କୌଳାଶ ପର୍ବତ ଏହାର ଏକ ଶୃଙ୍ଗ । ଏସିଯାର ଜିହ୍ଵା ଦୀର୍ଘତମ ନଦୀ ର ଏହା ଜନକ । ସିନ୍ଧୁ, ସତ୍ରଳେଜ, ବ୍ରହ୍ମପୁର୍ବ ଓ କର୍ଣ୍ଣାଳୀ ନଦୀ (କର୍ଣ୍ଣାଳୀ ଗଣ୍ଡା ନଦୀ ରେ ଆପତି) ଏହିଠାରୁ ଉପରେ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପର୍ବତଶ୍ରେଣୀର ତିକଟୀୟ ନାମ ହେଲା ଗଙ୍ଗା-ରିନ୍-ପୋ-ରେ । ତିକଟୀୟ ଭାଷାରେ ଗଙ୍ଗା (ବା କଙ୍ଗ) ର ଅର୍ଥ ହେଲା "ଦୁର୍ମୂଳ୍ୟ ବରଫ ର ଶୃଙ୍ଗ ବା ମଣି" । ବନ୍ ଧର୍ମାବଳମ୍ବୀ ମାନେ କୌଳାଶ କୁ "ଜଳର ପୁଷ୍ଟି", "ସାମୁଦ୍ରିକ ଶୃଙ୍ଗ" ତଥା "ନ'ଚି ପୁଣିକ ଶୃଙ୍ଗ ର ସମାହାର" ଭଲ ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୋତକ ନାମରେ ଅଭିହିତ କରିଥାଏ । ସେମାନେ ଏହି ପର୍ବତ କୁ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଦେବୀ "ସିପୋମେଁ" ଙ୍କ ବାସପୁରୀ ରୂପେ ମାନନ୍ତି । ଜୈନ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ପର୍ବତ ଅତି ଆପଣାର - କାରଣ ଏହିଠାରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଚାର୍ଥଙ୍କର ଶ୍ରୀ ରଘୁଦେବ ନିର୍ବାଣ ପ୍ରାପ୍ତି କରିଥିଲେ । ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମାବଳମ୍ବୀ ଗଣ କୌଳାଶ ପର୍ବତ କୁ ପୃଥିବୀ ର ନାରୀ ରୂପେ ମାନିଥା'ନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମତରେ ଏହି ପର୍ବତ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କ ଆରାଧ ଦେବାଧିଦେବ ମହାଦେବ, ଦେବୀ ପାର୍ବତୀ, ଶ୍ରୀ ଗଣେଶ, କର୍ତ୍ତିକେୟ ଓ ସମସ୍ତ ଶିବ ଗଣ ଙ୍କ ଆବାସ ସ୍ଥଳ ଏହି କୌଳାଶ । ଏହା "ଓଁ" କାର ର ପ୍ରତୀକ । ଏହା ସର୍ବ ସୃଷ୍ଟି ର ମୂଳ । କୌଳାଶ ପର୍ବତ ର ତାରି ମୁଖ ସ୍ଫୁଟିକ, ମଣି, ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଓ ବୈଦୁର୍ଯ୍ୟ ର । କମଳ ପୁଷ୍ପାକୃତି ର ଛା'ଚ ପର୍ବତ ମଧ୍ୟରେ ଝିଲ୍ଲିତ ଏହି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ ପର୍ବତ ହିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କ ଆସ୍ତା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ର ଉପରେ ।

ପରିଜ୍ଞାମା ଶକାସେ ପାଦରେ ବାଲିବା ଅନିବାର୍ୟ । ଯାତ୍ରୀମାନେ ଘୋଡା ନେଇପାରନ୍ତି । ଭାରବାହକ ବି ଅଛନ୍ତି । ଏସବୁ ପାଇଁ ତଙ୍କାକୋଟ୍ ରେ ଅଗ୍ରିମ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ମୁ କିଛି ବି ନେଇ ନ ଥିଲି ।

ଜଳଯୋଗ ପରେ ଯାତ୍ରାରମ୍ଭ । ଯାତ୍ରାପଥ ୧୯ କି.ମି. । ପ୍ରଥମ ୩ କି.ମି. ବସ୍ତ ରେ । ତା'ପରେ ପାଦ ଚଲାରାସ୍ତା ଆରମ୍ଭ । ବସ୍ତ ରହଣି ସ୍ଥାନରେ ଘୋଡା ଓ ଭାରବାହକ ମାନେ ଅପେକ୍ଷମାଣ ଥା'ନ୍ତି । ଯେ ଯାହାର ଘୋଡା ଓ ଭାରବାହକ ନେଇ ଆଗେଇ ଗଲେ ପାତ୍ର ପଥରେ । ଯାତ୍ରାରମ୍ଭ ହୁଏ ପମଦ୍ଵାର ଦେଇ । ଯାତ୍ରୀମାନେ ଏହି ପମଦ୍ଵାରର ପରିଜ୍ଞାମା କରନ୍ତି । ତା'ପରେ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି ଯାତ୍ରା । କଥିତ ଅଛି, ଏପରି କଲେ ମୁକ୍ତି ମିଳେ ଯମକଷ୍ଟରୁ । ଏ ଯାତ୍ରାପଥ ଅତ୍ୟନ୍ତ ରମଣୀୟ । ଉଭୟ ପରେ ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ରୋତସ୍ଥିନୀ । ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପର୍ବତ ଗାତ୍ରରୁ ବିନିର୍ଗତ ସୁଦ୍ଧାଦୁ ଅମୃତାନୀତା ନିର୍ଭର । ପାର୍ବତ୍ୟ ପଥ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ହୋଇପାରେ ! କିଛିବାଟ ପରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲୁ କୌଳାଶ ପର୍ବତର ଅପୂର୍ବ ଛାନ୍ତା । ବିଗଳିତ ହୋଇଗଲା ସମସ୍ତ ଚିନ୍ତା, ଆଶା, ଆକାଞ୍ଚଳ୍ୟ, ଗର୍ବ, ଅହଂକାର । ମନ ଆଜି ବନ୍ଦନ ମୁକ୍ତ । ହୃଦୟ ଅନାହତ ନାଦରେ ନିନାଦିତ । ହସ୍ତ-ପଦ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରମଣ ଲାଗି ଚଳ ଚଞ୍ଚଳ । ଚକ୍ଷୁଦୟ ବିଷ୍ଣୁରିତ । ଶରୀର ଅଶରୀର ହୋଇ ମୁକ୍ତାକାଶରେ ଉତ୍ସୁକେ ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ମୁ ଯେତେବେଳେ ଏକଥା ଲେଖୁଛି, ମୋ ଶରୀର ରୋମାଞ୍ଚିତ ହୋଇଦୁଇଛି । ଛାନ୍ତା ହେଉଛି ସେହି ପରିଜ୍ଞାମା ପୁନରାୟ କରି ସୁଧାରି ନେବି ଭୁଲିଯାଇଥିବା କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ । ଆହ, ମୁ ନିଷ୍ଠାୟ ପୁଣି ଯିବି ସେହି ଅନବଦ୍ୟ ଯାତ୍ରା ରେ । ହେ ପ୍ରଭୁ ! ଆଶାର୍ବାଦ କର ମୋତେ । ତୁମେ ମୋ ଆମ୍ତା । ଦେବୀ ପାର୍ବତୀ ମୋ ମନ । ତୁମ ସହଚର ମୋ ପ୍ରାଣ । ମୋ ଶରୀର ତୁମ ଗୁହ୍ୟ । ଏ ବିଷ୍ଣୁ ଉପରୋଗ ହିଁ ତୁମର ପୂଜା । ନିଦ୍ରା ସମାପ୍ତି ପ୍ରିୟି । ମୋ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦକ୍ଷେପ ତୁମ ପ୍ରଦର୍ଶିତ । ମୋର ସମସ୍ତ ବାକ୍ୟ ତୁମର ପ୍ରୋତ୍ତର । ମୁ ଯାହା ଯାହା କର୍ମ କରେ ସବୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଉ ତୁମ ଆରାଧାନା ପାଇଁ । କର, ଚରଣ, ବାକ୍, ଶରୀର, କର୍ମ, ଶ୍ରବଣ, ନୟନ, ମନ ଦେଇ ଜ୍ଞାତ୍ୟାର ବା ଅଜ୍ଞାତ୍ୟାର ରେ ଯାହା ଯାହା ଅପରାଧ କରିଛି ସବୁ କ୍ଷମା କରିଦିଅ ପ୍ରଭୁ । ପୁଣି ନିଷ୍ଠାପ, ନିର୍ମଳ, ନିରହଂକାର, ନିର୍ଗୁଣ ଶିଶୁ ଚିତ୍ତ କରିଦିଅ ମୋତେ । ଜୀବରିତ ହେଉ ଜୀବନକୁ ପୁଣି ଜିଇଁବାର ଜୁଗୁଧ୍ୟା ।

ମଧ୍ୟ ସୁଦା ପହୁଞ୍ଚି ଗଲୁ ତେରାପୁକ୍ କ୍ୟାମ୍ ରେ । ତେରାପୁକ୍ ର ଆକ୍ଷରିକ ଅର୍ଥ ହେଲା "ମାଇ ପ୍ଲାକ୍ ର ଶିଙ୍ଗ ର ଗୁମ୍ଫା" । କୌଳାଶ ଦର୍ଶନରିଲାଶଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମା ସ୍ଥାନ ହେଉଛି ଏହି ସ୍ଥାନ । ଏଠାରୁ ଚରଣ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ର ଦୂରତା ମାତ୍ର ୧.୮ କି.ମି. । ଚରଣ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି କୌଳାଶ ପର୍ବତ ର ନିମ୍ନ ଭାଗ । ଏହିଠାରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲାସିଏର । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପରେ ଦଳ ପାତ୍ରୀ ବାହାରିଲେ ଚରଣ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ । ପୂଜାପାଠ ସାରି ଫେରିଲା ବେଳକୁ ସଂଧା ।

(କୌଳାଶ ପର୍ବତ ଚରଣ ସ୍ତର୍ଷ – ତେରାପୁକ୍)

ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଠରୀରେ ୪ ରୁ ୨ ଜଣ ଙ୍କ ରହିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଏ । ଗାଧୁଆ ଘର ନାହିଁ । କିଛି ଦୂରରେ ପାଇଖାନା – ଅବସ୍ଥା କହିଲେ ନ ସରେ । ଗାତରିଏ କରି ତା ଉପରେ କଣା ଥିବା ପ୍ଲେଟ୍ ଟିଏ ଥୁଆ ହୋଇଥାଏ । ବୋଧହୁଏ ତିଆରି ହେଲା ଦିନ ଠାରୁ ସଫା ହୋଇନି । ଭିତର-ବାହାର ସବୁଠି ଅସନା । ପ୍ରାୟ ୪ଟି ପ୍ଲେଟ୍ ପଢିଥାଏ । ନାହିଁ ଅଲଗା କାନ୍ତ । ଗୋଟିଏ ପ୍ଲେଟ୍ ରୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ଲେଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ୨ ଫୁଟ ର କାନ୍ତ । ପାଣି ର ଘୋର ଅଭାବ । ବୋତଳ ରେ ପାଣି ଧରି ଯିବାକୁ ହୁଏ । ଏ ସବୁ ସବ୍ରେ ଆମର ଉତ୍ସାହ ଶାର୍ଷ ରେ ଥାଏ । ତାପକ୍ରମ ଶୂନ୍ୟ ପାଖା ପାଖି । ବିଜୁଳୀ ସାମିତ ସମୟ ପାଇଁ ଦିଆଯାଏ । ସର୍ବୋପରି ପରଦିନ ଟି କଠିନତମ ଯାତ୍ରା ଦିବସ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ । ଏଣୁ ଶାସ୍ତ୍ର ନିତ୍ରା ଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପରଦିନ ଭୋର ୪୩ ସୁନ୍ଦର ଯାତ୍ରାରମ୍ଭ ।

ଯାତ୍ରାର ଉନବିଂଶ ଦିବସ – ୩୦.୦୬.୨୦୧୩

ତେରାପୁକ୍ (୪୯୦ମି) ଠାରୁ ଜଙ୍ଗ-ଜେର୍ବୁ (୫୨୭୦ମି) – ୧୯ କି.ମି.

ସକାଳୁ ପେଟ ସଫା କରିବା ଏକ ସମସ୍ୟା । ଭୋର ୪୩ ରୁ ଉଠି କୌଣସି ମତେ ସେ କାମ ଶେଷ କଲୁ । ଅନ୍ଧାର ଥାଏ ଆମେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲା ବେଳକୁ । ଘୋଡା ରେ ଆସୁଥିବା ଯାତ୍ରୀ ବାହାରିଲେ କିଛି ସମୟ ପରେ । ଆଗେଇ ଗଲୁ ପାଦଚଲା ଯାତ୍ରୀ ଗଣ । ବରଫ ଥାଏ । ଭାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ – ହିମପାତ ହେଉ ନ ଥାଏ । ଆକାଶ କିନ୍ତୁ କୁହୁତିଆ । ଭିଜିବିଲିଟି ୪୦୦ ମି. ହେବ । ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପଛକୁ ଗାହିଁ ଦେଖୁଥିଲୁ କାଳେ କୌଳାଶ ପର୍ବତର ମନୋରମ ଶୋଭା ଆର ଥରେ ଦେଖିପାରିବୁ । ପର୍ବତର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ପହୁଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ଥରେ ସେ ସୁଯୋଗ ଆସିଲା । ବାସ୍ । ଥରେ ମାତ୍ର । କାଳ କ୍ରମେ ଘୋଟକ ଗଣ ଚାଲିଗଲେ ଆମକୁ ପଛରେ ପକାଇ । ପର୍ବତ ବରଫରେ ଆହୁଦିତ । ପିଛିଲ ପଥ । ଅମ୍ଲଜାନ ର ଉପଲବ୍ଧି ଏଠି କାଳେ ୩୦% । ଚୀନୀ ଯାତ୍ରୀ ପରିଚାଳକ ଗଣ ପଦଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଥା'ନ୍ତି । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ମୋ ବ୍ୟାକ୍ ପ୍ୟାକ୍ ନେଇଗଲେ । ମୁ ଦେଖିଲି, ଖାଲି ମୋ'ର ନୁହେ, ସମସ୍ତ ପଦଯାତ୍ରୀଙ୍କ ବ୍ୟାକ୍ ପ୍ୟାକ୍ ସେମାନେ ନେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ମନେ ମନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲି । ଆମେ ଏ ଯାତ୍ରାର ସବୁଠି କଷ୍ଟସାଧ ସ୍ଥଳ ରେ ଆସି ପହୁଞ୍ଚି ଗଲୁ – ତୋଳମା ପାସ୍ । ଉଚ୍ଚଙ୍କର ଥଣ୍ଡା ଥାଏ । ଧୂପ ଜଳେଇ ମହାଦେବ ଙ୍କ ଆରାଧନା କଲୁ । ତୋଳା ହିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିବ-ଶକ୍ତି ସ୍ଥଳ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧନାରୀଶ୍ୱର ର ପ୍ରତୀକ । କୌର ଧର୍ମାଲବମ୍ବୀ ଓ ସ୍ତ୍ରୀନୀୟ ତୀଙ୍କଟୀୟ ଅଧିବାସୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ "ତୋଳମା" ହେଉଛନ୍ତି ତାରା ଦେବୀ । ତାଙ୍କ ଉଦେଶ୍ୟରେ ସମର୍ପିତ ପତାକା ମାଳା ମାଳ ହୋଇ ଶୋଭା ପାରଥାଏ ଏହି ପର୍ବତ ଶିଖରରେ । ଚୀନୀ ଯାତ୍ରୀ ପରିଚାଳକ ଗଣ ସେଠାରୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଚାଲିଯିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଥା'ନ୍ତି, କାରଣ ଅମ୍ଲଯାନ କମ୍ ଥିବା ହେତୁ ବେଶି ସମୟ ରହିବା ସ୍ଥାନ୍ୟ ପକ୍ଷେ ହାନିକାରକ ହୋଇପାରେ । ତିକା (ଚୀନୀ ମହିଳା ଯେ ମୋ ବ୍ୟାକ୍ ପ୍ୟାକ୍ ନେଇ ଯାଇ

ଥିଲେ) ଆସି ମୋ ବ୍ୟାକ୍‌ପ୍ୟାକ୍ ମୋତେ ଫେରାଇ ଦେଲେ । ମୋ ତାଙ୍କୁ ମୋର ଅଶେଷ କୃତଙ୍କତା ଜ୍ଞାପନ କଲି ।

ସମଦ୍ଵାର ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ତୋଳିମା ଯାଏଁ ଥାଏ ମୃତ୍ୟୁ ର ଦେବତା ଯମ ଙ୍କ ପତିପରି । ଯମରାଜ ତୋଳିମା ପର୍ବତରେ ଯାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ଘୋର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାହସ ର ପରାକ୍ରା ନେଇଥାନ୍ତି । ଏହିଠାରେ କିଛି ପ୍ରିୟ ବସ୍ତୁ ବା ଅଭ୍ୟାସ ପରିଚ୍ୟାଗ କରିବା ଉଚିତ । "ଉର୍ବାରୁକ" ପରି ସମସ୍ତ ଆଶକ୍ତି, ସମସ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ, ସମସ୍ତ ଅନୁରକ୍ତି ଖରି ପଡ଼େ । "ତ୍ରୁତିମୃତ୍କ ଯମାମହେ" ଶ୍ଲୋକ ର ତାପୂର୍ଯ୍ୟ ଏହିଠାରେ ଅନୁଭବ କରିଛୁଏ । ଆଶକ୍ତି, ଆଶଙ୍କା, ରାଗ, ଦ୍ୱେଷ, କାମ, କ୍ଲୋଧ, ଲୋଭ, ମୋହି, ମଦ, ମାସ୍ତ୍ର୍ୟ ସବୁ ସମର୍ପଣ କରି ପାରିଲା କାକୁଡ଼ି ବୃକ୍ଷରୁଥେ ହେଲାପରି ଆମେ ଏ ଭବସାଗରରୁ ଭିନ୍ନ ହୋଇ ଅନନ୍ତ ଆନନ୍ଦମସ୍ତ୍ର ମାର୍ଗର ଅନୁଗାମୀ ହେବାପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ ଏହି ରାତି ।

(ତୋଳିମା ଲା ପାସ୍ (ଶିବ ଶକ୍ତି ମୁଲ) ରେ ପୁଜା ପାଇଁ ଉତ୍ତମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲଗାଯାଇଥିବା ପତାକା)

ଅନ୍ତର ଅବରେଣ ପରେ ମନୋହାରୀ ଗୌରୀ କୁଣ୍ଡ । ଏହି କୁଣ୍ଡ ଦେବୀ ପାର୍ବତୀ ଙ୍କ ସ୍ଥାନାଶାର । ଏହିଠାରେ ମା' ପାର୍ବତୀ ଗଣେଶଙ୍କୁ ଗଛି ଜୀବନ ଦାନ ଦେଇଥିଲେ । ଜଳରାଶି ସବୁଜ । ସନ୍ତୁନ ସନ୍ତୁତି ଲାଭ ପାଇଁ ଏହି କୁଣ୍ଡ ର ଜଳପାନ କରନ୍ତି ଭକ୍ତ ଗଣ ।

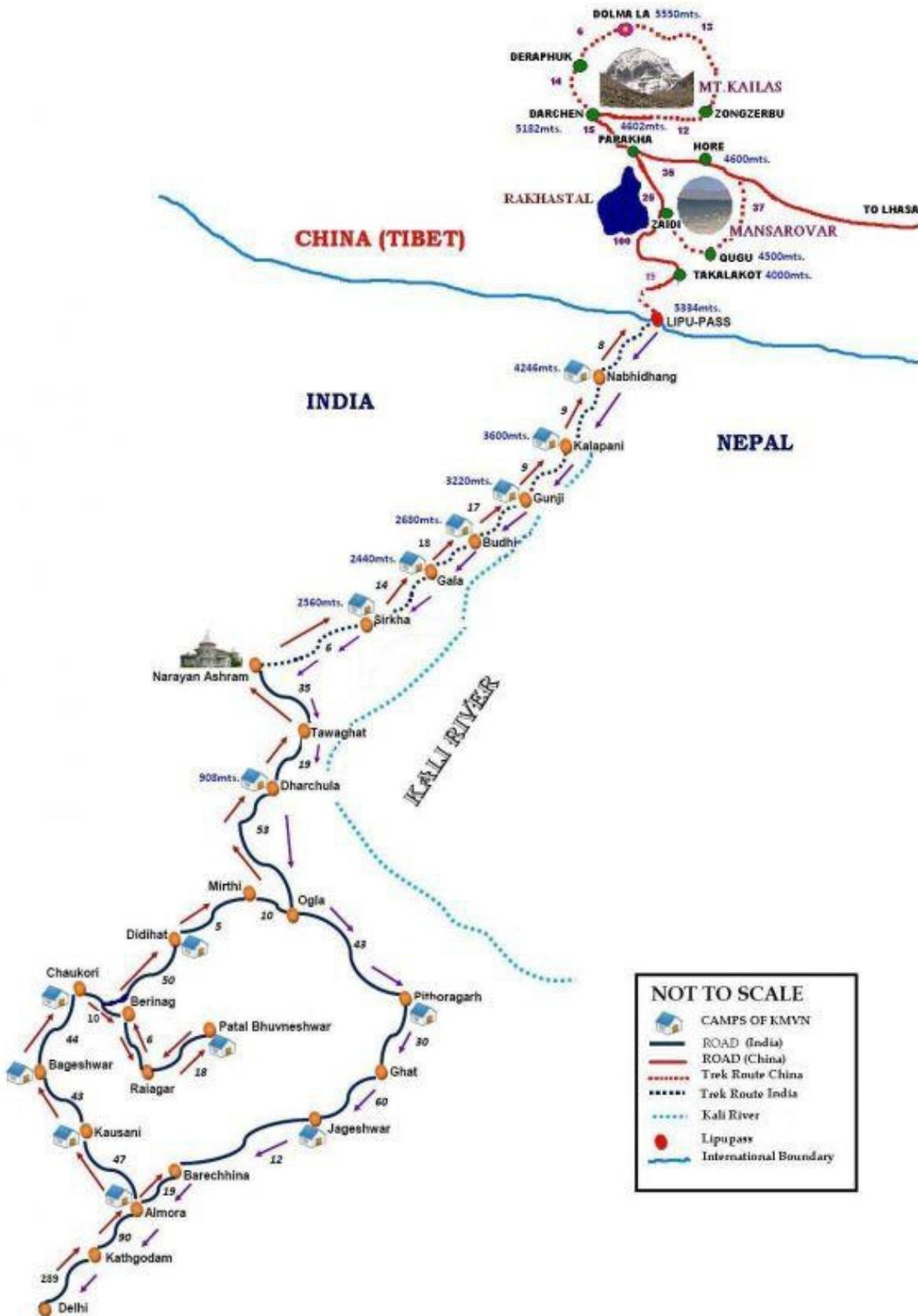

(ଗୋରା କୁଣ୍ଡ)

ଅବତରଣ ପଥ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିପଦଶଙ୍କୁଳ ଥିବାହେତୁ ଘୋଡ଼ାରେ ଯାଉଥିବା ସମସ୍ତ ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଓହ୍ଲାଇ ପାଦରେ ଅବତରଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ୩ କି.ମି. ତୀରୁ ଅବତରଣ ପରେ ମୋଟାମୋଟି ସମତଳ ପଥ । ଶୁଣିଥିଲୁ ଆଜିର ଯାତ୍ରା ସବୁଠ କଷ୍ଟକର । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଆଜି ର ଯାତ୍ରା ଖୁବ୍ ଉପରୋଗ୍ୟ ମନେହେଲା । କଳ ନିନାଦିନୀ ଜଙ୍ଗ ତୁ ନଦୀ ର କୁଳେ କୁଳେ ମୁଁ ଚାଲିଥାଏ – ଆପାତତେ ଏକା ଏକା । ଭୋକହେଲେ ଖାଇବା ପାଇଁ ପାଖରେ ଥାଏ ଶୁଷ୍କ ଫଳ ଓ ବିଷ୍ଣୁଚ୍ଛା (ମୁଁ କିଛିବି ଖାଇବା ଦରକାର ମଣିନି ଏ ଯାତ୍ରା ପଥରେ – ପାଣି ପିଇଛି ଅନେକଥରେ ଝରଣାରୁ) । ଚୂଷା ମେଘାଇବା ପାଇଁ ପଥରେ ପର୍ବତରୁ ନିପଢ଼ିତ ଅନେକ ଝରଣା । ଜଳ ଅମୃତୋପମ । ନା ଅଛି ଜନ କୋଳାହଳ, ନା ଯାନବାହନ ର ଯାଗାୟାତ । ନା ଧୂଳି, ନା ଧୂଆଁ । ଏଠି କେବଳ ପ୍ରକୃତି ଓ ମୁଁ । କେବଳ ମୁଁ ଓ ମୋ ଶିବ । ଜଙ୍ଗ-ଜେବୁ (ବା ଜୁଞ୍ଜୁଇ ପୁ) ରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ବେଳକୁ ପହୁଞ୍ଚି ଗଲୁ । ପାଞ୍ଚ ଜଣିଆ କୋଠରୀରେ ମୁଁ, ଶ୍ରୀ ରେଣ୍ଟୀ, ଶ୍ରୀ ଭଣ୍ଟରୀ ଓ ଶ୍ରୀ ଅଗ୍ରହାଳ ଙ୍କ ସହ ମୁଁ ଆଶ୍ଵସ୍ତ ନେଲି । ଧୀରାକାର ପାଇଖାନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ତେରାପୁକ୍ ଅପେକ୍ଷା ଆହୁରି ହୀନ । ଅନତି ଦୂରରେ ଏକ ପାର୍ବତୀ ଝରଣା । ଆମ ବ୍ୟାମ୍ଭ ଛତା କୌଣସା ଜନବସତି ନ ଥାଏ ସନ୍ତୁଷ୍ଟିକଟରେ । ବୋତଳରେ ଝରଣା ରୁ ଜଳ ସଂଗ୍ରହ କରି ଦୂରକୁ ପାଇ ହେବ ଭାବି ଆଶ୍ଵସ୍ତ ହେଲି ।

KAILASH MANSAROVAR YATRA ROUTE-2012

(ଯାଉଁ ପଥ)

ପାତ୍ରାର ବିଂଶତିତମ ଦିବସ - ୦୧.୦୭.୨୦୧୩

ଜଙ୍ଗ-ଜେର୍ଭୁ ୦୧ରୁ କୁଗୁ

ବୋର ଟଟା ରେ ଉଠି ବୋତଳରେ ଝରଣା ଜଳ ସଂଗ୍ରହ କରି ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲି । ଥଥାପି ନିଜକୁ ଦୋଷି ଦୋଷି ଲାଗୁଥାଏ । ଏ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶକୁ ଅପବିତ୍ର କରିବାରେ ମୋରଷୁଦ୍ର ଘୋଗାନାନ ପାଇଁ କ୍ଷମା ମାଗିନେଲି ବିଭୁଙ୍କ ପାଖରେ । ଜଳଘୋଗ ପରେ ସକାଳ ଟଟା ସମୟରେ ଆଜିର ଯାତ୍ରାରମ୍ଭ । ପାଦରେ ୧୭ କି.ମି. ଯାତ୍ରା ପରେ ବସ୍ତଯୋଗେ ପୁନରାୟ ଧାର୍ତ୍ତେନ୍ ଦେଇ ଯିବାକୁ ହେବ ମାନସରୋବର କୁଳକୁ । ଯାତ୍ରା ପଥ ପ୍ରାୟତଃ ସମତଳ । ଜଙ୍ଗ ରୁ ନଦୀ କୁଳେ କୁଳେ ଚାଲି ଚାଲି ଆମେ ବସ୍ତପାଖରେ ପହୁଞ୍ଚିଗଲୁ । ଦୁଇଟି ବସ୍ତରେ ସମସ୍ତ ଯାତ୍ରୀ ବସି ଧାର୍ତ୍ତେନ୍ ଓ ହୋରେ ଦେଇ କୁ-ଗୁ (ବା ତୁ-ଗୁ) ରେ ପହୁଞ୍ଚିଲୁ । ଜଙ୍ଗ-ଜେର୍ଭୁ ୦୧ରୁ କୁ-ଗୁ ୩୦ କି.ମି. । ୧୭ କି.ମି. ଚାଲିବା ପରେ ବାକି ରାତ୍ରା କରିଥିଲୁ ବସ୍ତଯୋଗେ ଯାତ୍ରା । ହୋରେ ସହରରୁ ପନି ପରିବା ଓ ଫଳ ମୂଳ କିଣି କୁ-ଗୁ ପହୁ-ଝିଲା ବେଳକୁ ଅପରାହ୍ନ । ସାଙ୍ଗରେ ଥିବା ରୋଷେଯା ମାନେ ମାଗି ତିଆରି କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ । ଆମ ରହିବା କାମ୍ ଟି ମାନସରୋବର କୁଳରେ । ଆମ କୋଠରାରେ ଥିଲୁ ଛଣ । ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ବାହାରିପଢ଼ିଲୁ ମାନସରୋବର ଦର୍ଶନାର୍ଥେ ।

ମାନସରୋବର ଏକ ବୃଦ୍ଧଦାକାର ଜଳାଶୟ । ହିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଏହି ହୃଦ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି । ବ୍ରହ୍ମା ଏହାକୁ ନିଜ ମାନସରେ ସୃଷ୍ଟି କରି ପରେ ପୃଥିବୀ କୁ ଅବତରଣ କରାଇଥିଲେ । ସେଇଥିପାଇଁ ଏହାର ନାମ କରଣ ହୋଇଛି "ମାନସ-ସରୋବର" ବା "ମାନସରୋବର" । ଏହାର ବ୍ୟାସ ହାରାହାରି ୩୦ କି.ମି. । ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମାନସରୁ ଜାତ ଏହି ଅନବଦ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ହୃଦ ଅବସ୍ଥିତ କୌଳାଶ ପରବର୍ତ୍ତ ର ପାଦ ଦେଶରେ । ଜଳର ସର୍ବଧିକ ଗରୀରତା ୩୦୦ ଫୁଟ । ଘନନୀଳ ଜଳରାଶି ସ୍ଵର୍ଯ୍ୟ କିରଣରେ ରଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଥାଏ । ଲାଗୁଥାଏ ଯେପରି ମଣି ମୁକ୍ତା ବିଛେଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ହୃଦ ସାରା । କ୍ରିତାରତ ମରାଳ ଗଣ ମନମତାଶିଆ ଭଙ୍ଗରେ ଛଟା ଦେଖେଇ ବିହରଣ କରୁଥା'ନ୍ତି । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଥଣ୍ଡା ପୋଗୁ ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ଥାଏ ।

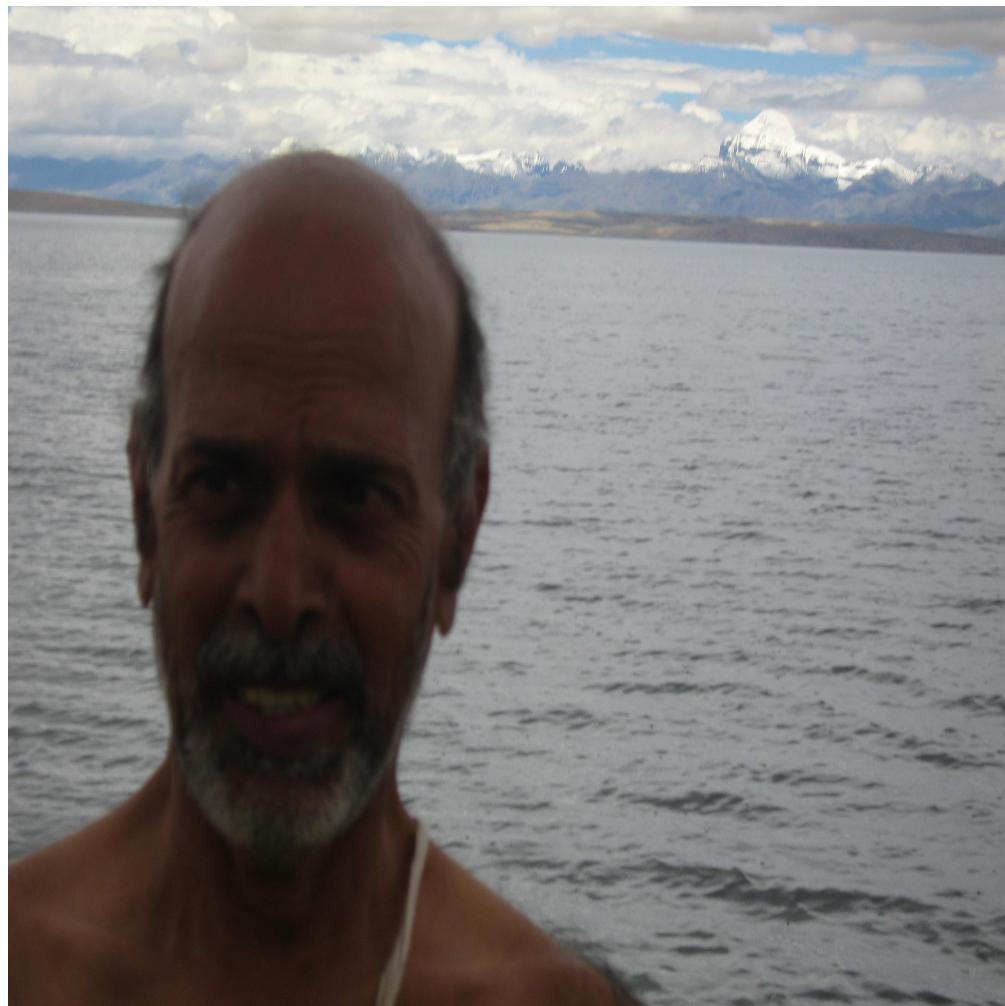
ସମୁଦ୍ର ପଥନ ୦୧ରୁ ୪୫୯୦ ମିଟର ଉଚ୍ଚରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ମଧୁର ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦ ତିଜତ ରେ ଅବସ୍ଥିତ ବୃଦ୍ଧମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ । ତିଜତ ରେ ଏହିପରି ଆହୁରି ହୃଦ ବି ଅଛି । ଯଥା :— ୪୪୧ ମି. ଉପରିଷ୍ଟ ଓ ୧୫୪ ବର୍ଗ କି.ମି. ଷେତ୍ରଫଳ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗପା-ସୋ, ୪୦୧୮ ମି. ଉପରିଷ୍ଟ ୧୫୦ ବର୍ଗ କି.ମି. ଷେତ୍ରଫଳ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁମୋଘ୍ରାଙ୍ଗ-ସୋ । ମାନସରୋବର ର ପରିଷି ୮ କି.ମି., ଗରୀରତା ୫୦ ମି. ଷେତ୍ରଫଳ ୭୨୦ ବର୍ଗ କି.ମି. । ଗଙ୍ଗା ରୁ ନାମକ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ କେନାଳ ଦ୍ୱାରା ଏହା ରାକ୍ଷସ ତଳ ହୃଦ ସହ ସଂଲଗ୍ନ । ବ୍ରହ୍ମପୁର୍ବ, ସର୍ବଲେଜ୍ ଓ କର୍ଣ୍ଣାଳୀ ପରି ନଦୀ ମାନଙ୍କର ଜନନୀ ଏହି ହୃଦ । କର୍ଣ୍ଣାଳୀ ଗଙ୍ଗା ନଦୀର ଉପନଦୀ । ମାତ୍ର ୧୫ କି.ମି. ର ଏକ ଟନେଲ୍ ଖୋଦନ କରି ମାନସରୋବର କୁ ଗଙ୍ଗା ନଦି ସହ ସିଧା ସଂଯୋଗ କରିଛେ । ରୌଗୋଳିକ ମତାନ୍ତ୍ରୀରେ ମାନସରୋବର ଓ ରାକ୍ଷସ ତଳ ଏକବା ଗୋଟିଏ ହୃଦ ଥିଲା । ତୁଳନା ଫଳରେ ଏ ଦୁହେଁ ପରଷ୍ପର ୦୧ରୁ ବିକ୍ଷିନ୍ତି ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ହିନ୍ଦୁ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମାନସରୋବର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର । ଏହାର ଜଳପାନ କଲେ ଶତ ଜନ୍ମ ର ପାପରୁ ମୁକ୍ତ ମିଳିଥାଏ ଓ ମରଣାନ୍ତେ ଶିବ ସାନ୍ତ୍ଵିଧ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ପ୍ରମୁଖ ତୀର୍ଥ ପ୍ଲାନ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ । ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ଗଣ ସମସ୍ତ ବାଧା ବିଶ୍ୱ କୁ ବେଶ୍ବାରି କରି ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଆସିଥା'ନ୍ତି ଏହି ପବିତ୍ର ହୃଦର ଦର୍ଶନାର୍ଥେ । ତିନ୍ ଦ୍ୱାରା ତିଜତ ଅଧିକାର କରିନେବା ପରେ ତୀନୀ ସରକାର ଏହି ଯାତ୍ରା ପଥକୁ ୩୦ ବର୍ଷ ଧରି ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଭାରତୀୟ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ୧୯୮୦ ପରେ ତୀନୀ ସରକାର ପୁନରାୟ ଶୋଲିଲେ ଏହି ପଥ ।

(ପୁଣ୍ୟତୋୟା ମାନସରୋବର)

ମାନସରୋବର କୂଳରେ ପହଞ୍ଚୁ ପହଞ୍ଚୁ ତୀରୁ ହୋଇରିଲା ଏହାକୁ ସ୍ଵର୍ଗ କରିବାର ଲାଜସା । ପୁନରାୟ କ୍ୟାମ୍ଭକୁ ଫେରିଯାଇ ଲୁଗାପଟା ନେଇ ଆସିଲି । ଜଳର ତାପକ୍ଷମ ହୋଇପାରେ ଶୁନ୍ୟ ଢିଗ୍ରୀ । କିଛିଦୂରକୁ ପାଇ ପବିତ୍ର ଜଳରେ ମୁନି କରି ଶୀଘ୍ର ଫେରିଆସିଲି କୂଳକୁ । କି ଅପୂର୍ବ ଅନୁଭୂତି ! ସେ ଅନୁଭୂତି ଶବ୍ଦୋପରି । ଯେପରି ମୋର ଶରୀରର କୋଣ-ଅନୁକୋଣଙ୍ଗୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବକୋଣ ତରଙ୍ଗାଧିତ ହୋଇପାଉଛି ଏକ ଅପୂର୍ବ ସ୍ଵର୍ଗରେ !

(ମାନସରୋବର ରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ – ପୃଷ୍ଠ ଦେଶରେ କୈଳାଶ ପର୍ବତ)

ଲୁଗା ବଦଳେଇ ମାନସରୋବର କୁଳେ କୁଳେ ଗହଳିବାରେ ଲାଗିଲୁ ସଭିଁ । ବର୍ଷାର ଆଗମନ ଆମମାନଙ୍କୁ ବାଧ କଲା କ୍ୟାମ୍ବୁ ଫେରିବାକୁ । ପୂର୍ଣ୍ଣାସ୍ତ ସମୟରେ ପୁଣି ଆସିଗଲୁ ସରୋବର କୁଳକୁ । କୈଳାଶ ପର୍ବତ ମେଘମାଳା ପଛରେ ଲୁକ୍କାଯିତ । ଅଂଶୁମାଳୀଙ୍କ ସପ୍ତବର୍ଣ୍ଣର ସମାହାର ନେଇସର୍ଗୀକ କରି ତୋଳିଥାଏ ସରୋବରଟିକୁ ।

(ଅସ୍ତ୍ରଗାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଙ୍କ ରକ୍ତିମ ଛଗାରେ ଉଭୟିତ ମାନସରୋବର)

ରାତ୍ରୀ ଭୋଜନ ପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଭଜନ କାର୍ତ୍ତନ । ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ଆଶାଷ ଭଜନ ର ସ୍ଵତ୍ତରଧର ରହିଥା'ନ୍ତି ପ୍ରଥମରୁ । ଭାଷଣ ଥଣ୍ଡା ସତ୍ତେ ସବୁ ଯାତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଥା'ନ୍ତି ଭଜନରେ । ମଧ୍ୟ ରାତ୍ରୀ ପରେ ଜନେ ଚାନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସି କହିଲେ ଯେ ତାରା ମାନେ ଆକାଶରୁ ସରୋବର ମଧ୍ୟକୁ ଖୟିବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଲେଣି । ଆମେ ଭଜନ-କାର୍ତ୍ତନ ଛାତି ମାନସରୋବର କୁଳକୁ ଦର୍ଶିଲୁ । ଶାତରେ ହାତ ଗୋଡ଼ ଥରୁ ଥାଏ । ଦେହ ଗରମ ରଖିବା ପାଇଁ କୁଳରେ ଲସର ପସର ହେବାରେ ଲାଗିଲୁ । କିଛିସମୟ ପରେ ଦେଖିଲୁ ସେହି ଅଭୂତ ଦୃଶ୍ୟ । ପ୍ରତୀଷ୍ଠମାନ ହେଲା ଦୁଇଟି ତାରା କ୍ରମଶଃ ଆକାଶ ରୁ ଖୟି ଆସି ମାନସରୋବର ଜଳରେ ପ୍ରିର ହୋଇ ରହି ଯାଇ'ଛନ୍ତି । ଅନେକ ସମୟ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଦୀପ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ମାନ ହୋଇଗଲା । ଅଛୁ ସମୟ ପରେ ପୁଣି ସେହି ଦୃଶ୍ୟ । ମୋର ସହ୍ୟାତ୍ରୀ ମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ବିଜ୍ଞାର କରୁଥା'ନ୍ତି । "ରୁଦ୍ରାଷ୍ଟକ", "ରୁଦ୍ର ପଞ୍ଚାକ୍ଷରା", "ଓଁ ନମଃ ଶିବାୟ" ଉତ୍ୟାଦି ଧୂନି ଦେଇ ଶିବ ଆରାଧନା କରୁଥା'ନ୍ତି ସମସ୍ତେ । ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଲାଗି ରହିଲା ରାତ୍ରୀ ୨ମା ପାଇଁ । ତାପରେ ପ୍ରତ୍ୱ ଓ ହତରକିତ ଯାତ୍ରୀ ଗଣ ଫେରିଲୁ ଯେ ଯାହାର କ୍ୟାମ୍ଭ କୁ ।

ଯାତ୍ରାର ଏକବିଂଶତିତମ ଦିବସ - ୦୯.୦୭.୨୦୧୩

ମାନସରୋବର ରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ

ଏକ ବିଚିତ୍ର ଅନୁଭୂତି ହୋଇଥିଲା ମୁ ଏହି ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ । ଦିନେ ସ୍ଵପ୍ନ ରେ ସମସ୍ତ ପୁର୍ବପୁରୁଷ ଆସି ମୋ ସମକ୍ଷରେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ମାନସରୋବର ନେଇଯିବାକୁ । ମୁ ଅଞ୍ଜିକାର କରିଥିଲି । ଆଜି ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମୁ ମାନସରୋବର ସ୍ନାନ କରାଇବାକୁ

ପ୍ରତ୍ୟାଶୀ । ପ୍ରତ୍ୟୁଷ ରୁ ପ୍ରଥମେ ଚିନ୍ତା ହେଲା କିପରି ମୁଣ୍ଡନ ହେବି । ବାଁ ହାତରେ ଧରି କଙ୍କିରେ ରୁଗୀ କାଟିବା ଆରମ୍ଭ କଲି । ତାପରେ ରେଜର୍ ଦ୍ୱାରା ମୁଣ୍ଡ ବାଳ ସଫା କରିବାରେ ଲାଗିଲି । ପଛପାଖର ବାଳ ଶିଅର କରିବାକୁ ଶ୍ରୀ ଅଗ୍ରଞ୍ଜାଲ୍ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ମୁଣ୍ଡନ ପରେ ମାନସରୋବର ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ବାହାରିଲି । ସହ୍ୟାତ୍ରୀ ଗଣ ତଥା ଯାତ୍ରା ସଞ୍ଚାଲକ ବାରଣ କଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥାନ କରିବାକୁ । କାରଣ ସରୋବର ର ଜଳ ଖୁବ୍ ଥଣ୍ଡା ଥାଏ ଓ ଦିନ ୧୭ଟା ପରେ ଏହା ସ୍ଥାନୋପଯୋଗୀ ହୋଇଥାଏ । ମୋ ମନ କିନ୍ତୁ ମାନିଲାନି । ମୁଁ ଯାଇ ମନସରୋବରରେ ସ୍ଥାନ ସାରି ଫେରିଆସିଲି । ମାନସରୋବର କୂଳରେ ଆଜି ଅଛି ରର୍ପଣ ଓ ରୁଦ୍ରାଭିଷେକ ର ଅଭିପ୍ରାୟ । ପୂଜା ସାମଗ୍ରୀ ଏକତ୍ରିତ କରି ମାନସରୋବର କୂଳକୁ ଗଲା ବେଳକୁ ମୋ ସହ ଶ୍ରୀ ଭଣ୍ଡାରୀ, ଶ୍ରୀ ଅଗ୍ରଞ୍ଜାଲ୍ ତଥା ଶ୍ରୀ ଓ ଶ୍ରୀମତି ରେଡ୍ଭୁଟୀ ଯିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ସରୋବର କୂଳକୁ ଯାଇ ରୁଦ୍ରାଭିଷେକ କଲୁ ।

(ମାନସରୋବର ରେ ବନ୍ଧୁଗଣଙ୍କ ସହ ରୁଦ୍ରାଭିଷେକ)

ଆମର ରୁଦ୍ରାଭିଷେକ ପରେ ସବୁ ଯାତ୍ରୀ ମିଳିତ ଭାବେ ରୁଦ୍ରପୂଜା ଓ ହୋମ କଲୁ । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପୁଣି ମାନସରୋବର କୂଳରେ ସମୟ ଅଭିବାହିତ କଲୁ ।

ଯାତ୍ରାର ଦ୍ୱାବିଂଶତିମ ଦିବସ - ୦୩.୦୭.୨୦୧୩

କୁ-ଗୁ ଠାରୁ ତଙ୍କାକୋଟ୍

ବାହାରିବା ପୂର୍ବରୁ ମାନସରୋବରରୁ ଜଳ ସଂଗ୍ରହ କରି ଜଣାଇଲୁ ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ନମସ୍କାର । ଫେରିବା ବାଟରେ ପୁଣି ରାଷ୍ଟ୍ର ଚଳ ଦେଇ ଆସିବାକୁ ହେଲା । ସେଠାରୁ ବି ସଂଗ୍ରହ କଲୁ ଜଳ । ତତୁର୍ଭଗରେ ଚାରିଗୋଟି ରମଣୀୟ ତଥା ସ୍ନାନୀୟ ସ୍ନାନ – ରାଷ୍ଟ୍ର ଚଳ, ମାନସରୋବର, କୌଳାଶ ପର୍ବତ ଓ ସପୁର୍ଣ୍ଣ ପର୍ବତ । ଏ ସବୁକୁ ଆନ୍ତ୍ରିକ ବିଦାୟ ଜଣେଇ ଫେରି ଆସିଲୁ ସର୍ପିଳ ରାଜରାସ୍ତା ଦେଇ । କିଛିଦୂର ପରେ ବସ୍ତ ଅଚକିଲା ଜୋରାୱର ସିଂ ଙ୍କ କବର ପାଖରେ ।

ଜୋରାୱର ସିଂ କାନ୍ଦୁରିଆ (୧୭୮୬–୧୮୪୧) ଭାରତର ନେପୋଲିଅନ୍ ଭାବେ ଜଣାଗୁଣା । ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶର କାନ୍ଦୁର ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମିତ ଏହି ବୀର ପୁରୁଷ ଇତିହାସରେ ସ୍ନାନ ପାଇଛନ୍ତି ଲଦାଖ୍, ବାଲ୍ମୀକୀୟ, ଇଞ୍ଚାର୍ଦୁ ଓ ତିଜତ୍ ଅଭିଯାନ ପାଇଁ । ସେ ରାଜା ଯସଞ୍ଜନ୍ତୁ ସିଂ, ମହାରାଜା ରଣଜିତ ସିଂ ଓ ମହାରାଜା ଗୁଲାବ୍ ସିଂ ଙ୍କ ଦରବାରରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିଲେ ପ୍ରଧାନ ସେନାପତି ଭାବେ । ତାଙ୍କ ବୀରତ୍, ଦୂରଦର୍ଶତା ଓ ଦେଶଭକ୍ତିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ମହାରାଜା ଗୁଲାବ୍ ସିଂ ତାଙ୍କ ବିଭୂଷିତ କରିଥିଲେ ପ୍ରଧାନ ସେନାପତି ସହ ପ୍ରଧାନ ମହା ପଦରେ । ଆପ୍ଣାନୀ ଶକ୍ତି କୁ ପରାହ୍ଵତ କରି ଲଦାଖ୍ ଓ ବାଲ୍ମୀକୀୟ ଅନ୍ତିଆର କରିନେବା ପରେ ସେ ଗୁଜାର ସୈନ୍ୟ ସମ୍ମଳିତ ଦୃଢ଼ ସେନାନୀ ସହ କରିଥିଲେ ତିଜତ୍ ଆକ୍ରମଣ । ସେନାବାହିନୀ କୁ ତନି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରି ଗୋଟିଏ ଦଳକୁ ସିନ୍ଧୁ ନଦୀ କୁଳେ କୁଳେ କୌଳାଶ ମାନସରୋବର ଦିଗରେ, ଦ୍ଵିତୀୟ ବାହିନୀକୁ କୌଳାସ ର ଦଶିନ ଦିଗରେ ପଠାଇ ନିଜେ ୩୦୦୦ ସୈନ୍ୟ ବଳନେଇ ପଙ୍ଗଙ୍ ହୃଦ ଆଡକୁ ଅସ୍ରସର ହେଲେ । ତିଜତ୍ର ଦୁର୍ବଳ ସେନାନୀ ଏହି ଆକ୍ରମଣର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାରେ ଥିଲେ ସମୂର୍ଣ୍ଣ ଅକ୍ଷମ ସେମାନେ ତକ୍ଳାକୋର୍ କୁ ପଳାୟନ କଲେ । ଜୋରାୱର ତକ୍ଳାକୋର୍ ପ୍ରିତି ଦୁର୍ଗକୁ ଆକ୍ରମଣ କରି ପରାଭୁତ କଲେ ତିଜତୀୟ ସୈନ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ । ତିଜତ୍ ଓ ନେପାଳ ର ରାଜପ୍ରତିନିଧି ଆସି ସନ୍ତ ସ୍ନାପନା କଲେ ଜୋରାୱରଙ୍କ ସହ । ସୈନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ସହ ଜୋରାୱର ମାନସରୋବର ଓ କୌଳାଶ ପର୍ବତକୁ ଗଲେ ତାର୍ଥ୍ୟାତ୍ମା ପାଇଁ । ଏହାପରେ ଶାତଦିନ ଆରମ୍ଭ । ଖାଦ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସାଙ୍ଗକୁ ପ୍ରତଣ୍ଟ ହିମପାତ । ସୈନ୍ୟ ମାନେ ଏହିପରି ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳ ସହ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ନ ଥିଲେ । ବରଫରେ ହାତଗୋଡ ଫୁଲି ଘା' ହୋଇଗଲା । କାଦ୍ୟାଭାବରୁ ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରାଣ ହରାଇଲେ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ତିଜତୀୟ ଶାସକ ଗୀନ୍ ର ସହଯୋଗ ନେଇ ଜୋରାୱରଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୋରାୱର ଙ୍କ ପତନ ଘଟିଲା ଓ ସେ ଶତ ସୈନ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ନିହତ ହେଲେ । ଏହି ବୀର ପୁରୁଷଙ୍କ ସମାଧିମୁଲରେ ତାଙ୍କ ସ୍ମୃତି ଉଦେଶ୍ୟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଙ୍ଗି ଅର୍ପଣ କଲୁ ଓ ଆଗେଇ ଚାଲିଲୁ ତକ୍ଳାକୋର୍ ଅଭିମୁଖେ ।

ତକ୍କାକୋଟ୍ ଦେଇ ଗଲୁ ଖୋଜନାଥ ମନ୍ଦିର ଦର୍ଶନ ପାଇଁ । ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଏଠାରେ ପୁଜିତ ଶ୍ରୀ ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ଦେବୀ ସୀତାଙ୍କ ପ୍ରତିମୁଣ୍ଡିଳ ନିର୍ମିତ । ନିଜେ ଶ୍ରୀ ରାମ ବ୍ରାତ ଓ ପତ୍ନୀ ସହ କେଲାଶ ପତି ଶିବ ଙୁ ଦର୍ଶନାର୍ଥେ ଏହି ପଥ ଦେଇ ପାତ୍ରା କରିଥିଲେ । ଦର୍ଶନାକ୍ରୀତି ତକ୍କାକୋଟ୍ ଫେରି ଆସି ପୁନର୍ବାର ସେହି ପୂର୍ବପରିଚିତ ହୋଇଲେ ରେ ରହିଲୁ । କାଲି ଆରମ୍ଭ ହେବ ଆମର ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା ।

ଯାତ୍ରାର ତ୍ରୈବିଂଶତିତମ ଦିବସ - ୦୫.୦୭.୨୦୧୩

ତକ୍କାକୋଟ୍ ୦୧ ଗୁଣ୍ଡି

ବସ୍ତୁ ଯୋଗେ ତକ୍କାକୋଟ୍ ରୁ ଲିପୁଲେଖ ପାସ୍ ଆସି ସେଠାରୁ ୩୧ କିଲୋମିଟର ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ହେଲା ଆଜି । ଗଲାବେଳେ ଏହି ଦୂରତା କୁ ଆମେ ଏ ଦିନରେ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲୁ । ଆଜି କଷ୍ଟ ଜମା ନାହିଁ; କାରଣ ଆମେ ହିମାଳୟ ରୁ ଅବତରଣ କରୁଛୁ । ପୁଣେ ସେହି ପୁଲକ । ପୁଣି ସେହି ଓ ପର୍ବତ, ନାଗ ପର୍ବତ, କାଳୀ ନଦୀ ଦେଇ ଆମେ ଗୁଣ୍ଡି କ୍ୟାମ୍ବରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ଅପରାହ୍ନ ରତ୍ନ । ନାରିଧାଙ୍ଗ ରେ ଜଳଯୋଗ ଓ କାଲାପାନୀ ୦୧ରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ର ବଦୋବସ୍ତୁ କରାଯାଇଥିଲା କେ.୬୮.୭.୬୯. ଉଚ୍ଚପରାମରିତ । ଉଚ୍ଚ.ଚି.ବି.ପି. ଉଚ୍ଚପରାମରିତ ଭବ୍ୟ ସ୍ଥାଗତ କରାଗଲା ଗରମ ପକୋଡା ଓ ଚା ସହ । ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଏଠାରୁ ଫେରିବା ରାସ୍ତା ଆଉ ନାହିଁ । ଗୁଣ୍ଡି ୦୧ ଧାର୍ତ୍ତିଲା ଯାଏଁ (୨୦କି.ମି) ରାସ୍ତା ଧ୍ୱନ୍ତି ଆମକୁ ହେଲିକପ୍ରଗର ଅପେକ୍ଷା କରିବକୁ ହେବ ଆଗମନ ପାଇଁ ।

ଅବଶେଷ ଯାତ୍ରା ୫.୭.୨୦୧୩ ୦୧ ରୁ ୧୫.୭.୨୦୧୩

୪ ତାରିଖ ୦୧ ରୁ ୯ ତାରିଖ ଯାଏଁ ଆଶା ଓ ଆଶଙ୍କା ରେ କାଳାତିପାତ କରିବାରେ ଲାଗିଲୁ । ଆକାଶରେ ଆକାଶେ ମେଘ । କୌଣସିମାତେ ହେଲିକପ୍ରଗର ଓହାଇ ପାରୁନଥାଏ । ୯ ତାରିଖ ଦିନ ଅଛୁ ସମୟ ପାଇଁ ଆକାଶ ସଫା ରହିଲା ଓ ସେ ସୁଯୋଗରେ ଆମକୁ ହେଲିକପ୍ରଗର ରେ ଉଠାଇ ଆଣିଲେ ଆମ ଦେଶର ବୀର ଜଞ୍ଜାନ ମାନେ । ଆମେ ବ୍ୟାକ-ପ୍ୟାକ ରେ କେବଳ ନିହାତି ଦରକାଳୀ ଜିନିଷ ନେଇ ହେଲି ରେ ଚଇଲୁ । ଗୁଣ୍ଡିରେ ପଢିରହିଲା ସବୁ ଜିନିଷ । କେ.୬୮.୭.୬୯. ଉଚ୍ଚପରାମରିତ ସେହି ଜିନିଷ ପରେ ପଠାଇବାର ପ୍ରତିଶୃତି ଦିଆଗଲା । ତଥାପି ଶେଷ ଏ ଜଣ ଆସି ପାରିଲେନି କାରଣ ସେମାନେ ଆସିଲା ବେଳକୁ ପୁଣି ମେଘାଛନ୍ତି ହୋଇଗଲା ଆକାଶ । ସେମାନଙ୍କୁ ଅପରାହ୍ନ ରେ ଅଣାଗଲା ଧାର୍ତ୍ତିଲା । ଧାର୍ତ୍ତିଲାରେ ଭୋଜନ ପରେ ପୁଣି ପାଦରେ ଚାଲି ଚାଲି ଯିବାକୁ ହେଲା ୧୦ କି.ମି. । ଏଠାରେ ରାସ୍ତା ସମୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ସେଠାରୁ ବସ୍ତୁ ଯୋଗେ ପିଥୋରା ଗଢ ଆସି ରାତ୍ରି ୧ ଯାପନ କଲୁ । ପରଦିନ ପିଥୋରାଗତ ରୁ ଦିଲି ।